

မဟာစည်နာယက
အဂ္ဂမဟာကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ၊ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု
သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိဿာဆရာတော်
အရှင်ကုဏ္ဍလာဘိဝံသ

ဟောကြားစီရင်အပ်သော

ဒါနုဋ္ဌဝိပဿနာ
သိကောင်းစရာ

သုတ္တန်တရားတော်များ

သာသနာ-၂၅၅၁

ကောဇာ-၁၃၆၉

ခရစ်နှစ်-၂၀၀၇

ဤစာအုပ်မှာ သိကောင်းစရာ ဆောင်ပုဒ်များ

- ❁ တိသရဏ ငါးသီလ မဲချစာရေးတံ
- ❁ ဆယ့်ငါးရက်ဆွမ်း ဝါသင်္ကန်း လှူဒါန်းသောက်ရေကန်
- ❁ ကျောင်းလှူတဝ နိဗဒ္ဓ ပုညရှိသူမှန်
- ❁ သောတာပန်ပဲ ဂတိမြဲ သူလဲပါယ်မပြန်
- ❁ သီလသည်ကား ခြံခတ်ထား မခြားတူပေသည်
- ❁ သုတသည်ကား ရေလောင်းငြား မခြားတူပေသည်
- ❁ ဆွေးနွေးသည်ကား ပေါင်းသင်ငြား မခြားတူပေသည်
- ❁ လောဘဝင်လာ အသုဘာ ပွားကာပယ်ရမည်
- ❁ ဒေါသဖြစ်လာ မြတ်မေတ္တာ ပွားကာပယ်ရမည်
- ❁ မောဟဝင်လာ မြတ်ဗုဒ္ဓါ ပွားကာပယ်ရမည်
- ❁ မာနဝင်လာ မရဏာ ပွားကာပယ်ရမည်
- ❁ နိဗ္ဗာန်မသွေ ရောက်လိုပေ ကျင့်လေသတိပဋ္ဌာန်

မဟာစည်နာယက
အဂ္ဂမဟာကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ၊ အဘိဓမ္မမဟာရဋ္ဌဂုရု

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိဝိဿာဆရာတော်

အရှင်ကုဏ္ဍလဘိဝံသ

ဟောကြားရေးသားစီရင်အပ်သော

အထွေထွေအမှတ်နှင့်

ဒါနုနှင့်ဝိပဿနာ

သိကောင်းစရာ

သုတ္တန်တရားတော်များ

သာသနာ-၂၅၅၁

ကောဇာ-၁၃၆၉

ခရစ်နှစ်-၂၀၀၇

ဘာသာရေးဆိုင်ရာစာပေခွင့်ပြုချက်အမှတ် (၆၈/၉၇) (၅)

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် (၄/၉၇) (၆)

ပထမအကြိမ်

အုပ်ရေ - ၂၀၀၀

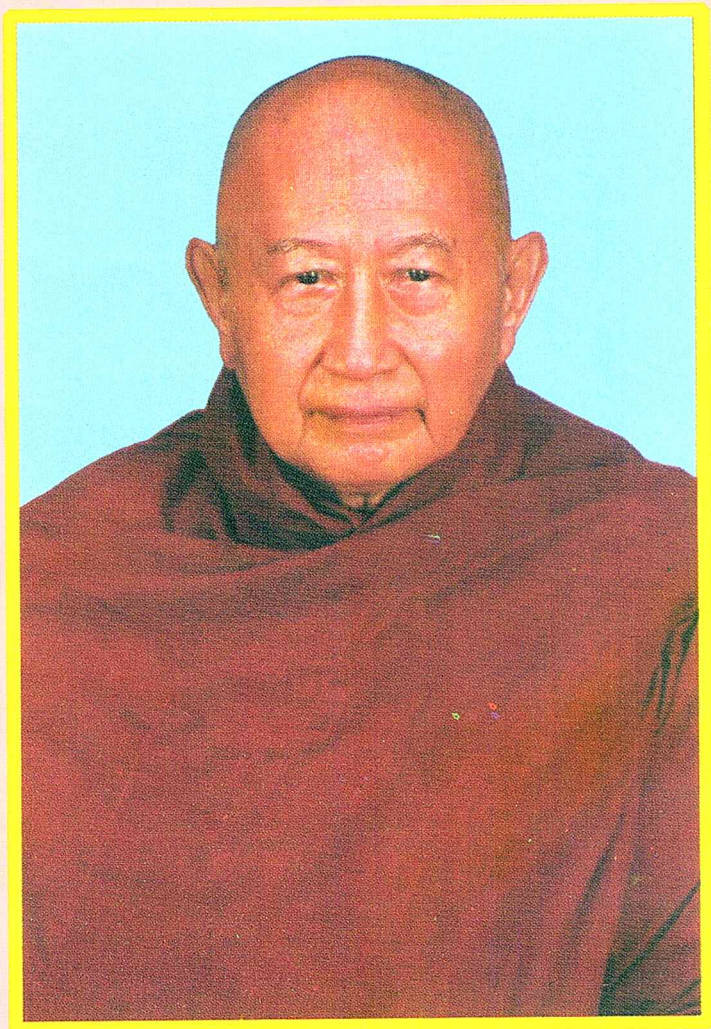
၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ

မျက်နှာဖုံး - သီရိနန္ဒာ

ရန်ကုန်မြို့၊ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ ဇေယျာဓေမာလမ်း၊ အမှတ် - ၇၊
သဒ္ဓမ္မရံသီစာပေ၊ ဒု-ဗိုလ်မှူးကြီးတင်အောင်(လေ/ငြိမ်း)(၀၃၃၆၆)
က ထုတ်ဝေ၍ ရန်ကုန်မြို့၊ ၃၂-လမ်း၊ အမှတ်-၂၁၅၊ သီရိနန္ဒာ
ပုံနှိပ်တိုက်၊ ဦးနန္ဒ (၀၃၅၉၇) က ပုံနှိပ်သည်။

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိဿာ ပဓာနနာယကဆရာတော်
အဂ္ဂမဟာကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ
အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု
ဘဒ္ဒန္တကုဏ္ဍလောဘိဝံသ

မာတိကာ

နိဒါန်း

- ♦ နိဗ္ဗာန်သုည (၇) မျိုးတရားတော် ၁
 - သရဂုံနိဗ္ဗာန်သုညဖြစ်ပုံ ၃
 - ငါးပါးသီလ နိဗ္ဗာန်သုညဖြစ်ပုံ ၄
 - စာရေးတံမဲ့အလှူ နိဗ္ဗာန်သုညဖြစ်ပုံ ၈
 - ၁၅-ရက်ဆွမ်း နိဗ္ဗာန်သုညဖြစ်ပုံ ၁၀
 - ဝါဆိုသင်္ကန်း နိဗ္ဗာန်သုညဖြစ်ပုံ ၁၁
 - သောက်ရေကန် နိဗ္ဗာန်သုညဖြစ်ပုံ ၁၄
 - ကျောင်းအလှူ နိဗ္ဗာန်သုညဖြစ်ပုံ ၁၆
- ♦ ချီးမြှောက်ခြင်းငါးဖြာ သိဖွယ်ရာ
 - အနုဂ္ဂဟိတသုတ္တန် တရားတော် ၃၂
 - ချီးမြှောက်ခြင်းတရား ၅-ပါး ၃၃
 - သစ်ပင်ငယ်နှင့်တူစွာ ချီးမြှောက်ရပုံဥပမာ ၃၄
 - သီလဖြင့် ခြံခတ်ထားသည်နှင့်တူပုံ ၃၆
 - ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ထိန်းရပုံ ၃၈
 - ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ စောင့်ထိန်းရပုံ ၃၉
 - အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ စောင့်ထိန်းရပုံ ၄၁

[ဃ]

မာတိကာ

ရဟန်းတော်များ ပစ္စယသန္နိဿိသီလ	
ဖြစ်အောင်ဆင်ခြင်ပုံ	၄၂
လူများ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ	
ဖြစ်အောင်ဆင်ခြင်ပုံ	၄၃
သုတဖြင့် ရေလောင်းသည်နှင့်တူပုံ	၄၅
ဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် ပေါင်းသင်သည်နှင့်တူပုံ	၄၇
လုပ်၍လည်းမရှုရ၊ ချုပ်၍လည်းမရှုရ	၅၀
ပေါင်းသင်သည်နှင့်တူပုံ	၅၁
ဝင်လေဖြစ် ထွက်လေပျက်ဟု အမှားရှုမှတ်ပုံ	၅၂
ဖောင်းတာဖြစ် ပိန်တာပျက်ဟု မရှုမှတ်ရပုံ	၅၂
သမထဖြင့် ပိုးပယ်ရှားသည်နှင့်တူပုံ	၅၆
ခန္ဓာကိုယ် အဖိုးတန်ပုံ	၅၇
ကိုယ်စောင့်တရား ၄-ပါး	၅၈
ဗုဒ္ဓါနုဿတိဖြင့်မောဟအတွင်းရန်သူကိုပယ်ရပုံ	၆၀
မေတ္တာဖြင့် ဒေါသအတွင်းရန်သူကိုပယ်ရပုံ	၆၃
မနောကံ မေတ္တာပွားပုံ	၆၆
ဝစီကံ မေတ္တာပွားပုံ	၆၆
ကာယကံ မေတ္တာပွားပုံ	၆၈
ဈာန်သမာဓိဖြစ်အောင် မေတ္တာပွားပုံ	၇၀
အသုဘဖြင့် လောဘအတွင်းရန်သူကိုပယ်ရပုံ	၇၆
မရဏဿတိဖြင့် မာနအတွင်းရန်သူကိုပယ်ရပုံ	၇၉
ဝိပဿနာဖြင့် ပိုးမျှင်ပယ်ရှားသည်နှင့်တူပုံ	၈၁

♦ မွေ့လျော်ဖွယ် ၆-ပါး သိဖွယ်များ	
သုခသောမနဿသုတ္တန်တရားတော်	၉၀
တရား၌ မွေ့လျော်ပုံ	၉၇
စာချစာသင်ထေရ်အရှင်တို့တရားနှင့်မွေ့လျော်ပုံ	၁၀၁
ဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်ပုံ	၁၀၆
ဓာတ်ခံသုံးဖြာ သိဖွယ်ရာ	၁၀၇
ဓာတ်ခံသုံးပါးတို့ဖြင့် ရောက်သွားနိုင်သည့်	
ဘုံဘဝနှင့် ချမ်းသာ	၁၁၀
ဆင်းရဲမကင်းသေးတဲ့ ချမ်းသာများ	၁၁၀
တရားဆိုးလို့ အိမ်ပြန်ချင်	၁၁၅
သမ္မသနဉာဏ်၌ အားပေးရပုံ	၁၁၈
ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သို့ ရောက်သွားပုံ	၁၂၁
ဉာဏ်တက် မတက် သိနိုင်ပုံ	၁၂၃
ပယ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ပုံ	၁၂၇
အကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်းတို့ကို ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့်ပယ်ပုံ	၁၂၇
ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ မွေ့လျော်ပုံ	၁၂၉
ဝိဝေကသုံးမျိုးနှင့် ကာယဝိဝေကဖြစ်ပုံ	၁၃၀
သမထဖြင့် စိတ္တဝိဝေက ဖြစ်ပုံ	၁၃၁
ဥပဓိဝိဝေက ဖြစ်ပုံ	၁၃၂
ဝိဿနာဖြင့် စိတ္တဝိဝေက ဖြစ်ပုံ	၁၃၃
ဥပဓိဝိဝေက အဆင့်ဆင့်ဖြစ်ပုံ	၁၃၄
ဆင်းရဲမရှိရာ၌ မွေ့လျော်ပုံ	၁၃၆
ချဲ့ခြင်းကင်းသော နိဗ္ဗာန်၌မွေ့လျော်ပုံ	၁၃၈

နိဒါန်း

ဤစာအုပ်၌ သိကောင်းစရာတို့သည် စာဖတ်သူများ ပြုလုပ်နေကြသည့်ဒါနနှင့် အားထုတ်နေကြသည့် ဝိပဿနာတို့ပင် ဖြစ်ကြပေသည်။

ဒါနနှင့်စပ်၍ သိကောင်းစရာ

ဒါနကုသိုလ်များ အမျိုးမျိုးရှိရာတွင် ဤစာအုပ်၌ ဖော်ပြမည့် ဒါနကုသိုလ်သည် နိဗ္ဗာန်ဒါန ကုသိုလ်မျိုး ဖြစ်ပေသည်။ နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်မှာ (၇) မျိုးရှိပေသည်။ ထို (၇) မျိုးတို့တွင် သီလနှင့်စပ်သည့် နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ် (၂) မျိုးဖြစ်ပေသည်။ ဒါနနှင့် စပ်သည့် နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်က (၅) မျိုး ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤစာအုပ်၌ များစွာသို့လိုက်၍ ဒါနကို အဓိကထားကာ အမည်ကို ဖော်ပြထားပါသည်။

နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ် ဟူသည် အမြဲမပြတ် ကုသိုလ်ရနိုင်သည့် ကုသိုလ် ဖြစ်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ အမြဲမပြတ် ကုသိုလ်ရနေသည့် ကုသိုလ်မျိုး ဖြစ်သောကြောင့် မိမိတို့အတွက် အားကိုးဖွယ်ရာ အကောင်းဆုံးကုသိုလ်မျိုး ဖြစ်ပေသည်။ ယခုဘဝမှာ အကြောင်းမညီညွတ်၍ သောတာပန်ဖြစ်အောင် မကျင့်နိုင်ငြားသော်လည်း

နိဒါန်း

[ဆ]

သောတာပန်နှင့်အလားတူ ဒုတိယဘဝ စသည်၌ အပါယ်ငရဲသို့ မကျနိုင်သော ကုသိုလ်မျိုး ဖြစ်ပေသည်။

အနုဂ္ဂဟိတသုတ္တန်လာ ဝိပဿနာနှင့်စပ်၍ သိကောင်းစရာ

အခုခေတ်အခါသည် ဝိပဿနာတရား ထွန်းကားလာ သည့်အခါ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ဝိပဿနာတရားကို အချိန် ရသမျှ ပွားများအားထုတ်နေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ရှိကြပေ သည်။ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်း အလုပ်သည် စိတ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရသော အလုပ်ဖြစ်၍ အလွန် နက်နဲသိမ်မွေ့လှပေသည်။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝိပဿနာ ဉာဏ်သည်လည်း အလွန်ပင် နူးညံ့ သိမ်မွေ့လှပေသည်။ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ပျက်စီးသွားနိုင် ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ချီးမြှောက်ဖွယ်အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ချီးမြှောက် ပေးနိုင်မှသာ မိမိတို့အလိုရှိအပ်သော တရားထူး တရားမြတ်များကို ရရှိနိုင်ကြမည်ဖြစ်ပေသည်ဟု သိစေလို၍ အနုဂ္ဂဟိတသုတ္တန်ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဤ အနုဂ္ဂဟိတသုတ္တန်၌ ဝိပဿနာဉာဏ် = ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ချီးမြှောက်ခြင်းတရား ၅-ပါးဖြင့် ချီးမြှောက်ရပုံကို အဋ္ဌကထာဆရာများက စိုက်ပျိုးခါစ သစ်ပင်ငယ်လေးများကို ချီးမြှောက်ခြင်း ၅-ပါးဖြင့် ချီးမြှောက်ရသကဲ့သို့ ချီးမြှောက်ရပုံကို ဥပမာပြု၍ ပါဠိဘာသာဖြင့် ဖွင့်ပြခဲ့ကြပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ပါဠိ ဘာသာဖြင့် ဖွင့်ပြခဲ့သည်များကို စာဖတ်သူများ သဘောကျ

[၉]

နိဒါန်း

နားလည်ရအောင် ဤစာအုပ်၌ မြန်မာဘာသာဖြင့် အကျယ်ဖွင့်ပြကာ ဟောကြားထားပါသည်။

သုခသောမနဿ သုတ္တန်လာ ဝိပဿနာနှင့်စပ်၍
သိကောင်းစရာ

သုခသောမနဿ သုတ္တန်လာ ဝိပဿနာနှင့်စပ်၍ သိကောင်းစရာများမှာ အားလုံးသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် ယခုမျက်မှောက်ဘဝမှာလည်း ချမ်းချမ်းသာသာ နေလိုကြပေသည်။ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာလည်း နေလိုကြပေသည်။ နောင်သော အခါ နောင်ဘဝများမှာလည်း အရဟတ္တဖိုလ်အထိ တရားထူးတရားမြတ်များကို ရလိုကြပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ချမ်းချမ်းသာသာ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နေလိုကြ၍ တရားရလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားသည့် သုခသောမနဿသုတ္တန်၌ လာသော ဓမ္မလျော်ဖွယ် ၆-ပါးနှင့် ဓမ္မလျော်၍ နေကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား ပါဠိဘာသာဖြင့် ဟောကြားတော်မူသည့် တရားနှင့် ဓမ္မလျော်ပုံ၊ ဘာဝနာ၌ ဓမ္မလျော်ပုံ၊ အကုသိုလ်တို့ကို ပယ်ခြင်း၌ ဓမ္မလျော်ပုံ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ ဓမ္မလျော်ပုံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌ ဓမ္မလျော်ပုံ၊ နိဗ္ဗာန်၌ ဓမ္မလျော်ပုံများကို လောက၌ ဓမ္မလျော်ပုံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပြကာ စာဖတ်သူတို့ သဘောကျ နားလည်ရအောင် မြန်မာဘာသာဖြင့် ဤစာအုပ်၌ အကျယ်ဖွင့်ပြကာ ဟောကြားထားပါသည်။

၁၃၅၈-ခု၊ ဒုတိယဝါဆိုလဆန်း (၁၃) ရက်နေ့၊
သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်
ဟောကြားတော်မူအပ်သော
နိဗ္ဗဒ္ဓကုသိုလ် (၇) မျိုး တရားတော်

ဒီနေ့ ၁၃၅၈-ခု၊ ဒုတိယဝါဆိုလဆန်း ၁၃-ရက်နေ့၊
ဖြစ်တယ်။ ၁၃-ရက်နေ့မှာ သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာ၌ ဝါဆိုသင်္ကန်း
ဆက်ကပ်လှူဒါန်းပွဲ ပြုလုပ်ကြပါတယ်။ အဲဒီ ပြုလုပ်ကြတဲ့
နေရာမှာ ဝါဆိုသင်္ကန်း ဆက်ကပ်လှူဒါန်းရသည့် အကျိုး
တရားများကို အတိုချုပ် ဟောကြားပါမည်။

နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်းလည်း ဝါဆိုသင်္ကန်းတွေ ဆက်ကပ်
လှူဒါန်းခဲ့ကြပါတယ်။ ဝါဆိုသင်္ကန်း လှူဒါန်းရတဲ့ အကျိုး
တွေကိုလည်း နာကြားကြရပေတယ်။ ယခုနှစ်လည်း ထပ်မံ
ပြီး ဟောကြားပါဦးမည်။

၂

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

ဝါဆိုသင်္ကန်းအလှူဆိုတာ နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်ဖြစ်တယ်။
 နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ အမြဲမပြတ်ရနေတဲ့ ကုသိုလ်မျိုး ဖြစ်ပေတယ်။
 အဲဒီ နိဗ္ဗာန် ကုသိုလ် ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ ယခုဘဝမှာ
 အကြောင်းမညီညွတ်၍ သောတာပန်ဖြစ်အောင် မကျင့်နိုင်
 ငြားသော်လည်း သောတာပန်နှင့် အလားတူ ဒုတိယဘဝ
 စသည်မှာ အပါယ်ငရဲသို့ မကျနိုင်ဘူးလို့ မြတ်စွာဘုရား၏
 အလိုတော်ကို သိတော်မူကြသည့် အဋ္ဌကထာ ဆရာများက
 ဖွင့်ပြထားပါတယ်။

ဤကဲ့သို့ ဖွင့်ပြထားသည်ကို ကျေးဇူးတော်ရှင်
 မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက တရားနာပရိသတ်များ
 နှင့်တကွ နောင်လာနောက်သားတွေ ဒုတိယဘဝ စသည်
 များ အပါယ်ငရဲမကျနိုင်သည့် နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်များကို ပြုလုပ်
 နိုင်ရအောင်လို့ တရားနာ ပရိသတ်များ သဘောပေါက်
 နားလည်ရအောင် ဆောင်ပုဒ်တွေနှင့်ဖွင့်ပြတော်မူခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီဆောင်ပုဒ်များကို လိုက်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ တိသရဏ၊ ငါးသီလ၊ မဲချစာရေးတံ။

ဆယ့်ငါးရက်ဆွမ်း၊ ဝါသင်္ကန်း၊

လှူဒါန်း သောက်ရေကန်။

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၃

ကျောင်းလှူဘဝ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပုညရှိသူမှန်။
သောတာလိုပဲ၊ ဂတိမြဲသူလဲပါယ်မပြန်။

သရဏဂုံ နိဗ္ဗာန် ကုသိုလ်ဖြစ်ပုံ

သရဏဂုံသုံးပါးကိုအမြဲဆောက်တည်ထားတာ နိဗ္ဗာန်
ကုသိုလ်ဖြစ်ပေတယ်။ တရားနာပရိသတ်များ ငယ်ရွယ်စဉ်
အခါကတည်းက မိကောင်း၊ ဖကောင်း၊ ဆရာသမားကောင်း
များနှင့် အတူတကွ နေခဲ့ရ၍ မိကောင်း၊ ဖကောင်း၊ ဆရာ
သမားကောင်းများ၏ အဆုံးအမကို ခံယူခဲ့ကြလို့ သရဏဂုံ
သုံးပါးကို အမြဲဆောက်တည်ခဲ့ကြပါတယ်။

ဗုဒ္ဓေါမေ သရဏံ အညံ နတ္ထိ
ဘုရားမှတစ်ပါး မိမိမှာ ကိုးကွယ်ရာမရှိ။

ဓမ္မောမေ သရဏံ အညံ နတ္ထိ
တရားမှတစ်ပါး မိမိမှာ ကိုးကွယ်ရာမရှိ။

သံဃောမေ သရဏံ အညံ နတ္ထိ
သံဃာမှတစ်ပါး မိမိမှာ ကိုးကွယ်ရာမရှိ။

ဟူ၍ ဆောက်တည်ခဲ့ကြပေတယ်။

ဤကဲ့သို့ သတိရတိုင်း သတိရတိုင်း ဘုရားမှတစ်ပါး မိမိမှာ ကိုးကွယ်ရာမရှိ၊ တရားမှတစ်ပါး မိမိမှာ ကိုးကွယ်ရာ မရှိ၊ သံဃာ မှတစ်ပါး မိမိမှာ ကိုးကွယ်ရာမရှိလို့ စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်-ဖြစ်-သွားတာ၊ သိ-သိ-နေတာ၊ ဘာစိတ်ပါလဲ။ . ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို ကုသိုလ်စိတ်တွေ ဖြစ်နေတာ ဟာလည်း သတိရတိုင်း အမြဲမပြတ် ဖြစ်နေတဲ့အတွက် ကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ် ဖြစ်တယ်။

ငါးပါးသီလ နိဗ္ဗာန် ကုသိုလ်ဖြစ်ပုံ

သရဏဂုံသုံးပါး နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်ဖြစ်ပုံကို ဟောကြား တာ အသင့်အတင့် ပြည့်စုံသွားပါပြီ။ ယခု ငါးပါးသီလ နိဗ္ဗာန် ကုသိုလ် ဖြစ်ပုံကို ဟောကြားပါတော့မည်။ ငါးပါးသီလကို လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းထားတာလည်း နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ် ဖြစ် တယ်။

တရားနာပရိသတ်များ ငယ်ရွယ်စဉ်အခါကတည်းက မိကောင်းဖကောင်း ဆရာသမားကောင်းများနှင့် အတူတကွ နေခဲ့ရ၍ မိကောင်း ဖကောင်း ဆရာသမားကောင်းများ၏ အဆုံးအမ ဩဝါဒကို ခံယူခဲ့ကြတဲ့အတွက်ကြောင့် ငါးပါး

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၅

သီလကို ခါးဝတ်ပုဆိုးကဲ့သို့ လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းခဲ့ကြပေတယ်။

သူ့အသက်သတ်ဖို့ရာ ကြုံလာသည့်အခါ မသတ်ဘူး၊ မသတ်ဘူး၊ ယခုလည်း မသတ်ဘူး၊ နောင်လည်း မသတ်ဘူး၊ ဘယ်သောအခါမှ မသတ်ဘူးလို့ တရားနာပရိသတ်များ၏စိတ်ထဲမှာ မဖြစ်တတ်ကြပါဘူးလား။ ဖြစ်တတ်ကြပါတယ်ဘုရား။ အဲဒါ ဘာစိတ်လို့ ဆိုရပါမလဲ။ ကုသိုလ်စိတ်လို့ ဆိုရပါတယ်ဘုရား။ မှန်ပေတယ်။ ကုသိုလ်စိတ် ဖြစ်တယ်။ ကုသိုလ်တွေ အမြဲ မရနေဘူးလား။ ရနေပါတယ် ဘုရား။ ဒါကြောင့် အမြဲ မပြတ် ကုသိုလ်ရတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ် ဖြစ်တယ်။

သူ့ဥစ္စာခိုးဖို့ ကြုံလာတဲ့အခါမှာလည်း မခိုးဘူး၊ မခိုးဘူး၊ ယခုလည်းမခိုးဘူး၊ နောင်လည်း မခိုးဘူး၊ ဘယ်သောအခါမှ မခိုးဘူးလို့ တရားနာပရိသတ်များ၏ စိတ်ထဲမှာ မဖြစ်နေတတ်ကြဘူးလား။ ဖြစ်တတ်ကြပါတယ်ဘုရား။ အဲဒါ ဘာစိတ်လို့ ဆိုရပါမလဲ။ ကုသိုလ်စိတ်လို့ ဆိုရပါမယ် ဘုရား။ မှန်ပေတယ်၊ ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်တယ်။ ကုသိုလ်တွေ အမြဲမရနေပေဘူးလား။ ရနေပါတယ်ဘုရား။ ဒါကြောင့် အမြဲမပြတ် ကုသိုလ်ရတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ် ဖြစ်တယ်။

သူတစ်ပါးသားသမီး၊ သားမယားတွေဖျက်ဆီးဖို့ရာ ကြုံလာတဲ့အခါမှာလည်း မဖျက်ဆီးဘူး၊ မဖျက်ဆီးဘူး၊ ခုလည်းမဖျက်ဆီးဘူး၊ နောင်လည်း မဖျက်ဆီးဘူး၊ ဘယ်သောအခါမှ မဖျက်ဆီးဘူးလို့ တရားနာပရိသတ်များ၏ စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်ဖြစ်သွားတာ ဘာစိတ်ပါလဲ။ ကုသိုလ်စိတ်ပါဘုရား။ ကုသိုလ်တွေ အမြဲမရနေပါဘူးလား။ ရနေပါတယ်ဘုရား။ ဒါကြောင့် အမြဲမပြတ် ကုသိုလ်ရတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ် ဖြစ်တယ်။

သူတစ်ပါးအကျိုးတွေ ပျက်စီးသွားရအောင်၊ သူတစ်ပါးတွေ စိတ်ဆင်းရဲ ကိုယ်ဆင်းရဲ ဖြစ်သွားရအောင် လိမ်ပြောဖို့ရာ ကြုံလာသောအခါမှာလည်း မပြောဘူး၊ မပြောဘူး၊ ယခုလည်း မပြောဘူး၊ နောင်လည်းမပြောဘူး၊ ဘယ်သောအခါမှ မပြောဘူးလို့ တရားနာပရိသတ်များ၏ စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်ဖြစ်သွားတာ၊ ဘာစိတ်ပါလဲ။ ကုသိုလ်စိတ်ပါဘုရား။ ကုသိုလ်တွေ အမြဲမရနေပါဘူးလား၊ ရနေပါတယ်ဘုရား။ ဒါကြောင့် အမြဲမပြတ် ကုသိုလ်ရတဲ့ နိဗ္ဗာန် ကုသိုလ် ဖြစ်တယ်။

အဲဒီလို လိမ်ညာ၍ ပြောတာကိုတော့ တရားနာပရိသတ်များအနေနဲ့လည်း အထူးသတိထားကြရပေတယ်။ လိမ်ညာပြောတာတွေက ပရိယာယ်များဖြင့် အမျိုးမျိုး လိမ်

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၇

ညာပြောတာတွေလည်း ရှိနေကြပေတယ်။ အထူးသတိထားကြရပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တွေအနေနှင့် အဲဒီအချက်က အရေးကြီးဆုံး အချက်ပင် ဖြစ်ပေတယ်။

နေ့စဉ်နှင့်အမျှ နှုတ်က ပြောနေရတာ သတိရှိမှ ဖြစ်နိုင်ကြပေတယ်။ သတိမရှိရင်တော့ နိဗ္ဗာန်သို့ မဟုတ်တော့ပေ။ မဟုတ်တော့ရင် ဘယ်ကို ရောက်သွားတတ်ပါသလဲ။ အပါယ်သို့ ရောက်သွားတတ်ပါတယ်ဘုရား။

လိုအပ်တာထက် ပိုပိုပြီး ပြောလေ့ရှိကြပေတယ်။ ဂုဏ်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့ ဂုဏ်တွေကို လိုအပ်သည်ထက် ပိုပိုပြီး ပြောလေ့ရှိကြပေတယ်။ အပြစ်အနာအဆာလေးများ ရှိလာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့ အပြစ်အနာအဆာထက် ပိုပိုပြီး အပြစ်ကြီးအောင် ပြောလေ့ရှိကြပေတယ်။ မုသားပြောတာလား၊ အမှန်အတိုင်းပြောတာလား၊ မုသားပြောတာပါဘုရား။ အင်မတန် သတိထားကြရပါတယ်။ သိပ်အရေးကြီးပါတယ်။ အဲဒီလို အပိုအလိုတွေ မရှိရအောင် သီလကို လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းကြရပါတယ်။ ဒီတော့မှ အပါယ်သံသရာမှ လွတ်မြောက်ကြရမည် ဖြစ်ပေတယ်။ အရက်သေစာ သောက်စားဖို့ ကြုံလာသောအခါ ယခုလည်း မသောက်စားဘူး၊ နောင်

လည်း မသောက်စားဘူး၊ ဘယ်သောအခါမှ မသောက်စား
ဘူးလို့ တရားနာ ပရိသတ်များ၏ စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်ဖြစ်သွားတာ
ဘာစိတ်ပါလဲ။ ကုသိုလ်စိတ်ပါဘုရား၊ ဟုတ်တယ်၊ ကုသိုလ်
စိတ် ဖြစ်ပေတယ်။ မှန်ပေတယ်၊ ကုသိုလ်စိတ် ဖြစ်တယ်။
ကုသိုလ်တွေ အမြဲ မရနေပေဘူးလား။ ရနေပါတယ်ဘုရား။
ဒါကြောင့် အမြဲမပြတ်ရတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ် ဖြစ်တယ်။

ဤကဲ့သို့ ငါးပါးသီလကို လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်း
တာလည်း နိဗ္ဗာန်လိုဆိုတဲ့ အမြဲမပြတ် ကုသိုလ်တွေ ရနေတဲ့
အတွက်ကြောင့် ငါးပါးသီလ လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းခြင်း
သည်လည်း ဒုတိယဘဝ စသည်မှာ အပါယ်ငရဲမကျနိုင်တဲ့
နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်မျိုး ဖြစ်ပေတယ်။

စာရေးတံမဲအလှူ နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်ဖြစ်ပုံ

ငါးပါးသီလ နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ် ဖြစ်ပုံကို ဟောကြားတာ
အသင့်အတင့် ပြည့်စုံသွားပါပြီ။ ယခု စာရေးတံမဲချ၍ လှူဒါန်း
ခြင်းသည်လည်း နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်တစ်မျိုး ဖြစ်ပုံကို ဟောကြားပါ
တော့မည်။ မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော်အခါက စာရေး
တံ မဲချ၍ လှူဒါန်းလေ့ရှိကြပေသည်။

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၉

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါက ကျောင်းတိုက်ကြီးတွေမှာ သံဃာတွေ အလွန်များကြပါတယ်။ ၁၀၀၀ လည်း ရှိတတ်ပါတယ်။ ၅၀၀ လည်း ရှိတတ်ပါတယ်။ သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့က သံဃာတော်များကို ဖူးမြင်ရသောအခါ အကုန်လုံးကိုပင် လှူချင်ကြသော်လည်း မိမိတို့မှာ ပစ္စည်းဥစ္စာများက သံဃာစေ့အောင် လှူဒါန်းဖို့ရာ မရှိကြ၍ မစွမ်းနိုင်ကြသောကြောင့် ဆရာတော် သံဃာတော်ကြီးများထံမှာ သွားရောက်၍ သံဃာတော် ၅၀၀ ထဲက ၁၀၀၀ ထဲက သံဃာ ၅-ပါး၊ သံဃာ ၁၀-ပါး မဲချပေးပါဘုရား၊ လျှောက်ထားကာ ပင့်ကြရပေသည်။

၅ ပါး၊ ၁၀ ပါး မဲချပေးလိုက်၍ ရရှိသော သံဃာတော်များကို မိမိတို့အိမ်သို့ ပင့်ဆောင်သွားကာ ဆွမ်းကျွေးပြီး လှူဖွယ်ပစ္စည်းများ လှူဒါန်းလေ့ရှိကြပေသည်။ တစ်ပတ်တစ်ခါ၊ တစ်လတစ်ခါ၊ တစ်နှစ်တစ်ခါ စသည်ဖြင့် စာရေးတံမဲချ၍ လှူဒါန်းလေ့ရှိကြပေသည်။

တစ်ပတ်တစ်ခါ၊ တစ်လတစ်ခါ၊ တစ်နှစ်တစ်ခါ စာရေးတံမဲချ၍ လှူဒါန်းပြီးသောအခါ နောက်တစ်ပတ် နောက်တစ်လ နောက်တစ်နှစ်မှာလည်း စာရေးတံမဲချ၍

လှူဒါန်းဦးမည်ဟု စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်နေတတ်ကြပေသည်။ ဘာ စိတ်တွေ ဖြစ်နေတာပါလဲ။ ကုသိုလ်စိတ်တွေ ဖြစ်နေတာပါ ဘုရား။ နောက်တစ်ပတ်၊ နောက်တစ်လ၊ နောက်တစ်နှစ်မှာ လှူဒါန်းဖို့ရာ ပစ္စည်းပစ္စယလေးတွေကို စုဆောင်းနေတာ လည်း ဘယ်စိတ်နှင့် စုဆောင်းရပါသလဲ။ ကုသိုလ်စိတ်ဖြင့် စုဆောင်းရပါတယ်ဘုရား။

ဤကဲ့သို့ စုဆောင်းရတဲ့အတွက်ကြောင့် စာရေးတံမဲ ချ၍ လှူဒါန်းခြင်းသည်လည်း အမြဲမပြတ် ကုသိုလ်ရနေသည့် နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်တစ်မျိုးပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဒါကြောင့် စာရေးတံမဲ ချ၍ လှူဒါန်းခြင်းသည်လည်း အမြဲမပြတ် ကုသိုလ်ရတဲ့ နိဗ္ဗာန် ကုသိုလ် ဖြစ်ပေတယ်။

၁၅ ရက်ဆွမ်း နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်ဖြစ်ပုံ

မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော်အခါက လပြည့်နေ့၊ ၁၅ ရက်တစ်ခါ၊ လကွယ်နေ့၊ ၁၅ ရက်တစ်ခါ၊ ဆွမ်းဆက်ကပ် လှူဒါန်းလေ့ရှိကြပေတယ်။ ယခုခေတ်အခါမှာလည်း အချို့ အရပ်ဒေသများ၌ လပြည့်လကွယ် ၁၅ ရက်မှာ ဆွမ်းကျွေး လေ့ရှိကြပေတယ်။ အများကြီးမတတ်နိုင်၊ မကျွေးနိုင်ကြငြား

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၁၁

သော်လည်း ၂-ပါး၊ ၃-ပါး စသည်ဖြင့် လပြည့်နေ့မှာ တစ်ခါ၊ လကွယ်နေ့မှာတစ်ခါ ဆွမ်းကျွေးလေ့ ရှိကြပါတယ်။

အဲဒီလို ဆွမ်းကျွေးကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ လပြည့်နေ့၊ ဆွမ်းကျွေးပြီးလျှင် လကွယ်နေ့ကျလျှင် ဆွမ်းကျွေးဦးမည် ဆွမ်းကျွေးဦးမည်ဟု စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်ဖြစ်နေကြပေသည်။ ဘာ စိတ်တွေ ဖြစ်နေကြတာလဲ၊ ကုသိုလ်စိတ်တွေ ဖြစ်နေကြပါတယ်ဘုရား။ ဆွမ်းကျွေးဖို့ရာ ဆွမ်းကပ်ဖို့ရာ ပစ္စည်းပစ္စယ လေးတွေ စုဆောင်းနေကြတာလည်း ဘာစိတ်နဲ့ စုဆောင်းပါသလဲ။ ကုသိုလ်စိတ်နဲ့ စုဆောင်းပါတယ်ဘုရား။ ဤကဲ့သို့ ကုသိုလ်စိတ်နဲ့ စုဆောင်းရတဲ့အတွက်ကြောင့် ကုသိုလ်တွေ အမြဲမပြတ် မရနေကြပါဘူးလား၊ ရနေပါတယ် ဘုရား။ ဒါကြောင့် ၁၅ ရက်တစ်ခါ ဆွမ်းကျွေးခြင်းသည်လည်း အမြဲ မပြတ် ကုသိုလ်ရတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်ပင် ဖြစ်ပေတယ်။

ဝါဆိုသင်္ကန်း နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်ဖြစ်ပုံ

၁၅ ရက်ဆွမ်း နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်ဖြစ်ပုံကို ဟောကြားတာ အသင့်အတင့် ပြည့်စုံသွားပါပြီ။ ယခု ဝါဆိုသင်္ကန်း နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်ဖြစ်ပုံကို ဟောကြားပါတော့မည်။

ယခု တရားနာပရိသတ်များ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ဝါဆို သင်္ကန်း ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခဲ့ကြပါတယ်။ ယနေ့လည်း ဝါဆို သင်္ကန်း လှူဒါန်းကြပါတယ်။

အဲဒီ ဝါဆိုသင်္ကန်းလှူဒါန်းတာဟာလည်း အမြဲ မပြတ်ကုသိုလ်ရနေတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်တစ်မျိုးပင် ဖြစ်ပေတယ်။ ဒီနှစ် ဝါဆိုသင်္ကန်း လှူဒါန်းပြီးလျှင် နောင်နှစ်ခါကျရင်လည်း ဝါဆို သင်္ကန်း လှူဒါန်းဦးမည် လှူဒါန်းဦးမည်လို့ တရားနာ ပရိသတ်များ၏ စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်ဖြစ်သွားတာ ဘာစိတ်ပါလဲ၊ ကုသိုလ်စိတ်ပါဘုရား၊ မှန်ပေတယ်၊ ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်တယ်။

ဝါဆိုသင်္ကန်းရရှိသွားကြသည့် ရဟန်းတော်၊ သံဃာ တော်များကလည်း ဝါတွင်းမှာ ဝါပမှာထက်ပို၍ ကြိုးစားပြီး အားထုတ်ကြရပေတယ်။ စာပေကျမ်းဂန် ပရိယတ္တိသင်ကြား တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကလည်း တစ်ကျမ်းတစ်ဖွဲ့ကုန်အောင်၊ တတ် မြောက်အောင် ကြိုးစား၍ သင်ကြရပေတယ်။ ဝိပဿနာ တရားအားထုတ်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကလည်း မိမိတို့ ရည်မှန်း ချက်အတိုင်း သမာဓိဉာဏ်ထူးတွေ၊ တရားထူး တရားမြတ် တွေရအောင် ကြိုးစား၍ အားထုတ်ကြရပေတယ်။

တရားနာပရိသတ်များ လှူဒါန်းလိုက်သည့် ဝါဆို သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံကာ ပရိယတ္တိဓမ္မ စာပေကျမ်းဂန်များကို ကြိုးကြိုးစားစား သင်အံကြရပေတယ်။ ဝိပဿနာတရား အား ထုတ်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကလည်း မိမိတို့လှူဒါန်းလိုက်သော ဝါဆိုသင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံကာ ကြိုး ကြိုးစားစား ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ကြရပေတယ်။ မိမိတို့ လှူဒါန်းလိုက်တဲ့ ဝါဆို သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံတိုင်း ဝတ်ရုံတိုင်း ဝါဆိုသင်္ကန်း အလှူရှင်များ ကလည်း ဆက်သွယ်ပြီး ကုသိုလ်တွေ ရနေကြပေတယ်။ မိမိ တို့လှူဒါန်းလိုက်သည့် ဝါဆိုသင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံပြီး ဆရာတော်၊ သံဃာတော်များ၊ ပရိယတ္တိဓမ္မတွေ သင်အံလေ့လာနေကြပေ တယ်။ ပဋိပတ္တိဓမ္မ ဝိပဿနာတရားတွေ အားထုတ်နေကြပေ တယ်လို့ သတိရတိုင်း သတိရတိုင်း ဝမ်းမမြောက်ကြပေဘူး လား။ ဝမ်းမြောက်ကြပါတယ်ဘုရား၊ သတိရတိုင်း၊ သတိရ တိုင်း ဘာစိတ်နှင့်သတိရတာပါလဲ။ ကုသိုလ်စိတ်နဲ့ သတိရပါ တယ်ဘုရား။ ဝမ်းမြောက်တိုင်း ဝမ်းမြောက်တိုင်း သတိရတိုင်း သတိရတိုင်း ကုသိုလ်တွေ ထပ်တလဲလဲ မရရှိနေပါဘူးလား။ ရရှိနေပါတယ် ဘုရား။ ဒါ့ကြောင့် ဝါဆိုသင်္ကန်း လှူဒါန်းခြင်း သည်လည်း အမြဲမပြတ် ကုသိုလ်ရတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်ပင် ဖြစ် ပေတယ်။

သောက်ရေကန် နိဗဒ္ဓကုသိုလ်ဖြစ်ပုံ

ဝါဆိုသင်္ကန်း နိဗဒ္ဓကုသိုလ်ဖြစ်ပုံကို ဟောကြားတာ အသင့်အတင့် ပြည့်စုံသွားပါပြီ။ ယခု သောက်ရေကန် နိဗဒ္ဓကုသိုလ်ဖြစ်ပုံကို ဟောကြားပါတော့မည်။ သောက်ရေကန်၊ သောက်ရေတွင်း၊ စက်ရေတွင်း၊ ရေအိုးစင်၊ ရေပိုက် စသည်တို့ကို လှူဒါန်းတာဟာလည်း အမြဲမပြတ် ကုသိုလ်ရတဲ့ နိဗဒ္ဓကုသိုလ် တစ်မျိုးပင် ဖြစ်ပေတယ်။

မိမိတို့လှူဒါန်းထားသည့် သောက်ရေကန်၊ သောက်ရေတွင်း၊ စက်ရေတွင်း၊ ရေအိုးစင် စသည်တို့၌ အရပ်လေးမျက်နှာက ကြွရောက်လာကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ ဆရာတော်၊ သံဃာတော် အရှင်သူမြတ်တွေ သောက်တိုင်းသောက်တိုင်း၊ သုံးတိုင်းသုံးတိုင်း ယောဂီ သူတော်စင်တွေ သောက်တိုင်းသောက်တိုင်း၊ သုံးတိုင်းသုံးတိုင်း၊ အလှူရှင်တွေ သောက်တိုင်းသောက်တိုင်း၊ သုံးတိုင်းသုံးတိုင်း သောက်ရေကန်၊ သောက်ရေတွင်း၊ စက်ရေတွင်း၊ သောက်ရေအိုးစင် စသည် လှူဒါန်းထားကြသည့် အလှူရှင်များက ဆက်သွယ်၍ ကုသိုလ်တွေ ရနေကြပေတယ်။

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၁၅

မိမိတို့ လှူဒါန်းထားကြသည့် သောက်ရေကန်၊
သောက်ရေတွင်း၊ စက်ရေတွင်း၊ သောက်ရေအိုးစင်တို့မှာ
သံဃာတော်အရှင်သူမြတ်တွေလည်း သောက်သုံးနေကြပေ
တယ်။ ယောဂီသူတော်စင်တွေလည်း သောက်သုံးနေကြပေ
တယ်။ အလှူရှင်များလည်း သောက်သုံးနေကြပေတယ်။
အရပ်လေးမျက်နှာက လာကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း
သောက်သုံးနေကြပေတယ်လို့ သတိရတိုင်း၊ သတိရတိုင်း
ဘယ်စိတ်နဲ့ သတိရတာပါလဲ၊ ကုသိုလ်စိတ်နဲ့ သတိရပါတယ်
ဘုရား။

သတိရတိုင်း၊ သတိရတိုင်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်
တိုင်းဖြစ်တိုင်း ကုသိုလ်တွေ ထပ်တလဲလဲ ရရှိနေကြပေတယ်။
သို့ဖြစ်၍ သောက်ရေကန်၊ သောက်ရေတွင်း၊ စက်ရေတွင်း၊
သောက်ရေအိုးစင် စသည် လှူဒါန်းကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက
လည်း အမြဲမပြတ် ကုသိုလ်တွေ ရရှိနေကြ၍ နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်
များ ဖြစ်နေကြပေတယ်။ ဒါကြောင့် သောက်ရေကန်၊
သောက်ရေတွင်း၊ သောက်ရေအိုးစင် စသည် လှူဒါန်းခြင်း
သည်လည်း အမြဲမပြတ် ကုသိုလ်ရတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်ပင်
ဖြစ်ပေတယ်။

ကျောင်းအလှူ နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်ဖြစ်ပုံ

သောက်ရေကန်၊ သောက်ရေတွင်း စသည်များ နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်ဖြစ်ပုံကို ဟောကြားတာ အသင့်အတင့် ပြည့်စုံသွားပါပြီ။ ယခု ကျောင်းအလှူ နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်ဖြစ်ပုံကို ဟောကြားပါတော့မည်။ ယခု တရားနာပရိသတ်များ မကြာခဏ လှူဒါန်းနေကြသည့် ကျောင်းအလှူသည်လည်း နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်တစ်မျိုးပင် ဖြစ်ပေတယ်။

မိမိတို့ လှူဒါန်းထားသော ကျောင်းသည် ပရိယတ္တိစာပေကျမ်းဂန် သင်အံ လေ့လာရန်အတွက် လှူဒါန်းထားသော ပရိယတ္တိကျောင်းဖြစ်လျှင် ဆရာတော်၊ သံဃာတော်များ ဤကျောင်းထဲ၌ စာပေကျမ်းဂန်တွေ သင်အံတိုင်း၊ သင်အံတိုင်း၊ လေ့လာတိုင်း၊ လေ့လာတိုင်း၊ ပို့ချတိုင်း၊ ပို့ချတိုင်း ကျောင်းအလှူရှင်များက ဆက်သွယ်ပြီး ကုသိုလ်တွေ ရရှိနေကြပေတယ်။

မိမိတို့ လှူဒါန်းထားသည့် ကျောင်းသည် ပဋိပတ္တိဝိပဿနာကျောင်းဖြစ်လျှင် ဆရာတော်၊ သံဃာတော်များ၊ ယောဂီသူတော်စင်များ အမှတ်သတိနှင့် ဝင်တိုင်း၊ ဝင်တိုင်း၊ ထွက်တိုင်း၊ ထွက်တိုင်း၊ တရားထိုင်၍ ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်း

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၁၇

ကျောင်းအလှူရှင်များက ဆက်သွယ်ပြီး ကုသိုလ်တွေ ရရှိ
နေကြပေတယ်။

မိမိတို့ လှူဒါန်းထားသည့် ကျောင်း၌ ဆရာတော်၊
သံဃာတော်များ စာပေကျမ်းဂန်တွေ သင်အံ့လေ့လာနေကြ
ပေတယ်။ စာပေကျမ်းဂန်တွေ ပို့ချနေကြပေတယ်။ ဝိပဿနာ
တရား အားထုတ်နေကြသည့် ဆရာတော် သံဃာတော်များ၊
ဝိပဿနာယောဂီများ၊ ဝိပဿနာတရားတွေ အားထုတ်နေ
ကြပေတယ်လို့ သတိရတိုင်း၊ သတိရတိုင်း ဘယ်စိတ်နဲ့ သတိ
ရပါသလဲ။ ကုသိုလ်စိတ်နဲ့ သတိရပါတယ်ဘုရား။ မှန်ပေ
တယ်။ ကုသိုလ်စိတ်နဲ့ သတိရတာ ဖြစ်တယ်။ သတိရတိုင်း၊
သတိရတိုင်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာလည်း ဖြစ်ကြပေတယ်။
ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း ကုသိုလ်တွေ ထပ်
တလဲလဲ ရရှိနေကြတဲ့အတွက်ကြောင့် ကျောင်းလှူဒါန်းထား
ခြင်းသည်လည်း အမြဲမပြတ် ကုသိုလ်ရတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်
တစ်မျိုးပင်ဖြစ်ပေတယ်။ ဒါကြောင့် ကျောင်းလှူဒါန်းခြင်း
သည်လည်း အမြဲမပြတ် ကုသိုလ်ရတဲ့ နိဗ္ဗာန် ကုသိုလ်ပင်
ဖြစ်ပေတယ်။ ဤနိဗ္ဗာန်ကုသိုလ် ၇ မျိုးရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်
ဒုတိယဘဝ စသည်မှာ အပါယ်ငရဲသို့ မကျရောက်နိုင်ဘူးလို့

မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုတော်ကို သိတော်မူကြတဲ့ အဋ္ဌကထာဆရာများက ပါဠိဘာသာဖြင့် ဖွင့်ပြထားကြပေတယ်။ ပါဠိဘာသာစကား မတတ်ကြသည့် တရားနာပရိသတ်များအတွက် အပြည့်အစုံ နားမလည်မှာကို စိုးရိမ်တဲ့အတွက် ကြောင့် ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မြန်မာစကားဖြင့် ဆောင်ပုဒ်များ စီကုံးပြီး နိဗ္ဗဒ္ဓကုသိုလ် (၇) မျိုးကို ဖွင့်ပြပေးတော်မူခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီဆောင်ပုဒ်တွေ ထပ်၍ ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ တိသရဏ၊ ငါးသီလ၊ မဲချစာရေးတံ။

ဆယ့်ငါး ရက်ဆွမ်း၊ ဝါသင်္ကန်း၊

လှူဒါန်း သောက်ရေကန်။

ကျောင်းလှူဘဝ၊ နိဗ္ဗဒ္ဓ၊ ပုညရှိသူမှန်။

သောတာလုံပဲ၊ ဂတိမြဲ၊

သူလည်း ပါယ်မပြန်။

နိဗ္ဗဒ္ဓကုသိုလ် ၇ မျိုးရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ယခုဘဝမှာ သောတာပန်ဖြစ်အောင် မကျင့်နိုင်ငြားသော်လည်း သောတာပန်နဲ့ အလားတူ ဒုတိယဘဝ စသည်မှာ အပါယ်ငရဲသို့ မကျနိုင်ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုတော်ကို သိတော်မူကြသော အဋ္ဌကထာဆရာများက ဖွင့်ပြထားကြပေသည်။

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၁၉

ယင်းကဲ့သို့ ဖွင့်ပြထားသည်ကို ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက တရားနာပရိသတ်များ နှင့် နောင်လာနောင်သားတွေအတွက် ဒုတိယဘဝ၊ တတိယဘဝ စသည်မှာ အပါယ်ငရဲသို့ မကျနိုင်ရအောင် ဆောင်ပုဒ် တွေဖြင့် ထပ်မံပြီး ဖွင့်ပြပေးတော်မူခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေတယ်။

စတုတ္ထဘဝ၊ ပဉ္စမဘဝ စသည်တို့၌ အပါယ်ငရဲသို့ မကျရောက်နိုင်ဖို့ရာ သိပ်တော့ မသေချာလှပေ။ စိတ်တော့ မချရပေ။ သို့ဖြစ်၍ စိတ်ချရသည့် သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာ တရားကိုလည်း အချိန်ရသမျှ အားမထုတ်နေကြရဘူးလား။ အားထုတ်နေကြရပါတယ်ဘုရား။ သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာ တရားကတော့ စိတ်အချရဆုံးပင် ဖြစ်ပေတယ်။ အကြောင်း ညီညွတ်ရင် ဒီဘဝကစ၍ အပြီးတိုင် အပါယ်တံခါး ပိတ်သွား နိုင်ပေတယ်။ နောင် ဘယ်သောအခါမှ အပါယ်သံသရာသို့ ပြန်မရောက်ရသည့်အဖြစ်မျိုးကို ရရှိသွားနိုင်တယ်လို့ မြတ်စွာ ဘုရား တရားကြေငြာချက်အနေနှင့် ဟောကြားတော်မူခဲ့ ပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရား မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တန်ကို မဟော ကြားမီ တရားအာမခံချက်အနေနှင့် ဟောကြားတော်မူခဲ့

သည်မှာ “ဉာဏဿ အဓိဂမာယ နိဗ္ဗာနဿ သစ္စိကိရိယာယ ယဒိဒံစက္ကာရော သတိပဋ္ဌာနာ” ဟူ၍ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ယဒိဒံ ယေကုမေ စက္ကာရော သတိပဋ္ဌာနာ-အကြင်ကာယ ဝေဒနာ စိတ္တဓမ္မာတည်းဟူသော သတိပဋ္ဌာန်တရားလေးပါးတို့သည်၊ သန္တိ-ရှိကြကုန်၏။ အယံ-ဤကာယ ဝေဒနာ စိတ္တဓမ္မာတည်းဟူသော သတိပဋ္ဌာန်တရား ၄ ပါးအကျင့်လမ်းစဉ်သည်၊ ဉာဏဿ-အပါယ်တံခါးကို ပိတ်စေနိုင်သော အရိယာမဂ်ကို၊ အဓိဂမာယ-ရခြင်းငှာ၊ ဧကာယနောမဂ္ဂေါ-နှစ်ကြောင်းမကွဲ တစ်ကြောင်းတည်းသော အကျင့်လမ်းစဉ်ပေတည်း။ နိဗ္ဗာနဿ-ဒုက္ခခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို၊ သစ္စိကိရိယာယ-မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှာ၊ ဧကာယနောမဂ္ဂေါ-နှစ်ကြောင်းမကွဲ တစ်ကြောင်းတည်းသော အကျင့်လမ်းစဉ်ပေတည်း။ ဣတိ-ဤသို့၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝေါစ-ကရုဏာရှေ့သွား ပညာအားဖြင့် ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓု။

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၂၁

တရားနာပရိသတ်များ ယောဂီများ ကျင့်ကြံ အားထုတ်နေကြသည့် သတိပဋ္ဌာန်တရား ၄ ပါး ဝိပဿနာတရားကတော့ အပါယ်တံခါးကို အပြီးတိုင် ပိတ်စေနိုင်သည့် အရိယာမဂ်တွေကိုရရှိဖို့ရာ တစ်ကြောင်းတည်းသော အကျင့်လမ်းစဉ် ဖြစ်ပေတယ်။ လမ်းခွဲလမ်းမွှာ မရှိတော့ပေ။ စိတ်ချလက်ချ ကျင့်ဖို့ရာ ဖြစ်ပေတယ်။

တရားနာပရိသတ်များ၊ ယောဂီများ ကောင်းမှုတွေ ပြုတိုင်းပြုတိုင်း ဆုတောင်းခဲ့ကြသည့် ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းရာဖြစ်သည့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရောက်သွားဖို့ရာမှာလည်း တစ်ကြောင်းတည်းသော အကျင့်လမ်းစဉ် ဖြစ်ပေတယ်။ လမ်းခွဲလမ်းမွှာ မရှိတော့ပေ။ စိတ်ချလက်ချ ကျင့်နေဖို့ရာ ဖြစ်ပေတယ်။

မှတ်သားဖွယ် ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ အရိယာမဂ်တွေ၊ ရလို့ပေ၊
ကျင့်လေ သတိပဋ္ဌာန်။

အပါယ်တံခါးကို ပိတ်စေနိုင်သည့် အရိယာမဂ်တွေ
ကို ရချင်ပါတယ် ဆိုလို့ရှိရင် သတိပဋ္ဌာန်တရား ၄ ပါးကိုပင်
ကျင့်ရပေမည်။ တစ်နေ့သောအခါ မိမိ၏ ပါရမီအားလျော်စွာ
မိမိ၏အမှတ်အားလျော်စွာ အရိယာမဂ်များကို ရရှိသွားကြ
မည် ဖြစ်ပေတယ်။

မှတ်သားဖွယ် ဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ နိဗ္ဗာန်မသွေ၊ ရောက်လို့ပေ၊
ကျင့်လေ သတိပဋ္ဌာန်။

တရားနာပရိသတ်များ ယောဂီများ ကောင်းမှုတွေ
ပြုတိုင်း၊ ပြုတိုင်း နိဗ္ဗာန်ကို ဆုတောင်းခဲ့ကြပေသည်။

ငယ်ရွယ်စဉ်အခါကတည်းက မိကောင်း၊ ဖကောင်း၊
ဆရာသမားကောင်းများနှင့် အတူတကွ နေထိုင်ခဲ့ရ၍
မိကောင်း၊ ဖ ကောင်း၊ ဆရာသမားကောင်းများ၏ အဆုံးအမ
ဩဝါဒကို ခံခဲ့ရလို့ ကောင်းမှုတွေ ပြုတိုင်း၊ ပြုတိုင်း ဆုတောင်း
ခဲ့သည့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို တရားနာပရိသတ်များ ယခု အား
ထုတ်နေကြသည့် သတိပဋ္ဌာန်တရား ၄ ပါး ဝိပဿနာတရား
အကျင့်ဖြင့်ပင် ရောက်သွားနိုင်ကြပေတယ်။ မျက်မှောက်ပြု

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၂၃

သွားနိုင်ကြပေတယ်။ တစ်ကြောင်းတည်းသော အကျင့် လမ်းစဉ် ဖြစ်ပေတယ်။ လမ်းခွဲလမ်းမွှာ မရှိတော့ပေဟု မြတ်စွာဘုရား တရားအာမခံချက်အနေဖြင့် ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တန် ဒေသနာတော်ကို မဟောကြားမီ တရားအာမခံချက်အနေနှင့် ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။ သမားတော်ကြီးများ ဆေးစွမ်းကောင်းတွေ၊ အစွမ်းထက်တဲ့ဆေးတွေကို ရရှိလာတဲ့အခါမှာ အရပ်လေးမျက်နှာသို့ လှည့်လည်၍ ကြေငြာကြပါတယ်။ ဤဆေးကို သုံးဆောင်မှီဝဲတဲ့ ပိဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ရောဂါအမျိုးမျိုးတွေ ပျောက်ကင်းနိုင်တယ်။ ရောဂါဆိုးကြီးတွေ၊ ဝေဒနာဆိုးကြီးတွေ ပျောက်ကင်းနိုင်တယ်လို့ အရပ်လေးမျက်နှာမှာ လှည့်လည်၍ ကြေငြာကြပေတယ်။

ထို့အတူ မြတ်စွာဘုရားလည်း မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တန် ဒေသနာတော်ကို မဟောကြားမီ တရားကြေငြာချက်အနေဖြင့် အပါယ်တံခါးကို ပိတ်စေနိုင်သည့် အရိယာမဂ်တွေကို ရရှိသွားနိုင်ပေတယ်။ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို မျက်မှောက်ပြုသွားနိုင်ပေတယ်ဟု ကြေငြာခဲ့ပါ

တယ်။ တရားနာပရိသတ်များ ယုံပါရဲ့လား။ ယုံပါတယ်
ဘုရား။ ယုံလို့ အားထုတ်နေကြတာဖြစ်တယ်။ တကယ်တမ်း
အပါယ်တံခါး ပိတ်သွားနိုင်ပေတယ်။ နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း မြင်
သွားနိုင်ပေတယ်။

အရိယာမဂ်တွေကို ရရှိစေနိုင်သည့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ
သို့ ရောက်ရှိစေနိုင်သည့် သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာတရားတွေ
ပွားများ အားထုတ်ရတယ်ဆိုတာ ကာယဗလ လေ့ကျင့်သည့်
နည်းဖြင့် အားထုတ်လို့လည်း မရပေ။ ကိုယ်ကာယဗလက
အားကြီး၍ ကာယဗလလေ့ကျင့်တဲ့နည်းဖြင့် ဝိပဿနာဉာဏ်
တွေဖြစ်အောင် အားထုတ်လို့ ရပါသလား။ မရပါဘုရား။

နှုတ်က အရွတ်အဆို အဖတ်တွေကောင်းလို့ နှုတ်နှင့်
ရွတ်ဆိုပြီး ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ ဖြစ်အောင် မဂ်တရား ဖိုလ်
တရားတွေရအောင် အားထုတ်လို့ရပါသလား။ မရပါဘုရား။
မှန်ပေတယ်။ မရနိုင်ပေ။ ဘာဖြင့် အားထုတ်ရပါသလဲ။ စိတ်
ဖြင့် အားထုတ်ရပါတယ်။ စိတ်ဖြင့် အားထုတ်ရသည့် အလုပ်
မှာ အလွန် ခက်ခဲနက်နဲ သိမ်မွေ့လှပါတယ်။ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်
တွေ ပါရမီအခြေခံ နုနယ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အားမထုတ်နိုင်
ကြပေ။

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၂၅

ယင်းကဲ့သို့ အားမထုတ်နိုင်ပါသော်လည်း နိဗ္ဗာန်
ချမ်းသာကိုတော့ သိပ်လိုချင်နေကြတယ်။ ထို့ကြောင့် ဒါနကို
ပြုပြီးတော့ ဒါနလမ်းကပဲ နိဗ္ဗာန်ကို သွားပါတော့မယ်။
ရောက်နိုင်ပါသလား။ မရောက်နိုင်ပါဘုရား။ သီလလောက်
ပင် ဆောက်တည်ပြီး သီလလမ်းကပဲ နိဗ္ဗာန်ကို သွားပါတော့
မယ်။ ရောက်နိုင်ပါသလား။ မရောက်နိုင်ပါဘုရား။ သမထ
လောက်ပဲ အားထုတ်ပြီး သမထလမ်းကပင် နိဗ္ဗာန်ကို သွား
ပါတော့မယ်။ ရောက်နိုင်ပါသလား။ မရောက်နိုင်ပါဘုရား။
ဤကဲ့သို့ လမ်းခွဲလမ်းမွှာ မရှိပေ။ တစ်ကြောင်းတည်းသော
အကျင့်လမ်းစဉ် ဖြစ်ပေတယ်။

တကယ်တမ်း နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို လိုချင်တယ်၊
တကယ်တမ်း အရိယာမဂ်တွေကို လိုချင်တယ် ဆိုလို့ရှိရင်
သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်ရမည်ဟု ဆိုလို
ပါတယ်။

သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ရတာ အား
ထုတ်ခါစမှာတော့ အလွန်ပင် ခက်ခဲပါတယ်။ စိတ်ကို ထိန်း
သိမ်းရတာ အလွန်ပင် ခက်ခဲပါတယ်။ ခက်ခဲပင် ခက်ခဲငြား
ပါသော်လည်း မြတ်စွာဘုရား ပေးသနားတော်မူသည့် သတိ

၂၆

သဒ္ဓမ္မရံသီရိဝံသာဆရာတော်

ပဋ္ဌာန်တရား ၄-ပါးဖြင့် စိတ်ကို ဆုံးမလိုက်လို့ ဒီစိတ်
ယဉ်ကျေးသွားပြီဆိုလို့ရှိရင် ဒီစိတ်ကပင် တရားနာပရိသတ်
များ၊ ယောဂီများ အလိုရှိအပ်၊ တောင့်တအပ်သည့် မဂ်တရား၊
ဖိုလ်တရား နိဗ္ဗာန်တရားတို့ကို ရရှိ၊ ရောက်ရှိသွားအောင်
ပို့ပေးပါလိမ့်မည်။ ဒီစိတ်ကပင် ပို့ပေးလိုက်မည်ဟု မြတ်စွာ
ဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ဒုန္နိဂ္ဂဿ လဟုနော ယထာကာမ နိပါတိနော
စိတ္တဿ ဒမထော သာဓု စိတ္တံ ဒန္တံ သုခါဝဟံ။

ဒုန္နိဂ္ဂဿ - နှိမ်နင်းခြင်းငှာ ခဲယဉ်းထသော။ လဟု
နော - လျင်သော ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းရှိထသော။ ယထာကာမ
နိပါတိနော - သူအလိုရှိရာ အာရုံ၌ ကျတတ် သော။ စိတ္တဿ
- စိတ်ကို။ ဒမထော - ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမခြင်းသည်။
သာဓု - လူချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာသို့ ပို့ပေး
တတ်သောကြောင့် ကောင်းလှပါပေ၏။ ဒန္တံ - ဝိပဿနာဖြင့်
ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမပြီးသော။ စိတ္တံ - စိတ်သည်။ သုခါဝဟံ
- မဂ်ချမ်းသာ ဖိုလ်ချမ်းသာ နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာသို့ ဆောင်ပေး
တတ်၏။ ဣတိ - ဤသို့။ ဘဂဝါ - မြတ်စွာဘုရားသည်။

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၂၇

အဝေါစ - ကရုဏာရှေ့သွား ပညာအားဖြင့် ဟောကြားတော်
မူခဲ့ပါပေသတည်း။

သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓု။

စိတ်နဲ့ လုပ်ရသည့် အားထုတ်ရသည့်အလုပ်သည်
အလွန်ပင် နက်ခဲခက်ခဲ သိပ်မွေ့လှပေတယ်။ ဒီစိတ်ကို နိုင်နင်း
အောင် ဆုံးမဖို့ ရာလည်း အလွန်ပင် ခက်ခဲပါတယ်။ သူသွား
ချင်ရာသွား၊ သူရောက်ချင်ရာရောက်နေတဲ့ စိတ်ဖြစ်တယ်။
ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခါစ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ပို၍ ထင်ရှား
ပါတယ်။ ဟိုရောက်၊ ဒီရောက် သူကျချင်တဲ့ အာရုံတွေမှာ
လိုက်၍ ကျနေတတ်ပေတယ်။ ပိတ်ပင်တားဆီးလို့မရတဲ့
စိတ်ဖြစ်တယ်။ စိတ်ကို ပိတ်ပင်ကာကွယ် တားဆီးထားလို့
ရပါသလား။ မရပါဘူးရား။

သိပ္ပံပညာတွေ သိပ်ထွန်းကားနေကြသည့် တိုင်းကြီး
ပြည်ကြီးတွေက တို့နိုင်ငံ၊ တို့တိုင်းပြည်သို့ စိတ်တွေ မလာရ
ဘူး ဟု ကာကွယ်တားဆီးထားလို့ ရပါသလား၊ မရပါဘူးရား။
အာရုံပြုသောအားဖြင့် သူရောက်ချင်ရာရောက်၊ သူသွားချင်
ရာသွားနေတဲ့စိတ် ဖြစ်တယ်။ အလွန်လျင်မြန်သော ဖြစ်ခြင်း၊

ပျက်ခြင်းလည်း ရှိပေတယ်။ အခုတစ်မျိုး၊ အခုတစ်မျိုး၊ အခု
ဝမ်းသာတယ်၊ အခု ဝမ်းနည်းတယ်၊ အခု စိတ်ချမ်းသာတယ်၊
အခုစိတ်ဆင်းရဲတယ်၊ အခုကြည်ညိုတယ်၊ အခုမကြည်ညိုဘဲ
ဖြစ်နေတတ်တယ်။ အလျင်အမြန် ပြောင်းလဲနေတဲ့စိတ် ဖြစ်
တယ်။

ယထာကာမနိပါတီနော - သူ့အလိုရှိရာ အာရုံ၌
လည်း ကျနေတတ်တယ်။ သူ့အလိုရှိတဲ့ အာရုံတွေမှာ
လိုက်၍လိုက်၍ ကျနေတတ်တယ်။ ကိုယ်အလိုရှိတဲ့ ဘုရား၊
တရား၊ သံဃာ အာရုံ၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ အာရုံတွေမှာ ကျဖို့ရာ
အထူးပဲ ကြောင့်ကြစိုက်ထားကြရပါတယ်။ ကြိုးစားထားကြ
ရပါတယ်။ သူ့အလိုရှိတဲ့ အာရုံတွေကလည်း ဘယ်လို အာရုံ
မျိုးတွေလည်းဆိုတော့ ပါပသို့ ရမတိမနော ဆိုသည့်အတိုင်း
မကောင်းသော အာရုံတွေ၌ ဓမ္မလျော်နေတတ်ပေတယ်။
ကျနေတတ်ပေတယ်။ သူ့သဘောအတိုင်းသူ လွှတ်ထားပေး
လိုက်လျှင် မကောင်းတဲ့အာရုံတွေ၊ လိုချင်စရာ၊ တပ်မက်စရာ၊
စိတ်ဆိုးအမျက်ထွက်စရာ အာရုံတွေမှာပဲ လိုက်၍လိုက်၍
ကျနေတတ်ပေတယ်။ အဲဒီလို မကောင်းတဲ့ အာရုံတွေမှာပဲ

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၂၉

ပျော်မွေ့နေတတ်ပေတယ်။ ကိုယ်အလိုရှိတဲ့ အာရုံတွေမှာ ကျဖို့ရာ အမြဲပင် ကြိုးစားနေရပေတယ်။

တရားနာပရိသတ်များမှာတော့ ငယ်ရွယ်စဉ်အခါက တည်းက မိကောင်း၊ ဖကောင်း၊ ဆရာသမားကောင်းများနှင့် အတူတကွ နေခဲ့ရ၍ မိကောင်း၊ ဖကောင်း၊ ဆရာသမားကောင်းများ၏ ဆုံးမဩဝါဒကို ခံယူခဲ့ရလို့ ကိုယ့်စိတ်ကို ကိုယ် ငယ်ရွယ်စဉ်အခါတည်းက ထိန်းသိမ်းလာခဲ့လို့ စောင့်ရှောက်လာခဲ့လို့၊ ယခုလို တရားဓမ္မ အာရုံတွေမှာ ထားလို့ ရကြတာဖြစ်တယ်။ လွယ်လွယ်လေးတော့ မဟုတ်ပေ။ စိတ်၏သဘောအတိုင်းသာ လွှတ်ပေးထားမယ်ဆိုရင် ကောင်းသည့်အာရုံများ၌ ထားလို့ကို ရနိုင်တော့မည် မဟုတ်ပေ။ သူသွားချင်ရာသွား၊ သူရောက်ချင်ရာရောက်၊ မကောင်းတဲ့ အာရုံတွေမှာသာ ပျော်မွေ့နေတတ်တဲ့ စိတ်ဖြစ်တယ်။ စိတ်၏သဘာဝပင် ဖြစ်တယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၏သဘာဝ မဟုတ်ပေ။

အဲဒီစိတ်ကို မြတ်စွာဘုရား ပေးသနားတော်မူသည့် သတိပဋ္ဌာန်တရား ၄ ပါးနည်းဖြင့် ဆုံးမလိုက်၍ အောင်မြင်သွားလျှင် ဒီစိတ်ကပဲ တရားနာပရိသတ်များ အလိုရှိအပ်တောင့်တအပ်သည့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာတိုင်အောင် ပို့ပေးလိုက်

၃၀

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

မှာပဲလို့ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတာကို လိုက်နာပြီး အားထုတ်ကြသည့် ဆရာတော်၊ သံဃာတော်များ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်သွားကြတာ အများအပြားပင် ဖြစ်ပေတယ်။ တရားနာပရိသတ်များလည်း ယုံယုံကြည်ကြည်နှင့် အားမထုတ်ကြရပါဘူးလား။ အားထုတ်ကြရပါတယ်ဘုရား။

အစပိုင်းမှာသာ ခက်တာဖြစ်တယ်။ အလယ်ပိုင်း၊ နောက်ပိုင်းများမှာတော့ လွယ်ကူချမ်းသာတာကို ဝိပဿနာယောဂီများ ကိုယ်တိုင်ပဲ သိနေကြရပါတယ်။ အလယ်ပိုင်း ကျရင်ပဲ တော်တော် ချမ်းသာခွင့်ရတာ ထင်ရှားပါတယ်။ အဲဒီလို အစပိုင်းမှာသာ ခက်ခဲပြီး အလယ်ပိုင်း၊ နောက်ပိုင်းကျတော့ ချမ်းသာတွေနှင့် တွေ့ရပြီး နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာတိုင်အောင် ဒီစိတ်ကပဲ ပို့ပေးတဲ့အကြောင်းကို တရားနာပရိသတ်များ သဘောကျပြီး ဝိပဿနာတရားတွေ ကြိုးကြိုးစားစား အားထုတ်ဖို့ရာ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော် ဘုရားကြီးက ဆောင်ပုဒ်ဖြင့် တိုက်တွန်းတော်မူခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီဆောင်ပုဒ်ကို လိုက်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ နှိမ်နိုင်ခဲစွ၊ လျင်မြန်လှ၍၊ သူကျလိုရာ၊
ကျတတ်ပါသည်၊ ဝိညာဏသွမ်း၊ စိတ်

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၃၁

သရမ်းကို၊ စောင့်ဖမ်းရှုရေး၊ ဆုံးမပေး၍
ယဉ်ကျေးလိမ္မာ၊ သူဖြစ်လာသော်၊
ချမ်းသာ ဆောင်ပေးတတ်သတည်း။

ဤကဲ့သို့ ယနေ့ယခုအခါ၌ ဝါဆိုသင်္ကန်း ဆက်ကပ်
လှူဒါန်းခြင်း၏ အကျိုးတရားနှင့် နိဗ္ဗာန်သို့လ် (၇) မျိုးတို့
ကို နာကြားရသဖြင့် နာကြားရသောအတိုင်း လိုက်နာ ကျင့်
ကြံပွားများ အားထုတ်နိုင်ကြပြီးလျှင် မိမိတို့ အလိုရှိအပ်၊
တောင့်တအပ်သော တရားထူး တရားမြတ်တို့ကို ဒုက္ခ
ခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို လွယ်ကူ
သောအကျင့်ဖြင့် လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မှောက်
ပြုနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ဆရာတော်ဘုရား ပေသနားသည့်ဆုနှင့် ပြည့်စုံရပါ
လို့၏ အရှင်ဘုရား။

သာဓု. . . သာဓု. . . သာဓု။

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

ချီးမြှောက်ခြင်းငါးဖြာ သိပ္ပယ်ရာ အနုဂ္ဂဟိတသုတ္တန်တရားတော်

ယနေ့ ၁၃၅၈ ခု၊ နတ်တော်လကွယ်နေ့၊ နတ်တော်
လကွယ်နေ့ နေ့လည်ပိုင်းမှာ ဟောကြားရမည့် တရားတော်
က အင်္ဂုတ္တိုရ် ပါဠိတော်လာ အနုဂ္ဂဟိတသုတ္တ ဖြစ်တယ်။
အနုဂ္ဂဟိတသုတ္တ၌ အနုဂ္ဂဟိတက တစ်ပုဒ်၊ သုတ္တက တစ်ပုဒ်၊
အနုဂ္ဂဟိတက ချီးမြှောက်တာ၊ သုတ္တက ပြတာ၊ အနုဂ္ဂဟိတ
သုတ္တ = ချီးမြှောက်ခြင်းကို ပြတဲ့ သုတ္တန်ဖြစ်တယ်။

တရားနာပရိသတ်များ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်
ကြတဲ့အခါမှာ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်လာတယ်။ ဝိပဿနာ
ဉာဏ် ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီ ဝိပဿနာဉာဏ်၊ ဝိပဿနာ
သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ချီးမြှောက်ခြင်း ၅ မျိုးနှင့် ချီးမြှောက်ပေးနိုင်မှသာ
တရားနာပရိသတ်များ အလိုရှိအပ်တဲ့ ကိလေသာတို့မှ လွတ်
မြောက်သည့် မဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရား၊ နိဗ္ဗာန်တရားတွေကို
ရရှိသွားနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကို ဟောကြားတဲ့ သုတ္တန်
ဒေသနာတော် ဖြစ်တယ်။

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၃၃

ချီးမြှောက်ခြင်းတရား ၅ ပါး

ဝိပဿနာဉာဏ် = ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိကို တရား ၅-
ပါးဖြင့် ချီးမြှောက်ရမည်။

- (၁) နံပါတ်က သီလာနုဂ္ဂဟိတာစ ဟောတိ။
သီလဖြင့်လည်း ချီးမြှောက်ပေးရမည်။
- (၂) နံပါတ်က သုတာနုဂ္ဂဟိတာစ ဟောတိ။
အကြားအမြင် သုတဖြင့်လည်း ချီးမြှောက်ပေးရမည်။
- (၃) နံပါတ်က သာကတ္ထာနုဂ္ဂဟိတာစ ဟောတိ။
တရားဆွေးနွေးခြင်းဖြင့်လည်း ချီးမြှောက်ပေးရမည်။
- (၄) နံပါတ်က သမထာနုဂ္ဂဟိတာစ ဟောတိ။
သမထဖြင့်လည်း ချီးမြှောက်ပေးရမည်။
- (၅) နံပါတ်က ဝိပဿနာနုဂ္ဂဟိတာစ ဟောတိ။
ဝိပဿနာဖြင့်လည်း ချီးမြှောက်ပေးရမည်။

(အံ - ၂/၁၇)

တရားနာပရိသတ်များ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်
တော့ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ = ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်လာတယ်။

အဲဒီ ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ချီးမြှောက်ခြင်းတရား ၅ ပါးတို့ဖြင့် ချီးမြှောက်ပေးရမယ်။ ချီးမြှောက်ပေးနိုင်မှသာလျှင် တရားနာ ပရိသတ်များ အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်တဲ့ မဂ်တရား ဖိုလ် တရား နိဗ္ဗာန်တရားတွေကို ရရှိသွားနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်ပေတယ်။

သီလဖြင့်လည်း ချီးမြှောက်ပေးရမယ်၊ သုတ အကြား အမြင် ဗဟုသုတဖြင့်လည်း ချီးမြှောက်ပေးရမယ်၊ တရား ဆွေးနွေးသောအားဖြင့်လည်း ချီးမြှောက်ပေးရမယ်၊ သမထ တရားတွေ ပွားများ အားထုတ်သောအားဖြင့်လည်း ချီး မြှောက်ပေးရမယ်၊ ဗလဝ ဝိပဿနာ ဖြစ်အောင် ဝိပဿနာ တရား အားထုတ်ပေးသောအားဖြင့်လည်း ချီးမြှောက်ပေးရ မယ်။ အဲဒီ ၅-မျိုးဖြင့် ချီးမြှောက်နိုင်မှ တရားနာပရိသတ်များ အလိုရှိအပ်တဲ့ မဂ်တရား ဖိုလ်တရား နိဗ္ဗာန်တရားတွေကို ရရှိသွားနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်ပေတယ်။

သစ်ပင်ငယ်နှင့်တူစွာ ချီးမြှောက်ရပုံ ဥပမာ

ဤချီးမြှောက်ခြင်းတရား ၅ ပါးကို အဋ္ဌကထာဆရာ များက သစ်ပင်ငယ်လေးများ စိုက်ပျိုးထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၃၅

သစ်ပင်ငယ်လေးများကို ချီးမြှောက်ခြင်း ၅ ပါးဖြင့် ချီးမြှောက်ပေးရသလို ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကိုလည်း ချီးမြှောက်ပေးရပုံကို ဥပမာအားဖြင့် ထင်ရှားအောင် ဖွင့်ပြကြပေတယ်။ အဲဒီဆောင်ပုဒ်ကလေး အရင် ဆိုထားရအောင်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ သစ်ပင်ငယ်များ၊ စိုက်ထားပါလျှင်၊
ခြံခတ် ရေလောင်း၊ မြစ်ဟောင်း ပေါင်း
သင်၊ ပိုး၊ ပိုးမျှင်များ၊ ပယ်ရှားပေးလျှင်၊
ပြုလုပ်ရ၊ မုချထာဝစဉ်။

သစ်ပင်ငယ်လေးများကို စိုက်ပျိုးထားလို့ရှိရင် ရှေးဦးစွာ ခြံခတ်ထားပေးရတယ်။ ခြံခတ်ထားမှသာ ကျွဲ နွားစသော ဘေးရန် အန္တရာယ်တို့မှ လုံခြုံပြီး ကြီးပွားလာနိုင်ပေတယ်။ ရေလည်း လောင်းပေးရတယ်။ နွေရာသီအခါ ပူပြင်းသည့် အခါ သစ်ပင်ငယ်လေးများကို ရေလည်း လောင်းပေးရတယ်။ ပေါင်းလည်း သင်ပေးရတယ်။ အမြစ်ရင်းမှာရှိနေသည့် ရှုပ်ထွေးနေတဲ့ အမြစ်ဆွေးတွေ၊ အမြစ်ဟောင်းတွေကိုလည်း ပေါင်းမသင်ပေးရပါဘူးလား။ ပေါင်းသင်ပေးရပါတယ် ဘုရား။ ပေါင်းမသင်ပေးရင် ဒီသစ်ပင်လေး တော်တော်နှင့်

၃၆

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

မကြီးထွားလာနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ခြံလည်းခတ်၊ ရေလည်း
လောင်း၊ ပေါင်းလည်း သင်ပေးရပေသည်။

သစ်ပင်ကလေးများမှာ ကျလာတဲ့ ပိုးကောင်တွေ ရှိ
နေတတ်တယ်။ အဲဒီပိုးကောင်တွေကိုလည်း ပယ်ပေးရတယ်။
ပိုးကောင်တွေ မပယ်ပေးရင် ပိုးကောင်တွေက နှိပ်စက်သည့်
အတွက်ကြောင့် ဒီသစ်ပင်ငယ်လေး မကြီးထွားလာနိုင်ပေ။
ထို့ကြောင့် ပိုးကောင်တွေကိုလည်း ပယ်ပေးရတယ်။ ပိုးမျှင်
တွေလည်း ငြိကပ်နေတတ်တယ်။ ပင့်ကူမျှင်တွေ သစ်ပင်ငယ်
လေးအဖျားမှာ ငြိကပ်နေတာ တရားနာပရိသတ်များ တွေ့
ဖူးပါရဲ့လား။ တွေ့ဖူးပါတယ်ဘုရား။ အဲဒီ ပိုးမျှင်တွေကိုလည်း
ပယ်ပေးရတယ်။ မပယ်ပေးနိုင်လို့ရှိရင် အဲဒီသစ်ပင်ငယ်
လေးများ တော်တော်နှင့် မကြီးထွားလာနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့်
ပိုးမျှင်တွေကိုလည်း ပယ်ပေးကြရပေတယ်။

သီလဖြင့် ခြံခတ်ထားသည်နှင့် တူပုံ

သစ်ပင်ငယ်လေးများကို ခြံခတ်ပေးရသကဲ့သို့ တရား
နာပရိသတ်များ သန္တာန်မှာ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်လို့
ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ = ဝိပဿနာဉာဏ်
လေးကိုလည်း ခြံခတ်ထားပေးရမယ်။ ဘာနဲ့ ခြံခတ်ထားပေး

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၃၇

ရမလဲ၊ သီလဖြင့် ခြံခတ်ပေးရမယ်၊ ဘာနဲ့ခြံခတ်ပေးထားရမလဲ။ သီလဖြင့် ခြံခတ်ပေးရမယ်။ သီလကို လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းရမယ်။ သီလမလုံခြုံလို့ရှိရင် ဝိပဿနာဉာဏ်လေးဟာ ပျက်ပြားသွားတတ်တယ်။ ထို့ကြောင့် သီလဖြင့် ခြံခတ်ပေးရတယ်။

သစ်ပင်ငယ်လေးကို ခြံခတ်မထားတော့ ကျွဲတွေ နွားတွေ ဝင်နင်းလိုက်ရင် မသေသွားပါဘူးလား၊ သေသွားပါတယ်ဘုရား။ အဲဒီလိုပဲ သီလဖြင့် ခြံမခတ်ထားလို့ရှိရင် သစ်ပင်ငယ်လေးများနှင့်တူတဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိပဿနာဉာဏ်လေးဟာ ပျက်ပြားသွားတတ်တယ်။ သီလမလုံခြုံဘဲနဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား။ မဖြစ်နိုင်ပါဘုရား။ သီလပျက်တော့ ဝိပဿနာဉာဏ်လည်း ပျက်သွားတတ်ပါတယ်။ အနန္တရိယကံထိုက်အောင် ငါးပါးသီလကို လွန်ကျူးလိုက်တော့ တရားမရနိုင်တော့ဘူး။ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ သေသွားတာနှင့် အတူတူပဲ။ သစ်ပင်ငယ်လေး သေသွားတာနှင့် တူပေတယ်။

ထို့ကြောင့် သီလကိုလည်း လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းရတယ်၊ ယခု တရားနာပရိသတ်များ သီလတွေ လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းတာဟာ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိကို ခြံခတ်ပေးတာနှင့်

၃၈

သဒ္ဓမ္မရံသီရိဝံသာဆရာတော်

တူပေတယ်။ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိကို လုံခြုံအောင် ခြံခတ်ထားပေးတာ ဖြစ်တယ်။ သီလက ဘယ်နှစ်မျိုးရှိသလဲ၊ သီလ ၄ မျိုး ရှိတယ်။ ရဟန်းတော် သံဃာတော်များမှာတော့ ဒီ သီလ ၄-မျိုးလုံးကို လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းရတယ်။ ယခု တရားနာပရိသတ်များလည်း မဂ်ရောက်၊ ဖိုလ်ရောက် ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာလည်း သီလ ၄-မျိုးကို လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းကြရပေတယ်။ သီလ ၄-မျိုး ဆောင်ပုဒ်ကို ရှေးဦးစွာ ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ သီလလေးဖြာ၊ ပါဏ္ဍနံအာ၊ စယာသန္နိဿိ။

သီလဟာ ၄ မျိုးရှိတယ်။ ပါက - ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ၊ ဣန္ဒက - ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ၊ အာက - အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ၊ စယာသန္နိဿိက ပစ္စယာ သန္နိဿိကသီလ ဖြစ်တယ်။ ဤကဲ့သို့ လေးဖြာလေးမျိုး ရှိတယ်။

ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ထိန်းရပုံ

ပါတိမောက္ခသံဝရသီလဆိုတာ လူတွေမှာ ငါးပါးသီလက စ၍ ယူရပါတယ်။ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်နေ

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၃၉

တဲ့ အခိုက်အတန့်မှာတော့ ရှစ်ပါးသီလ၊ ကိုးပါးသီလကို စောင့်ထိန်းရပါတယ်။ ရဟန်းတော်များမှာတော့ ၂၂၇ သွယ် ဖြစ်သည့် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို လုံခြုံအောင် စောင့် ထိန်းရပါတယ်။ ဝိပဿနာတော့ အားထုတ်ပါတယ်။ ငါးပါး သီလတောင် မလုံခြုံဘူးဆိုရင်တော့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ဝိပဿနာ ဉာဏ်ဟာ တိုးမှ တိုးတက်နိုင်ပါ့မလား။ မတိုးတက်နိုင်ပါ ဘုရား။ ထို့ကြောင့် သီလကို လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းရပါ တယ်။

ဣန္ဒြိယသံဝရသီလစောင့်ထိန်းရပုံ

သီလလေးဖြာ၊ ပါဏနိအာ၊ စယာသန္နိဿိ - ၌ ပါက ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ၊ ပါပြီးတော့ ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလ။ ဣန္ဒြိယ သံဝရသီလဆိုတာ မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ် ဟူသော ဣန္ဒြေခြောက်ပါးကို လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းရတယ်။ မျက်စိကလည်း လောဘ ဒေါသတွေ မဖြစ်သွားရအောင်၊ နားကလည်း လောဘ ဒေါသတွေ မဖြစ် သွားရအောင်၊ နှာခေါင်းကလည်း လောဘ ဒေါသတွေ မဖြစ်

သွားရအောင်၊ လျှာကလည်း လောဘ ဒေါသတွေ မဖြစ်သွားရအောင်၊ ကိုယ်ကလည်း လောဘ ဒေါသ မောဟတွေ မဖြစ်သွားရအောင်၊ စိတ်ကလည်း လောဘ ဒေါသတွေ၊ မောဟတွေ အကြမ်းစားတွေ မဖြစ်သွားရအောင် စောင့်ထိန်းရမယ်။ မစောင့်ထိန်းရပါဘူးလား စောင့်ထိန်းရပါတယ်ဘုရား။

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဣန္ဒြိယ သံဝရသီလကို မစောင့်စည်းမှု၍ မျက်စိကလည်း မြို့ထဲ ရွာထဲမှာ နေသလိုပဲ ကြည့်နေမယ်။ နားကလည်း ကြားစရာတွေအကုန်ပဲ လိုက်ကြားနေမယ်။ အသံနောက်ကို စိတ်က လျှောက်လိုက်နေမယ်ဆိုရင် ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ် တိုးမှ တိုးတက်နိုင်ပါ့မလား။ မတိုးတက်နိုင်ပါဘုရား။ သမာဓိပင် မဖြစ်နိုင်ပေ။ ဝိပဿနာဉာဏ်လည်း မဖြစ်နိုင်ပေ။ ဖြစ်ပြီးတဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်လေးတောင်မှ ပျက်သွားနိုင်ပေတယ်။ ခြံမလုံတော့ သစ်ပင်လေးများ မပျက်စီးသွားပါဘူးလား။ ပျက်စီးသွားပါတယ်ဘုရား။ ပျက်စီးသွားသလိုပဲ သီလမှ မလုံခြုံဘူးဆိုလို့ရှိရင် ဝိပဿနာဉာဏ်လည်း မတိုးတက်ပေ။ ပျက်စီးသွားနိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဣန္ဒြေခြောက်ပါးကို လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းကြရပါတယ်။

အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ စောင့်ထိန်းရပုံ

သီလလေးဖြာ၊ ပါဏ္ဍိတအာ၊ စယာသန္နိဿိ - ၌ ပါနှင့် ကုန်ပြီးတော့ အာက အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းစင်ကြယ်ရမယ်။ ရဟန်းတော်များ ဆိုလို့ရှိရင် ဆေးကုခြင်း၊ ဗေဒင်ဟောခြင်း အစရှိသည့် ကုသနသန အနေသန အမှုတွေဖြင့် ပစ္စည်းလေးပါးကို မရှာမှီးရဘူး။ အဲဒီ ပစ္စည်းလေးပါးတွေနဲ့ အသက်မမွေးရဘူး။ အသက်မွေးရင် မိစ္ဆာဇီဝဖြစ်တယ်။ စာပေကျမ်းဂန် သင်အံ့ပို့ချခြင်း၊ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်း၊ ဟောပြောခြင်း၊ တရားဟောခြင်း၊ စာသင်ပေးခြင်း အစရှိတဲ့ သာသနာ့အလုပ်ဖြင့် ရရှိတဲ့ ပစ္စည်းလေးပါးကိုသာ မှီဝဲသုံးဆောင်ရမယ်။ အဲဒါကို အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလစင်ကြယ်တယ်လို့ ဆိုရပါတယ်။

လူတွေမှာလည်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း စင်ကြယ်ရမယ်။ သူ့အသက် သတ်ပြီးတော့ စီးပွားရှာတာ၊ သူ့ဥစ္စာ ခိုးပြီးတော့ စီးပွားရှာတာ၊ လိမ်ညာပြောပြီးတော့ စီးပွားရှာတာ တွေရှိကြတယ်။ အဲဒီလို မိစ္ဆာဇီဝနဲ့ စီးပွားရှာတာ မဖြစ်စေရဘူး။ တရားနာပရိသတ်များကတော့ သမ္မာအာဇီဝနဲ့ စီးပွား

ရှာပြီးတော့ အသက်မွေးကြတာ ဖြစ်တယ်။ ထို့ကြောင့် အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလနှင့် ပြည့်စုံတယ်လို့ ဆိုရပါတယ်။

ရဟန်းတော်များ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ ဖြစ်အောင် ဆင်ခြင်ပုံ

သီလလေးဖြာ၊ ပါဏ္ဏိကအာ၊ စယာသန္နိဿိ - ဤ ပါဏ္ဏိကအာပြီးတော့ စယာ - က ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ ဖြစ်တယ်။ ရဟန်းတော်များမှာ သင်္ကန်းတွေ ဝတ်ရုံတဲ့အခါမှာ ဆွမ်းခဲဘွယ်ဘောဇဉ်တွေ အာဟာရတွေ မှီဝဲသုံးဆောင်တဲ့ အခါမှာ ကျောင်းတွေ၊ ဆေးပစ္စည်းတွေ မှီဝဲသုံးဆောင်တဲ့ အခါမှာ ဆင်ခြင်ပြီးတော့ သုံးဆောင်ရတယ်။

သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံတဲ့အခါမှာလည်း အအေး၊ အပူတွေ ကာကွယ်ဖို့ ဝတ်ရုံတာပါ စသည်ဖြင့် ဆင်ခြင်ပြီးတော့ ဝတ်ရုံသုံးဆောင်ရတယ်။ ဆွမ်းကို မှီဝဲသုံးဆောင်တဲ့ အခါမှာလည်း ဤ ဆွမ်းခဲဘွယ်၊ ဘောဇဉ်အာဟာရတို့ကို မှီဝဲသုံးဆောင်တာ ရွာသူသားငယ်တို့ကဲ့သို့ မြူးတူးပျော်ပါး ကစားဖို့ရာ မှီဝဲသုံးဆောင်တာ မဟုတ်ပါ။ ဂျမ်းသမား ကချေသည်တို့ကဲ့သို့ အရေအဆင်း လှပတင့်တယ်အောင် မှီဝဲသုံးဆောင်တာ မဟုတ်ပါ။ လက်ဝှေ့လက်ပမ်းသည် စသည်တို့

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၄၃

ကဲ့သို့ အား ဟူသော မာန်ယစ်ဖို့ရာ မှီဝဲသုံးဆောင်တာ မဟုတ်ပါ။

ဤ ရူပကာယ၏ တည်ရုံငှာသာလျှင်၊ မျှတရုံငှာသာလျှင်၊ ပင်ပန်းခြင်း ငြိမ်းရုံငှာသာလျှင်၊ သာသနာအကျင့် မဂ်ဖိုလ်အကျင့်တွေကို ကျင့်နိုင်ရုံ ငှာသာလျှင် မှီဝဲသုံးဆောင်တာပါလို့ ဉာဏ်သက်ဝင်ပြီးတော့ ဆင်ခြင်လိုက်လို့ရှိရင် ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ ဖြစ်သွားပေတယ်။

လူများ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလဖြစ်အောင် ဆင်ခြင်ရပုံ

လူတွေမှာလည်း ယခု တရားနာပရိသတ်များလို မဂ်ရောက် ဖိုလ်ရောက် သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရားတွေ ပွားများ အားထုတ်တဲ့အခါမှာ သူတစ်ပါးတွေ လှူဒါန်းတဲ့ ဆွမ်းခဲဘွယ် ဘောဇဉ်အာဟာရတွေကို သုံးဆောင်တဲ့အခါ ကျောင်းတွေမှာ နေထိုင်တဲ့အခါ ဆင်ခြင်ပြီးတော့ သုံးဆောင်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ ဖြစ်တယ်။

ဤ ဆွမ်းခဲဘွယ်ဘောဇဉ် အာဟာရတွေကို မှီဝဲသုံးဆောင်ရတာ၊ ယောဂီကျောင်းဆောင်တွေမှာ နေထိုင်ရတာ၊

ဝိပဿနာတရားတွေ ကြိုးကြိုးစားစား အားထုတ်နိုင်ရ
အောင်လို့ မှီဝဲသုံးဆောင် နေထိုင်တာပါဟု ဉာဏ်သက်ဝင်၍
ဆင်ခြင်လိုက်မယ်ဆိုလို့ ရှိရင် ပစ္စယသန္နိသိတသီလ ဖြစ်
တယ်။ သီလ လေးပါးလုံး လုံခြုံနေလို့ ရှိရင် သစ်ပင်လေးများ
ကို ခြံခတ်ထားတာနှင့် တူပေတယ်။ သစ်ပင်ငယ်လေးများကို
ခြံခတ်ထားသလို လုံခြုံနေတော့ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ =
ဝိပဿနာဉာဏ်တွေဟာ တိုးတက်ကြီးပွားလာနိုင်တယ်ဆိုတဲ့
အဓိပ္ပါယ် ဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ သီလသည်ကား၊ ခြံခတ်ထား၊
မခြား တူပေသည်။

သီလလုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းထားတာ ဝိပဿနာ
သမ္မာဒိဋ္ဌိ = ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ခြံခတ်ပေးထားတာပါပဲ။
ဤကဲ့သို့ သီလဖြင့်လည်း ချီးမြှောက်ရမယ်။ ထောက်ပံ့ရ
မယ်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူပါတယ်။ သီလဖြင့်
ခြံခတ်ထားသည်နှင့် တူပုံကို ဟောကြားတာ အသင့်အတင့်
ပြည့်စုံသွားပါပြီ။ ယခု သုတဖြင့် ရေလောင်းသည်နှင့် တူပုံကို
ဟောကြားပါတော့မည်။

သုတဖြင့် ရေလောင်းသည်နှင့် တူပုံ

သုတဖြင့်လည်း ချီးမြှောက်ရမယ်၊ သစ်ပင်ငယ်လေးများကို ရေလောင်းသလို သုတဖြင့်လည်း ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိကို ချီးမြှောက်ရမယ်။ သုတဆိုတာ အဋ္ဌကထာ ဋီကာဆရာများက တရားနာတာ သုတပဲလို့ ဆိုကြပါတယ်။ တရားနာပရိသတ်များ တရားမနာရပါဘူးလား၊ တရားနာရပါတယ်ဘုရား။ ယောဂီများ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း တရားနာနေတာ မိမိ၏ ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ = ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ရေလောင်းပေးသကဲ့သို့၊ ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ရေလောင်းပေးကာ ချီးမြှောက်တာပင် ဖြစ်ပေတယ်။

တရားနာရမှ တရားတွေ ရှေ့သို့ တက်သွားနိုင်ပါတယ်။ တစ်ရံတခါ တရားတွေက သိပ်ပြီးတော့ ခက်ခဲနေတယ်။ တရားတွေ သိပ်ကြာနေပါတယ်။ တရားတွေက မကောင်းဘဲ ဆိုးနေတာ ဖြစ်နေတတ်တယ်။ ဤကဲ့သို့ မတိုးတက်ဘဲ ဖြစ်နေလို့ရှိရင် ယောဂီများ စိတ်ဓာတ်တွေ ကျဆင်းသွားတတ်ကြပေတယ်။ မကျတတ်ပါဘူးလား၊ ကျတတ်ပါတယ်ဘုရား။

သစ်ပင်ငယ်လေးများကို ရေမလောင်းပေးတော့ ညှိုးနွမ်းလာသိလိုပဲ ယောဂီ၏ စိတ်ဓာတ်တွေ ညှိုးနွမ်းလာတယ်။ ညှိုးနွမ်းလာတဲ့အတိုင်း တရားလည်း မနာဘဲနေမယ်၊ မနာရဘူးဆိုလို့ရှိရင် စိတ်ဓာတ်တွေ သိပ်ကျဆင်းသွားပြီး တော့ အိမ်ပဲ ပြန်တော့မယ်ဆိုပြီး အိမ်ပြန်သွားတတ်တယ်။ ပြန်သွားမယ်ဆိုလို့ရှိရင်တော့ သစ်ပင်ငယ်လေး ဘာဖြစ်သွားတာနဲ့တူပါသလဲ၊ သေသွားတာနဲ့ တူပါတယ်ဘုရား။ ယောဂီ အတွက် တရားမရတော့ပေဘူး၊ သစ်ပင်လေး သေသွားတာနဲ့ တူပေတယ်။ တရားတွေ ဆုံးရှုံးသွားရပေတယ်။ ထို့ကြောင့် တရားလည်း မနာရပါဘူးလား၊ တရားလည်း နာရပါတယ်ဘုရား။

တရားနာတာ သစ်ပင်ငယ်လေးများကို ရေလောင်းပေးတာနဲ့ တူတယ်။ သစ်ပင်ငယ်လေးများကို ရေလောင်းပေးတော့ သစ်ပင်ငယ်လေးများ ရှင်သန်ရှင်လန်းလာသကဲ့သို့ တရားနာပေးတာလည်း ယောဂီအတွက် ရေလောင်းပေးသကဲ့သို့ တရားတွေ ရှေ့သို့တက်သွားဖို့ တရားတွေရသွားဖို့ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိကို ရှင်သန်သွားစေဖို့ ချီးမြှောက်ပေးခြင်းတစ်မျိုး ဖြစ်ပေတယ်။ ဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရမယ်။

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၄၇

ဆောင်ပုဒ်။ ။ သုတသည်ကား၊ ရေလောင်းငြား၊
မခြား တူပေသည်။

တရားနာတာ သုတလို့ ဆိုရပါတယ်။ တရားနာခြင်းဖြင့် ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိကို ရေလောင်းပေတာ ဖြစ်တယ်။ သစ်ပင်ငယ်လေးကို ရေလောင်းပေးတာနဲ့ တူတယ်။ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ ရှင်သန်ကြီးထွားလာဖို့ ဖြစ်တယ်။ သုတဖြင့် ရေလောင်းသည်နှင့် တူပုံကို ဟောကြားတာ အသင့်အတင့် ပြည့်စုံသွားပါပြီ။ ယခု ဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် ပေါင်းသင်သည်နှင့် တူပုံကို ဟောကြားပါတော့မည်။

ဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် ပေါင်းသင်သည်နှင့်တူပုံ

သုတပြီးတော့ ဆွေးနွေးတာဖြစ်တယ်။ တရားဆွေးနွေးခြင်းဖြင့်လည်း ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ = ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ချီးမြှောက်ပေးရတယ်။ တရားဆွေးနွေးတာ ယောဂီအချင်းချင်း ဆွေးနွေးတာ သိပ်မကောင်းပေဘူး။ ယောဂီအချင်းချင်း ဆွေးနွေးလိုက်ရင် အမှတ်တွေ ကျဲသွားတတ်တယ်။ ယောဂီများက တရားလေးကောင်းလာတဲ့အခါ သူတစ်ပါးကိုလည်း

၄၈

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

ပြောပြချင်တယ်။ သူတစ်ပါး တရားအတွေ့ ကောင်းတာကို လည်း မေးချင်ကြတယ်။ တရားဆွေးနွေးချင်တဲ့ စိတ်တွေ မဖြစ်လာတတ်ပါဘူးလား၊ ဖြစ်လာတတ်ပါတယ်ဘုရား။ ဖြစ် လာတတ်ပါတယ်ဘုရား။ အချင်းချင်း ဆွေးနွေးမလား၊ မဆွေးနွေးပါဘုရား။ အမှတ်တွေ ကျဲကုန်လို့ တရားတွေ အတက်နှေးသွားတတ်တယ်။

ဘယ်မှာ ဆွေးနွေးရမလဲဆိုတော့ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ ထံမှာ ဆွေးနွေးရမယ်။ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာ တော်ဘုရားကြီး ညွှန်ပြသည့်နည်းဖြင့် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ယောဂီ အသစ်များ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာထံမှာ တရားသွားမလျှောက်ရပါ ဘူးလား၊ လျှောက်ရပါတယ်ဘုရား၊ အဲဒီလို တရားသွား လျှောက်တာ တရားဆွေးနွေးခြင်းပဲဖြစ်တယ်။ ယောဂီက မေး လျှောက်လိုက်သည့် တရားတွေကို ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာများက မဖြေပေးပါဘူးလား၊ ဖြေပေးပါတယ်ဘုရား။ အဲဒီလို ဖြေပေး တာ တရားဆွေးနွေးခြင်းဖြစ်တယ်။ ဤကဲ့သို့ တရားဆွေးနွေး ခြင်းဖြင့်လည်း မိမိ၏ ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ = ဝိပဿနာဉာဏ် ကို ချီးမြှောက်ပေးရမယ်။

ဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ဆွေးနွေးသည်ကား၊ ပေါင်းသင်ငြား၊
မခြား တူပေသည်။

သစ်ပင်ငယ်လေးများ၏ အရင်းမှာ ရှုပ်ထွေးနေတဲ့ အမြစ်ဟောင်းတွေ အမြစ်ဆွေးတွေ အခြားက သစ်ပင်တွေ ရှုပ်ထွေးနေတာကို သစ်ပင်စိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ပေါင်းသင်ပေးရတယ်။ ခုတ်ထွင်ပေးရတယ်။ ဒီတော့မှ ဒီသစ်ပင်တွေဟာ မြန်မြန်ကြီးထွားလာနိုင်တယ်။ ရှင်သန်ပြီးတော့ ကြီးထွားလာနိုင်တယ်။ ဒီလိုပါပဲ။ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်နေကြတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာလည်း တရားတွေဟာ တစ်ခါတလေ ရှုပ်ထွေးနေတတ်တယ်။ တစ်ခါတလေ လွဲချော်နေတတ်တယ်။ တစ်ခါတလေ အခက်အခဲတွေ ဖြစ်နေတတ်တယ်။ မဖြစ်နေတတ်ပါဘူးလား၊ ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်ဘုရား။

တစ်ခါတလေ ခလန = ချွတ်ချော်နေတယ်၊ တစ်ခါတလေလည်း ပက္ခလန = ချွတ်ချော်ရုံတွင်မက လွဲကိုလွဲနေတာလည်း ရှိကြပေတယ်။ ချွတ်ချော်နေတာလည်း ရှိတယ်။ လွဲနေတာလည်း ရှိတယ်။ မရှိပါဘူးလား၊ ရှိပါတယ် ဘုရား။ ရှုမှတ်ပုံလွဲနေရုံမကဘူး တစ်ချို့က မှားကို မှားနေတာလည်း ရှိတယ်။ ဝိပဿနာဉာဏ်လေး အတော်တက်လာတဲ့အခါ

၅၀

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်သို့ ရောက်လာရင်ပဲ တစ်ခါတရံ အခက်အခဲတွေ တွေ့ကြရပေတယ်။ ဖောင်းတာ ပိန်တာတွေက သိပ်မမှန်တော့ဘူး၊ တစ်ခါတရံ သိပ်သိမ်မွေ့ပြီးတော့ မှတ်လို့ မရတော့ပေ။ မှတ်လို့မရတော့ ယောဂီက အတင်းအသက်ကိုအောင့်ပြီး ရှူတယ်။ အတင်း တအားရှူပြီးတော့ မှတ်တယ်။ အချို့ယောဂီများက အဲဒီလို မှတ်ကြတယ်။ အဲဒီလို မှတ်ရမလားဆိုတော့၊ မမှတ်ရပါဘုရား။ မမှတ်ရပေ။

လုပ်၍လည်းမရှုရ၊ ချုပ်၍လည်းမရှုရ

ဝိပဿနာဆိုတာ လုပ်ပြီးတော့လည်း မရှုရဘူး၊ ချုပ်ပြီးတော့လည်း မရှုရဘူး၊ ရှုရမလား၊ မရှုရပါဘုရား။ အသက်တွေကို အောင့်ထားတာက ချုပ်ထားတာ ဖြစ်တယ်။ အတင်းရှူသွင်းလိုက်တာက လုပ်ပြီးတော့ ရှူတာဖြစ်တယ်။ အဲဒါကို အထူးသတိထားကြရမယ်။ ဝိပဿနာဆိုတာ လုပ်ပြီးတော့လည်း ရှုရမလား၊ မရှုရပါဘုရား၊ ချုပ်ပြီးတော့လည်း ရှုရမလား၊ မရှုရပါဘုရား။ မရှုရပေဘူး။ သူ့သဘာဝအတိုင်း ရှုရမယ်။ ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာ၊ မထင်ရှားတော့ အတင်းအသက်အောင့်ပြီး အတင်းရှူတော့ ကြာကြာမှ မှတ်နိုင်ပုံ၊

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၅၁

မလား၊ မမှတ်နိုင်ပါဘုရား၊ ကြာတော့ မောလာတယ်။ မမှတ်
နိုင်တော့ပေ။ အဲဒီလိုလည်း ချွတ်ချော်နေတတ်တယ်။

ပေါင်းသင်သည်နှင့်တူပုံ

ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာ မထင်ရှားတော့ရင် ထိုင်တယ်၊
ထိတယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်လို့ မမှတ်ရပါဘူးလား၊ မှတ်
ရပါတယ်ဘုရား။ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာများက ပြင်ပေးကြတယ်။
ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာ မထင်ရှားရင် ယောဂီများက အသက်
အောင့်ပြီးတော့လည်း မရှူနဲ့၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်၊ ထိုင်
တယ်၊ ထိတယ်လို့ မှတ်ပါဟု မပြင်ပေးကြပါဘူးလား၊ ပြင်
ပေးကြပါတယ်ဘုရား။ ချွတ်ချော်နေတဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းတွေကို
ပြင်ပေးတာဖြစ်တယ်။ သစ်ပင်ငယ်လေးများကို ပေါင်းသင်
ပေးတာနှင့် မတူပါဘူးလား၊ တူပါတယ်ဘုရား။ သိပ်တူပါ
တယ်။ တစ်ခါတရံတော့ ချွတ်ချော်နေရုံတင်မဟုတ်သေးဘူး၊
မှားကိုမှားနေတယ်။ မကြာခဏ တရားနာပရိသတ်များ
ယောဂီများ ကြားဖူးကြပါတယ်။

ဝင်လေဖြစ် ထွက်လေပျက်ဟု အမှားရှုမှတ်ပုံ

ရှေးခေတ်ရှေးအခါက နယ်မှာ ရိပ်သာတစ်ခုရှိတယ်။
ဝင်လေထွက်လေကို ရှုမှတ်ကြတယ်။ ဆရာတွေက ဘယ်လို
နည်းပေးသလဲဆိုရင် ဝင်လေကဖြစ်၊ ထွက်လေက ပျက်ဟု
ရှုမှတ်ရမယ်လို့ နည်းပေးတယ်။ ဝင်လေဖြစ်၊ ထွက်လေ ပျက်
ဟု ရှုမှတ်ခိုင်းကြတယ်။ ယောဂီများကလည်း သဘောတွေ
ကျလို့ ဝင်လေကဖြစ်ပြီးတော့ ဝင်သွားတယ်။ ထွက်လေက
ပျက်ပြီးတော့ ထွက်သွားတယ်လို့ သဘောမကျကြဘူးလား၊
သဘောကျကြပါတယ်ဘုရား၊ အမှားကို သဘောကျတာ
လား၊ အမှန်ကို သဘောကျတာလား၊ အမှားကို သဘောကျ
တာပါဘုရား။ တရားနာပရိသတ်များကတော့ သဘောကျပါ
ရဲ့လား၊ သဘောမကျပါဘုရား။

ဖောင်းတာဖြစ် ပိန်တာပျက်ဟု မရှုမှတ်ရပုံ

ဝင်လေဖြစ်၊ ထွက်လေပျက်၊ အဲဒါကို နည်းမှီပြီးတော့
မဟာစည်ရိပ်သာသို့ ရောက်လာတဲ့ ဒကာကြီးတစ်ယောက်
က လျှောက်ထားတယ်။ ဆရာတော်က ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ ဖြစ်

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၅၃

ခါနီးမှာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားတွေ စစ်ပုံများကို လိုက်နားထောင်
နေရတယ်။ အဲဒီ ဒကာကြီးက ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာဖြစ်သည့်
ရွှေရေးဆောင် ဆရာတော်ထံမှာ လျှောက်ထားတယ်။
တစ်ယောက်သောယောဂီကို တရားစစ်နေတုန်းမှာ သူက
ဝင်ပြီးတော့ လျှောက်ထားတယ်။ ဆရာတော်ဘုရား ဖောင်း
တာက ဖြစ်၊ ပိန်တာက ပျက်ဟု မှတ်လို့မရပါဘူးလား ဘုရား
ဟု လျှောက်ထားတယ်။

အို-ဒီဒကာကြီး ဘာတွေလာပြောနေတာလဲ၊ ခဏ
နေအုံး ကိုယ့်အလှည့်လဲ မဟုတ်သေးဘဲနဲ့ ဟု ခပ်ထန်ထန်
မိန့်ကြားလိုက်ပါတယ်။ ချီးမွမ်းခံရတာလား၊ အငေါက်ခံရတာ
လား၊ အငေါက်ခံရတာပါဘုရား။ ယောဂီ ဒကာကြီး တော်
တော် အနေရခက်သွားတယ်။ ထို့နောက် သူ လျှောက်ထား
ရသည့် အလှည့်ကျတော့ ဘာပြောတာလဲ ဒကာကြီး။ ဖောင်း
တာကဖြစ်၊ ပိန်တာက ပျက်လို့ ဘယ်လို ရှုမှတ်လို့ရမလဲ၊
ဘယ်က ရခဲ့တဲ့နည်းလဲဟု မေးတော်မူပြီးလျှင် ရှင်းပြပါတယ်။

ဖောင်းတဲ့အထဲမှာလည်း ဖြစ်တာနှင့်ပျက်တာ နှစ်မျိုး
လုံး ပါနေတယ်။ ပိန်တဲ့အထဲမှာလည်း ဖြစ်တာနှင့်ပျက်တာ
နှစ်မျိုးလုံး ပါနေတယ်။ မပါနေပါဘူးလား။ ပါနေပါတယ်

ဘုရား။ အဲဒီတော့ ဖောင်းတာက ဖြစ်၊ ပိန်တာက ပျက်လို့ ရှုတဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟာ မှန်သလား၊ မှားသလား၊ မှားပါတယ် ဘုရား။ လွဲကို လွဲမှားနေတယ်။ တရားပြဆရာတော်ထံမှာ တရားမလျှောက်ဘူး ဆိုလို့ရှိရင်တော့ ဒီဒကာကြီး တရားမှ တက်နိုင်ပါတော့မလား၊ မတက်နိုင်တော့ပါဘုရား။ သစ်ပင် လေးများကို ဘာလုပ်ပေးတာနဲ့ တူပါသလဲ။ ပေါင်းသင်ပေး တာနဲ့ တူပါတယ်ဘုရား။ အမြစ်ဟောင်းတွေ ဖြတ်ပေးလိုက် တယ်။ တခြားက အပင်ဆိုးတွေ ဒီသစ်ပင်ငယ်လေးများ၏ အနီးမှာ ကပ်နေတာကို ပယ်ပေးလိုက်တာ ပေါင်းသင်တာ ဖြစ်တယ် လို့ ဆိုရတယ်။ အဲဒီလိုပါပဲ လွဲချော်နေတဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်း တရားတွေကို အမှန်ဖြစ်အောင် ပြုပြင်ပေးလိုက်တာ ပေါင်း သင်တာနဲ့ အလွန်တူပေတယ်။

ဖောင်းတဲ့အထဲမှာလည်း ဖြစ်တာနဲ့ပျက်တာ၊ ပိန်တဲ့ အထဲမှာလည်း ဖြစ်တာနဲ့ပျက်တာ နှစ်မျိုးလုံး ရှိနေကြတယ်။ အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် ဖောင်းစက ဖြစ်၊ ဖောင်းဆုံးကျတော့ ပျက်၊ မပျက်ဘူးလား၊ ပျက်ပါတယ်ဘုရား။ ပိန်စကဖြစ်၊ ပိန် ဆုံးကတော့ ပျက်၊ မပျက်ဘူးလား၊ ပျက်ပါတယ်ဘုရား။ ဖြစ် တာပျက်တာ နှစ်မျိုးလုံးပါနေတော့ ဖောင်းတာကဖြစ်၊ ပိန်

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၅၅

တာကပျက်လို့ ရှုမှတ်တာ မှန်သလား၊ မမှန်ဘူးလား၊ မမှန်
ပါဘုရား။ လွဲချော်နေတယ်။ အဲဒါတွေကို ပြုပြင်ပေးလိုက်
တော့ မှန်သွားတဲ့အခါ တရားတွေ တိုးတက်သွားနိုင်ပါတယ်။
ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟာ ရှင်သန်တိုးတက်လာနိုင်ပါတယ်။
သစ်ပင်ငယ်လေးများကို ပေါင်းသင်ပေးလိုက်တာနဲ့ မတူပေ
ဘူးလား၊ တူပါတယ်ဘုရား။ ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ဆွေးနွေးသည်ကား၊ ပေါင်းသင်ငြား၊
မခြား တူပေသည်။

တရားဆွေးနွေးရတာ အကျိုးများပါတယ်။ သစ်ပင်
ငယ်လေးများကို ပေါင်းသင်ပေးလိုက်သလိုပါပဲ။ ဒါကြောင့်မို့
ယောဂီသစ်များ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာထံမှာ တရား
မလျှောက်ကြရပါဘူးလား၊ လျှောက်ကြရပါတယ် ဘုရား၊
တရားလျှောက်တယ်ဆိုတာဟာ တရားဆွေးနွေးခြင်း တစ်မျိုး
ပါပဲ။ တရားတက်ကြောင်း တရားရကြောင်းတို့ပင် ဖြစ်ပေ
တယ်။

ဆွေးနွေးခြင်းအားဖြင့် ပေါင်းသင်တာနဲ့တူပုံကို
ဟောကြားတာ အသင့်အတင့် ပြည့်စုံသွားပါပြီ။ ယခု သမထ

၅၆

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

ဖြင့် ပိုးပယ်ရှားသည်နှင့် တူပုံကို ဟောကြားပါတော့မယ်။

သမထဖြင့် ပိုးပယ်ရှားသည်နှင့်တူပုံ

ဆွေးနွေးခြင်းပြီးတော့ သမထဖြင့် ပိုးပယ်ရှားသည် နှင့် တူပုံကို ဟောကြားပါတော့မယ်။ သစ်ပင်ငယ်လေးနဲ့ တူတဲ့ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ = ဝိပဿနာဉာဏ်ကို သမထဖြင့် လည်း ချီးမြှောက်ပေးရပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လည်းဆိုတော့ သစ်ပင်ငယ်လေးများမှာ ပိုးကောင်တွေ ကျနေတဲ့အခါ ပယ်ပေးရသလို ဝိပဿနာတရားအားထုတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ သန္တာန်မှာလည်း တစ်ခါတရံ ပိုးကောင်များနှင့်တူတဲ့ လောဘကြမ်း၊ ဒေါသကြမ်း၊ မောဟကြမ်းတွေ၊ မာနကြမ်းတွေ ဖြစ်နေတတ်ကြတယ်။ အဲဒါတွေဟာ သစ်ပင်ငယ်လေးများကို ဖျက်ဆီးနေတဲ့ ပိုးကောင်တွေနဲ့ တူတယ်။ မတူဘူးလား၊ တူပါတယ်ဘုရား။ တရားတွေ ရှေ့ကို မတိုးတက်နိုင်တော့ဘူး။ ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ဖျက်ဆီးနေတာပင် ဖြစ်တယ်။ ဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ သမထသည်ကား၊ ပိုးပယ်ရှား၊

မခြား တူပေသည်။

သမထတရားဖြင့် ချီးမြှောက်ပေးတာ သစ်ပင်ငယ်
လေးများမှာ ကျရောက်ဖျက်ဆီးနေတဲ့ ပိုးကောင်၊ မွှားကောင်
တွေကို ပယ်ပေးတာနဲ့ တူတယ်။ သမထဆိုတာ ဒီနေရာမှာ
ကိုယ်စောင့်တရားပဲဖြစ်တယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းမှာ
ကိုယ်စောင့်တရား ၄ ပါးရှိကြရမယ်။ တရားနာပရိသတ်များ
ကြားဖူးကြပါရဲ့လား၊ ကြားဖူးပါတယ်ဘုရား။ ကြားဖူးကြပါ
တယ်။ တိုင်းပြည်မှာ အကျိုးများတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေ၊ သမ္မတ
ကြီးတွေ၊ ဝန်ကြီးချုပ်တွေ၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေဆိုတာ တိုင်းပြည်
မှာ အကျိုးများတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်ကြတယ်။ ထို့ကြောင့် ထို
ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် ကိုယ်စောင့်ကိုယ်ရံတော်တွေ၊ အစောင့်
စစ်သားတွေ မထားပေးရဘူးလား၊ ထားပေးရပါတယ်ဘုရား။
တိုင်းပြည်အတွက် အဖိုးတန်လို့ အကျိုးများလို့ အစောင့်တွေ
ထားပေးရခြင်း ဖြစ်ပေတယ်။

ခန္ဓာကိုယ် အဖိုးတန်ပုံ

တရားနာ ပရိသတ်များ၏ ခန္ဓာကိုယ်ဟာလည်း
အကျိုးများပါတယ်၊ ဘာမျှ အလုပ်မလုပ်ရင်တော့လည်း
အကျိုးမများဘူးပေါ့၊ ငှက်ပျောတုံး၊ လက်ပံတုံးလိုပါပဲ၊ အကျိုး

၅၈

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

မများပေဘူး၊ ယခု တရားနာပရိသတ်များလို မဂ်ရောက် ဖို့လ်
 ရောက် ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ
 အတွက် ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီး အကျိုးမများပေဘူးလား၊ အကျိုး
 များပါတယ်ဘုရား။ ဒီခန္ဓာကိုယ်နဲ့ပဲ အရင်းတည်ရတယ်၊ ဒီ
 ခန္ဓာကိုယ်မရှိရင် အရင်းတည်လို့ ရပါတော့မလား၊ မရပါ
 ဘုရား။ အဲဒီတော့ ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် မဂ်တရား ဖို့လ်
 တရားရဖို့ရာ အဖိုးမတန်ပါဘူးလား၊ အဖိုးတန်ပါတယ်
 ဘုရား။ အဖိုးတန်တဲ့အတွက်ကြောင့် သူ့ကိုလည်း ကိုယ်
 စောင့်တရားတွေ ထားပေးရတယ်။

ကိုယ်စောင့်တရား ၄ ပါး

ကိုယ်စောင့်တရား ဘယ်နှစ်ပါးရှိပါသလဲ။

၄-ပါး ရှိပါတယ်ဘုရား။

- (၁) ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကလည်း ကိုယ်စောင့်တရား
တစ်ပါး၊
- (၂) မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းကလည်း ကိုယ်စောင့်တရားတစ်ပါး၊
- (၃) အသုဘ ကမ္မဋ္ဌာန်းကလည်း ကိုယ်စောင့်တရား
တစ်ပါး၊

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၅၉

(၄) မရဏဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကလည်း ကိုယ်စောင့်တရား
တစ်ပါး။

ဘယ်နှစ်ပါးရှိသွားပါသလဲ၊ ၄ ပါးပါ ဘုရား။

ပကတိသောပြင်ပရန်သူတွေက တိုင်းပြည်မှာ အကျိုး
များတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ဖျက်ဆီးမယ် ဆိုလို့ရှိရင် တစ်ဘဝပဲ
ပျက်စီးသွားနိုင်ပါတယ်။

တရားနာ ပရိသတ်များ သန္တာန်မှာ ရှိနေကြတဲ့
အတွင်းရန်သူဖြစ်ကြသည့် လောဘရန်သူ၊ ဒေါသရန်သူ၊
မောဟရန်သူ၊ မာန်မာနရန်သူတွေက ဖျက်ဆီးလိုက်မယ် ဆို
လို့ရှိရင် ဘဝပေါင်းများစွာ မပျက်စီးသွားနိုင်ပါဘူးလား၊
ပျက်စီးသွားနိုင်ပါတယ်ဘုရား။ အပါယ်ငရဲသို့ ကျရောက်
သွားကြရမည် ဖြစ်ပေတယ်။

အဲဒီတော့ ပြင်ပရန်သူတွေကို ပယ်ဖို့ထက် အတွင်း
ရန်သူတွေကို ပယ်ဖို့ရာက ပိုပြီးတော့ အရေးကြီးပါဘူးလား၊
အရေးကြီးပါတယ်ဘုရား။ အတွင်းရန်သူကို စောင့်ရှောက်
နိုင်ဖို့၊ အတွင်းရန်သူကို ကာကွယ်နိုင်ဖို့၊ အတွင်းရန်သူကို
ပယ်နိုင်ဖို့ သိပ်အရေးကြီးပါတယ်။ အဲဒီ လောဘ၊ ဒေါသ၊
မောဟ၊ မာန်မာန အတွင်းရန်သူတွေကို ပယ်ပေးနိုင်မှသာ

လျှင် ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ ကြီးပွားလာပြီး တရားနာပရိသတ်များ အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်သည့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်ရှိသွားနိုင်ကြမည် ဖြစ်ပေတယ်။ မဂ်တရား ဖိုလ်တရားတွေကို ရရှိသွားနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူခြင်း ဖြစ်ပေတယ်။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိဖြင့် မောဟအတွင်းရန်သူကိုပယ်ရပုံ

ကိုယ်စောင့်တရား ၄-ပါးကိုတော့ ပွားများတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ များကြတယ်။ ချီးမြှောက်၍ပြောတာ ထင်ပါရဲ့၊ တချို့ပုဂ္ဂိုလ်များကတော့ ပွားမှ ပွားတတ်ပါရဲ့လား၊ ပွားများတတ်ပါတယ်ဘုရား။ ပွားများတတ်မှ နေရာကျမယ်၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းများကို များသောအားဖြင့် ပွားများတတ်ကြပါတယ်။ အရဟံ အရဟံ ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓေါ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ စသည်ဖြင့် ပွားများတာ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းက ဘယ်ရန်သူကို အများဆုံး ပယ်နိုင်သလဲဆိုတော့ မောဟရန်သူကို အများဆုံး ပယ်နိုင်တယ်။

မောဟဆိုတာ တရားနာပရိသတ်များကိုယ်တိုင် သိနေကြတာပဲ၊ အမှန်ကို ကျော်ကျော်သွားပြီးတော့ အမှားကို

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၆၁

သွားသွားသိတာ ဘာပါလဲ၊ မောဟပါဘုရား။ မောဟကို အဝိဇ္ဇာလို့လည်း ဆိုရပါတယ်။ ကုသိုလ်တရားတွေကို တားမြစ်သည့် အလွန်ဆိုးတဲ့ နီဝရဏတရားပင် ဖြစ်ပေတယ်။ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏဆိုတာ ကုသိုလ်တရားတွေကို တားမြစ်တတ်တဲ့ နေရာမှာ အဆိုးဆုံးနီဝရဏပါပဲ။ အမှန်တွေကို ကျော်ကျော်သွားပြီးတော့ ဘာတွေကို သွားသွားသိပါသလဲ၊ အမှားတွေကို သွားသွားသိပါတယ်ဘုရား။ မောဟအဝိဇ္ဇာက အမှားတွေကို သွားသွားသိနေတယ်၊ သိပုံက မြင်ရတာလည်း ကောင်း၊ ကြားရတာလည်းကောင်း၊ နံရတာ လည်းကောင်း၊ စားရတာလည်းကောင်း၊ တွေ့ထိရတာလည်းကောင်း၊ စိတ်ကူးရတာလည်းကောင်း ဘာမဆို အကောင်းချည်းပဲလို့ ထင်နေတာ ဘာပါလဲ၊ မောဟပါဘုရား။ မှန်ပေတယ်၊ မောဟအဝိဇ္ဇာ ဖြစ်တယ်။

တရားနာ ပရိသတ်များအနေနဲ့ မြင်ရ၊ ကြားရ၊ နံရ၊ စားရ၊ တွေ့ထိရ၊ စိတ်ကူးရတာတွေဟာ ကောင်းပါရဲ့လား၊ မကောင်းပါဘုရား။ အို ဒုက္ခတွေချည်းပဲ။ ဖြစ်ပြီးတာနဲ့ပျက်၊ ဖြစ်ပြီးတာနဲ့ပျက်ဖြင့် နှိပ်စက်နေသကဲ့သို့ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေကို ချမ်းသာတယ်၊ ကောင်းတယ်လို့ ထင်နေတာ ဘယ်သူလဲ၊

၆၂

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

မောဟအဝိဇ္ဇာပါဘုရား။ မှန်ပေတယ်။ မောဟအဝိဇ္ဇာ ဖြစ်တယ်။ အဝိဇ္ဇာ ဆိုတဲ့ အဲဒီ မောဟက ရှေ့ကသွားလျှင် တဏှာက အနောက်ကလိုက်၍ အမှားတွေကို စွဲလမ်းသာယာနေခြင်း ဖြစ်တယ်။ မောဟဟာ ကြောက်စရာအကောင်းဆုံးတရား ဖြစ်တယ်။

မောဟက အမှားတွေကို သိသိနေတော့ တဏှာက အဲဒီမှားတာတွေကိုပဲ စွဲလမ်းနေရင် ဘဝသံသရာမှ လွတ်မြောက်နိုင်ပါတော့မလား၊ မလွတ်မြောက်နိုင်ပါဘုရား။ မလွတ်မြောက်နိုင်ပေဘူး၊ ထို့ကြောင့် မောဟဟာ ရန်သူပဲ၊ အဲဒီ အကြမ်းစား မောဟရန်သူကိုတော့ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့် ပယ်ရတယ်။ မြတ်စွာဘုရားဆိုတာ အမှန်အတိုင်း သိတော်မူတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တယ်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဂုဏ်တော်တွေကို ပွားများတော့ အမှန်အတိုင်း မသိပါဘူးလား၊ အမှန်အတိုင်းသိပါတယ်ဘုရား။ မှန်ပေတယ်။ အမှန်အတိုင်း သိလာတယ်။ အမှန်အတိုင်းသိတော့ အမှားကို သိတဲ့ မောဟကို ပယ်ခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်သွားပေတယ်။ ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြမယ်။

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၆၃

ဆောင်ပုဒ်။ ။ မောဟဝင်လာ၊ မြတ်ဗုဒ္ဓါ၊
ပွားကာ ပယ်ရမည်။

မိမိစိတ်ဟာ မောဟကြောင့် တွေတွေဝေဝေနှင့်
အမှားတွေကိုပဲ သိတာများနေတယ် ဆိုလို့ရှိရင် ဘယ်
ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းရမလဲ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းရ
ပါတယ်ဘုရား။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းတည်း ဟူသော ကိုယ်
စောင့်တရားကို ချပေးရမယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်တယ်။

မေတ္တာဖြင့် ဒေါသ အတွင်းရန်သူကို ပယ်ရပုံ

မိမိသန္တာန်မှာ ဒေါသတွေ ဖြစ်တာများနေမယ်၊ ဟို
အကြောင်းကြောင့်လည်း ဒေါသဖြစ်၊ ဒီအကြောင်းကြောင့်
လည်း ဒေါသဖြစ်နေတတ်တယ်၊ ဝိပဿနာတရား အား
ထုတ်နေရင်လည်း တစ်ခါတလေ ဒေါသတွေ ဖြစ်နေတတ်
တယ်။ ဖြစ်ပါသလား၊ ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။ ဉာဏ်စဉ်အား
လျော်စွာ ဒေါသဖြစ်သေးတယ်၊ မကြာခဏပဲ ယောဂီများ
လျှောက်ထားကြပါတယ်။ တပည့်တော် စိတ်တွေ ဆိုးနေ
တယ်ဘုရားလို့ လျှောက်ထားကြပါတယ်။

ဘယ်ဉာဏ်စဉ်သို့ ရောက်နေလို့လဲ၊ သမ္မသနဉာဏ် စဉ်သို့ ရောက်နေလို့ စိတ်တွေဆိုးနေတယ်ဟု လျှောက်ထား ကြပေတယ်။ သမ္မသနဉာဏ်သို့ ရောက်ရင် စိတ်တွေ ဆိုးနေ တတ်တယ်။ အလိုမကျ ဖြစ်နေတတ်တယ်။ ဟိုလူ့ကို အလို မကျ၊ ဒီလူ့ကို အလိုမကျ ဖြစ်နေတတ်တယ်။ ကိုယ့်ကိုယ် ကိုလည်း အလိုမကျ ဖြစ်နေတတ်တယ်။ တပည့်တော် မလျှောက်ထားတတ်ပါဘူးဘုရား။ တပည့်တော် စိတ်တွေ ဆိုးနေပါတယ်ဘုရားလို့ လျှောက်ထားကြတယ်။ ဟုတ်ပေ တယ်။ ယောဂီအနေနဲ့တော့ တရားတွေ မကောင်းပေဘူး၊ ဒါပေမယ့်ဝိပဿနာဉာဏ်အနေနဲ့တော့ တရားတွေ ကောင်း နေပါတယ်။ မကောင်းဘူးလား၊ ကောင်းပါတယ်ဘုရား။ စိတ် တွေဆိုးနေတာ သမ္မသနဉာဏ်၌ ထင်ရှားတယ်၊ ဉာဏ်စဉ် အရ တရားတွေ ကောင်းတယ်လို့ ဆိုရပေတယ်။

အဲဒီလို စိတ်တွေဆိုးနေလို့ရှိရင် စိတ်ဆိုးတဲ့အတိုင်းပဲ ယောဂီက လိုက်နေရင်တော့ တရားတွေ ရွှေသို့တက်မှ တက်နိုင်ပါတော့မလား၊ မတက်နိုင်တော့ပါဘုရား။ ယောဂီ ကို ဒေါသရန်သူက ဖျက်ဆီးနေတယ်။ သစ်ပင်ငယ်လေးကို ပိုးကောင်ကြီးများ တက်ရောက်နေပြီးတော့ ကိုက်စားနေတာ

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၆၅

နဲ့ မတူပေဘူးလား၊ တူပါတယ်ဘုရား။ မှန်တယ်၊ တူပေ
တယ်။ မြန်မြန်ပယ်ပစ်ရမယ်။ ဝိပဿနာအားထုတ်နေရင်း
ဒေါသတွေဖြစ်နေတော့ ဝိပဿနာနဲ့တော့ ပြန်မပယ်နိုင်
တော့ဘူး။ ဘာနဲ့ပယ်ရမလဲ၊ မေတ္တာသမထကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့်
ပယ်ရပါမယ်ဘုရား။ မှန်ပေတယ် မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့် ပယ်ရ
မယ်။ ဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ဒေါသဖြစ်လာ၊ မြတ်မေတ္တာ၊
ပွားကာ ပယ်ရမည်။

ကုသိုလ်ဖြစ် ပါရမီဖြစ် မေတ္တာပွားပုံ

မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းကို တရားနာပရိသတ်များ အသင့်
အတင့် ပွားများတတ်ကြပါတယ်။ မေတ္တာပွားနည်းက ၂ နည်း
ရှိပါတယ်။ မေတ္တာပွားနည်း ဘယ်နှစ်နည်းလဲ၊ နှစ်နည်းပါ
ဘုရား။ ကုသိုလ်ဖြစ် ပါရမီဖြစ်မေတ္တာပွားတဲ့နည်း၊ ဈာန်
သမာဓိဖြစ်အောင် မေတ္တာပွားတဲ့နည်းလို့ မေတ္တာပွားနည်း
၂ နည်း ရှိပါတယ်။ ကုသိုလ်ဖြစ် ပါရမီဖြစ် မေတ္တာပွားရတာ
တော့ မခက်လှပါဘူး၊ တရားနာပရိသတ်များလည်း ပွားနေ
ကျ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

မနောကံ မေတ္တာပွားပုံ

စိတ်ထဲကနေပြီးတော့ မိမိနှင့် တွေ့ကြုံရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါမှန်သမျှကို ချမ်းသာကြပါစေ၊ ချမ်းသာစေမယ်လို့ နှလုံးသွင်းတာ မနောကံမေတ္တာဖြစ်တယ်။ မိမိနှင့် တွေ့ကြုံရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတွေမှန်သမျှ အားလုံးကို ချမ်းသာစေမယ် ဟု တရားနာပရိသတ်များ နှလုံးမသွင်းထားရပါဘူးလား၊ နှလုံး သွင်းထားရပါတယ်ဘုရား။ အဲဒီလို နှလုံးသွင်းထားတာကို ဘာလို့ဆိုရပါသလဲ၊ မနောကံမေတ္တာလို့ဆိုရပါတယ်ဘုရား။ မှန်ပေတယ်။ မနောကံမေတ္တာဖြစ်တယ်။

ဝစီကံမေတ္တာပွားပုံ

မိမိနှင့် တွေ့ကြုံရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမှန်သမျှကို ချမ်းသာကြောင်း စကားပဲပြောပေးတယ်။ ဒီလို အမှတ်သတိနဲ့ သွားရပါတယ်၊ ဒီလို အမှတ်သတိနဲ့ နေထိုင်ရပါတယ်။ ဒီအချိန်မှာ အိပ်ရာက ထရပါတယ်၊ ယောဂီများ ဒီလို စကြို လျှောက်ရပါတယ်၊ အပြင်ကိုတော့ ထွက်၍လမ်းမလျှောက် ရပါဘူး၊ ရိပ်သာကျောင်းဝင်းထဲမှာပဲ လမ်းလျှောက်ရပါတယ်။

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၆၇

လမ်းလျှောက်တဲ့အခါမှာလည်း မျက်စိစက္ခုမြွေမျက်လွှာကို
ချထားရပါတယ်။ ယောဂီဟောင်းကြီးများက အဆောင်မှူး
ကြီးများက မပြောပေးရပါဘူးလား၊ ပြောပေးရပါတယ်ဘုရား။
ဘာနဲ့ ပြောတာပါလဲ၊ မေတ္တာနဲ့ ပြောတာပါဘုရား။ မေတ္တာ
နဲ့ပြောတာ ဝစီကံမေတ္တာဖြစ်တယ်။ မေတ္တာပွားပြီးသား မဖြစ်
နေဘူးလား၊ ပွားပြီးသား ဖြစ်နေပါတယ်ဘုရား။

မေတ္တာနဲ့ ပြောလို့မရဘူးဆိုရင် ဘယ်နှယ်လုပ်ရပါ
မလဲ၊ မပြောနဲ့တော့။ မပြောဘဲ နေလိုက်ရမယ်။ ပြောနေရင်
သူလည်း စိတ်ဆင်းရဲဒုက္ခဖြစ်မယ်၊ မိမိလည်း စိတ်ဆင်းရဲဒုက္ခ
ဖြစ်မယ်၊ မေတ္တာနဲ့ မပြောရင်တော့ ဘာနဲ့ပြောတော့မလဲ၊
ဒေါသနဲ့ ပြောမိပါမယ်ဘုရား။ ဒေါသနဲ့တော့ မပြောသင့်ပေ
ဘူး၊ ပြောမည့်အစား မပြောတာကပင် အကောင်းဆုံးပါပဲ။

ဒေါသနဲ့ဆိုရင် ပြောတာကောင်းသလား၊ မပြော
တာ ကောင်းသလား၊ မပြောတာ ကောင်းပါတယ်ဘုရား။
မပြောပြန်ရင်လည်း မသိတတ်သူက သိပ်ဆိုးလာတတ်ပါ
တယ်။ ဘယ်လိုပင်ဖြစ်ဖြစ် ဒေါသနဲ့ မပြောတာပဲ ကောင်း
ပါတယ်။ သူ့ကံပဲလို့ နှလုံးသွင်းရပါတယ်။ တစ်ခါတခါ
မေတ္တာပွားဖို့ရာ မစွမ်းနိုင်ရင် ဘယ်လိုနှလုံးသွင်းရပါမလဲ၊

၆၈

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

ကမ္မဿကာပဲလို့ နှလုံးသွင်းရပါတယ်။ ကမ္မဿကာပဲလို့ နှလုံးသွင်းလိုက်တော့ ဥပေက္ခာဘာဝနာ ဖြစ်သွားတယ်။

ကာယကံ မေတ္တာပွားပုံ

ပြောရတဲ့ နှုတ်အမူအရာကလည်း မေတ္တာနဲ့ပဲ သူ့ ကောင်းကျိုးရအောင် ပြောပေးရတယ်။ ကိုယ်အမူအရာနဲ့ ပြုပြင်ပေးရတဲ့အခါမှာလည်း မေတ္တာနဲ့ပဲ ပြုပြင်ပေးတယ်။ သူတစ်ပါးတွေ စိတ်ချမ်းသာပါစေဆိုတဲ့ ကိုယ်အမူအရာဖြင့် ပင် ပြုလုပ်ပေးရတယ်။ မိမိ၏ ကိုယ်အမူအရာကြောင့် သူ တစ်ပါးတွေ ချမ်းသာစေမယ်လို့ ဆိုပြီးတော့ ပြုလုပ်တိုင်း ပြုလုပ်တိုင်း ချမ်းသာကြောင်းများကို ပြုလုပ်ပေးတာ ဘာ မေတ္တာလို့ ဆိုရပါသလဲ၊ ကာယကံမေတ္တာလို့ ဆိုရပါတယ် ဘုရား။ မှန်ပေတယ်။ ကာယကံမေတ္တာဖြစ်တယ်။

အဲဒီလို ချမ်းသာကြောင်း မဖြစ်တော့ဘူး၊ တစ်ဘက် သူက တကယ်ညံ့နေတယ်ဆိုရင်တော့ စိတ်ဆိုးတဲ့အမူအရာ နှင့် ပြုမလား၊ မပြုတော့ဘူးလား၊ မပြုတော့ပါဘုရား။ မှန် ပေတယ်။ မပြုသင့်ဘူး။ ရပ်ထားလိုက်ရမယ်၊ မရပ်ထားလိုက်

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၆၉

ရင်တော့လည်း သူလည်းမချမ်းသာ၊ မိမိလည်း မချမ်းသာ
ဖြစ်မယ်။ အဲဒီလို ဒေါသပါတဲ့ ကိုယ်အမူအရာများ ဖြစ်သွား
တာနဲ့ သူလည်း စိတ်ဆင်းရဲဖြစ်မယ်။ ကိုယ့်မှာလည်း ဒေါသ
အရင်းခံဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ချမ်းသာမလား၊ မချမ်းသာ
ပါဘုရား။ မှန်ပေတယ်၊ မချမ်းသာပေဘူး။

မိမိနှင့်တွေ့ရကြုံရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတွေမှန်သမျှကို
ချမ်းသာကြောင်း ကိုယ်အမူအရာဖြင့် ပြုပြင်ပေးတာကတော့
ကာယကံမေတ္တာဖြစ်တယ်။ မိမိနှင့် တွေ့ရ ကြုံရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
သတ္တဝါမှန်သမျှကို ချမ်းသာကြောင်း စကားတွေဖြင့် ပြောပြ
ပေးတာကတော့ ဝစီကံမေတ္တာဖြစ်တယ်၊ စိတ်ထဲကနေပြီး
တော့ မိမိနှင့် တွေ့ရကြုံရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမှန်သမျှတွေကို
ချမ်းသာစေရမယ်လို့ နှလုံးသွင်းတာကတော့ မနောကံ
မေတ္တာဖြစ်တယ်၊ စိတ်ထဲက ချမ်းသာစေချင်တာက မနောကံ
မေတ္တာ၊ ချမ်းသာကြောင်း စကားတို့ဖြင့် ပြောဆိုပေးတာက
ဝစီကံမေတ္တာ၊ ကိုယ်အမူအရာဖြင့် ချမ်းသာအောင် ပြုပေး
တာက ကာယကံမေတ္တာဖြစ်တယ်။ ဤကဲ့သို့ ပွားများခြင်း
သည် ကုသိုလ်ဖြစ် ပါရမီဖြစ် မေတ္တာပွားများခြင်း ဖြစ်ပါ
တယ်။

ဈာန်သမာဓိဖြစ်အောင် မေတ္တာပွားပုံ

ဈာန်သမာဓိတွေ ရသည်အထိ မေတ္တာပွားများပုံက တော့ တော်တော်ကို နည်းမှန်လမ်းမှန်ကျအောင် ပွားများရပါတယ်။ မေတ္တာပွားများရာ၌ အနီးရန်သူ လောဘကလည်း ဝင်လာတတ်တယ်။ မေတ္တာ၏ အဝေးရန်သူ ဒေါသကလည်း ဝင်လာတတ်တယ်။ မေတ္တာ၏ရန်သူ ဘယ်နှစ်မျိုး ရှိနေပါသလဲ၊ နှစ်မျိုးရှိပါတယ်ဘုရား။ မှန်ပေတယ်။ နှစ်မျိုး ရှိတယ်။ အနီး ရန်သူက လောဘ၊ အဝေးရန်သူက ဒေါသဖြစ်တယ်။ မေတ္တာ ပွားနေရင် ပွားသူအပေါ်၌ တပ်မက်သည့် လောဘ၊ စိုးရိမ်သည့်သောကလည်း ဖြစ်လာတတ်တယ်။ သောက ဆိုတာ ဒေါသပဲ။ အဲဒီလိုနှစ်မျိုးလုံးမှ လွတ်အောင် မေတ္တာပွားရတယ်။ ဈာန်သမာဓိရချင်ပြီဆိုလို့ ရှိရင်တော့ ရန်သူနှစ်မျိုးလုံးကို သတိပြုကြရပါတယ်။ ဈာန်သမာဓိဖြစ်အောင် မေတ္တာပွားနည်းကိုတော့ အတိုချုပ်ပဲ ဟောကြားပါမယ်။

ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ရှေးဦးစွာမေတ္တာမပွားကောင်းဟု ဆိုရပါသလဲ၊ ပုဂ္ဂိုလ် ၅ ဦးကို ရှေးဦးစွာ မေတ္တာမပွားကောင်းဟု ဆိုရပါတယ်။

ဆောင်ပုဒ်ကို ရှေးဦးစွာ ဆိုကြရအောင်။

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၇၁

ဆောင်ပုဒ်။ ။ သေသူ သွင်မတူ၊ ချစ်လွန်းသူနှင့်၊
အလယ် ဖြစ်သူ၊ ရန်သူကိုပါ၊
ဤငါးဖြာ၊ ဦးစွာ မပွားရ။

သေသွားပြီးတဲ့သူကိုလည်း မေတ္တာမပွားရတော့ပေ၊
ဈာန်မရနိုင်လို့ ဖြစ်တယ်။ အသွင်မတူတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး တစ်
ယောက်ကို ရှေးဦးစွာ မေတ္တာမပွားရပေ။ အမျိုးသားတစ်ဦး
က အမျိုးသမီးတစ်ဦးတည်းကို၊ အမျိုးသမီးတစ်ဦးတည်းက
အမျိုးသားတစ်ဦးတည်းကို ရှေးဦးစွာ ရည်မှန်း၍ မေတ္တာမပွား
ရပေ၊ ပွားလျှင် လိုချင်တတ်မက်တဲ့ လောဘ ဖြစ်လာတတ်
တယ်။

ချစ်လွန်းသူကိုလည်း ရှေးဦးစွာ မေတ္တာမပွားရပေ၊
ချစ်လွန်းသူကို ရှေးဦးစွာ မေတ္တာပွားမယ်ဆိုရင် စိုးရိမ်ခြင်း
သောကတွေ ဖြစ်လာတတ်တယ်၊ သူ နေလို့မှကောင်းမှ
ကောင်းပါရဲ့လား၊ ရောဂါတစ်ခုခုများ ဖြစ်နေပလား၊ ဘေးရန်
တစ်ခုခုနဲ့များ တွေ့နေပလားလို့ အဲဒီလို ဖြစ်လာတတ်တယ်။
ဘာဖြစ်တာပါလဲ၊ သောကဖြစ်တာပါဘုရား။ မှန်ပေတယ်၊
သောကရန်သူ ဝင်လာတာဖြစ်တယ်။ သောကနှင့် ဒေါသဟာ
အကြောင်းနှင့် အကျိုးပါပဲ။ သောကဆိုတာ ဒေါသ အရင်းခံ

ရှိတယ်။ သူကလည်း မေတ္တာ၏ ရန်သူပဲဖြစ်တယ်။

အလယ်အလတ်ဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း ရှေးဦးစွာ မေတ္တာမပွားရပေ။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုလို့ ရှိရင် မေတ္တာဓာတ်ဖြစ်တာ နှေးတတ်လို့ ဖြစ်တယ်။ ရန်သူဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း ရှေးဦးစွာ မေတ္တာမပွားရပေ။ ဒါကိုတော့ တရားနာပရိသတ်များ သိနေကြပေတယ်။ ရန်သူကို ရှေးဦးစွာ မေတ္တာပွားနေလျှင် ဘာဖြစ်လာတတ်ပါသလဲ၊ ဒေါသဖြစ်လာတတ်ပါတယ်ဘုရား။ မှန်ပေတယ်။ ဒေါသဖြစ်လာတတ်ပေတယ်။

ရန်သူကို ရှေးဦးစွာ မေတ္တာပွားရင် ထိုရန်သူကို အာရုံထဲမှာ ထင်အောင် ရှုကြရပေတယ်။ မေတ္တာဆိုတာ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ပညတ်ကို အာရုံပြုတယ်။ ရန်သူပညတ်ကို ထင်အောင်ရှုတော့ ဘာတွေ ဖြစ်လာတတ်ပါသလဲ၊ ဒေါသတွေ ဖြစ်လာတတ်ပါတယ်ဘုရား၊ မှန်ပေတယ်။ ဒေါသတွေ ဖြစ်လာတတ်တယ်။ ဒါကြောင့် ရန်သူဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ရှေးဦးစွာ မေတ္တာမပွားရဘူးလို့ ဆိုရပါတယ်။ ဒါဖြင့်ရင် ဘယ်သူ့ကို ရှေးဦးစွာ မေတ္တာပွားရမလဲဆိုလို့ ရှိရင် မိမိကိုယ်ကို ရှေးဦးစွာ မေတ္တာပွားကြရမယ်။

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၇၃

အတ္တသမံ ပေမံနတ္ထိ။ အတ္တသမံ = မိမိနှင့်တူသော။
 ပေမံ = ချစ်အပ်သောသူသည်။ နတ္ထိ = မရှိဆိုတာကို တရားနာ
 ပရိသတ်များ ကြားဖူးကြပါရဲ့လား၊ ကြားဖူးကြပါတယ်ဘုရား။
 မိမိကိုယ်ကိုမိမိအချစ်ဆုံးဖြစ်တယ်၊ ဒါကြောင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို
 ရှေးဦးစွာ မေတ္တာပွားရမယ်။ ပွားပုံမှာ ငါသည် ဘေးရန်ကင်းပါ
 စေ၊ စိတ်ဆင်းရဲကင်းပါစေ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ ကင်းပါစေ၊ ကိုယ်စိတ်
 နှစ်ဖြာ ချမ်းသာစွာဖြင့် မိမိ၏ခန္ဓာဝန်ကို ရွက်ဆောင်နိုင်ပါစေ
 လို့ မိမိကိုယ်ကို ရှေးဦးစွာ မေတ္တာပွားကြရပါတယ်။ မိမိကိုယ်
 ကိုမိမိ ချမ်းသာစေချင်သလို တစ်ပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း
 ချမ်းသာချင်ကြမှာပဲဆိုတဲ့ မေတ္တာဓာတ်ကို ပျိုးထောင်လိုက်
 တာဖြစ်တယ်။

ထို့နောက်မှ ချစ်ခင်အပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို မေတ္တာ
 ပွားရတယ်၊ အဲဒီချစ်ခင်အပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ဈာန်သမာဓိ
 တွေ ဖြစ်လာအောင် ပွားများပြီးမှ အလယ်အလတ်ဖြစ်တဲ့
 ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို မေတ္တာပွားရပါတယ်။ အလယ်အလတ်ဖြစ်တဲ့
 ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ဈာန်သမာဓိဖြစ်အောင် ပွားပြီးမှ ရန်သူဖြစ်တဲ့
 ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ပွားကြည့်ရပါတယ်။ ပွားလို့ ရသွားရင်တော့
 မိမိ၏မေတ္တာဓာတ်ဟာ အောင်မြင်သွားပြီလို့ ဆိုရပါတယ်။

ရန်သူကို ပွားလို့မရသေးဘူး ဆိုလို့ရှိရင်တော့ နောက်သို့ ပြန်ဆုတ်ရပါတယ်။ ချစ်ခင်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပြန်၍ ပွားများကြရပါတယ်။

ထို့ကြောင့် ဈာန်သမာဓိဖြစ်အောင် မေတ္တာပွားသည့် အခါမှာ မိမိကိုယ်ကို ရှေးဦးစွာ ပွားပြီးမှ ချစ်ခင်အပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကို ပွားရပါတယ်။ ထို့နောက်မှ အလယ်အလတ်ဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုပွားရပါတယ်။ ထို့နောက်မှ ရန်သူဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ပွားရပါတယ်။ အစဉ်အားဖြင့် ပွားရပုံကိုသာ ဖွင့်ပြတာဖြစ်တယ်။ တကယ်ကတော့ ဘယ်မှာ ဈာန်သမာဓိ ဖြစ်အောင် ပွားများရမလဲဆိုရင် ချစ်ခင်အပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ဈာန်သမာဓိဖြစ်အောင် ပွားများကြရမယ်၊ ချစ်ခင်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ဈာန်သမာဓိ ဖြစ်သွားပြီဆိုရင်တော့ မေတ္တာဓာတ်အား ကောင်းသွားပြီဖြစ်၍ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကိုပင် ပွားပွား ပွားလို့ ရသွားတတ်ပါတယ်။ တစ်ခေါက်လောက်တော့ ပွားကြရမယ်။ လိုက်ဆိုကြပါ။

ငါသည် ဘေးရန်ကင်းပါစေ၊ စိတ်ဆင်းရဲကင်းပါစေ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ ကင်းပါစေ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာစွာဖြင့် မိမိ၏ခန္ဓာဝန်ကို ရွက်ဆောင်နိုင်ပါစေ၊ ချစ်ခင်အပ်သော

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၇၅

ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဘေးရန်ကင်းကြပါစေ၊ စိတ်ဆင်းရဲကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာစွာဖြင့် မိမိတို့၏ ခန္ဓာဝန်ကို ရွက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ။

မချစ်လွန်း မမုန်းလွန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဘေးရန်ကင်းကြပါစေ၊ စိတ်ဆင်းရဲကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ ကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာစွာဖြင့် မိမိတို့၏ ခန္ဓာဝန်ကို ရွက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ။

ရန်သူဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဘေးရန်ကင်းကြပါစေ၊ စိတ်ဆင်းရဲကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာစွာဖြင့် မိမိတို့၏ ခန္ဓာဝန်ကို ရွက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ။

ဤကဲ့သို့ အစဉ်ထားပြီးတော့ ပွားများရပါသော်လည်း တကယ်စင်စစ်တော့ ချစ်ခင်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အပေါ်မှာ ဈာန်သမာဓိတွေဖြစ်အောင် ရှေးဦးစွာ ပွားလိုက်ရမယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ရည်မှန်းပြီးတော့ ပွားများတဲ့နည်း ဖြစ်တယ်။ အရပ်ဆယ်မျက်နှာတို့၌ ရှိနေကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ရည်မှန်းပြီး ပွားများတဲ့နည်းကတော့ တရားနာပရိသတ်များရကြပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ အရပ်ဆယ်မျက်နှာ စေ့အောင် အသီး

၇၆

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

သီး လှည့်တတ်ဖို့ပဲ လိုတော့တယ်။ ယခုတော့ အချိန်မရလို့ အရပ်ဆယ်မျက်နှာလုံး တစ်ပေါင်းတည်းပေါင်းပြီး ဆိုလိုက် ကြပါစို့၊ ပွားများလိုက်ကြစို့။

အရပ်ဆယ်မျက်နှာနေ အားလုံးသော သတ္တဝါတွေ ဘေးရန်ကင်းကြပါစေ၊ စိတ်ဆင်းရဲကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ် ဆင်းရဲကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာစွာဖြင့် မိမိ တို့ခန္ဓာဝန်ကို ရွက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ။

အသုဘဖြင့် လောဘအတွင်းရန်သူကို ပယ်ရပုံ

ဒေါသရန်သူ ဝင်လာလို့ရှိရင် ဤမေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း ဖြင့် ပယ်ရမယ်။ လောဘရန်သူ ဝင်လာတဲ့အခါကျတော့ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့် ပယ်ရမယ်၊ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းဟာ လည်း ကိုယ်စောင့်တရားတစ်ပါးပင် ဖြစ်တယ်။ ဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ လောဘဝင်လာ၊ အသုဘ၊
ပွားကာ ပယ်ရမည်။

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၇၇

မိမိစိတ်မှာ လောဘတွေဖြစ်တာများနေတယ်လို့ သိလာရင်တော့ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့် ပယ်ရတယ်။ ရှေးဦးစွာ မိမိခန္ဓာကိုယ်မှာ အသုဘထင်အောင် ပွားများနိုင်မယ် ဆိုလို့ ရှိရင် တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ခန္ဓာကိုယ်၌လည်း အသုဘတွေပဲလို့ မထင်သွားနိုင်ပါဘူးလား၊ ထင်သွားနိုင်ပါတယ်ဘုရား။ မှန်ပေတယ်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မိမိခန္ဓာကိုယ်မှာ အသုဘထင်အောင် ပွားတတ်ဖို့ အရေးကြီးတယ်။ အသုဘလည်း သေသူ၏ အသုဘနှင့် ရှင်သူ၏ အသုဘ ၂-မျိုး ရှိတယ်။ သေသူ၏ အသုဘကိုတော့ ယခုခေတ်အခါမှာ အချိန်ယူပြီး ရှုလို့ မရနိုင်ပေ။

ရှင်သူ၏အသုဘကိုတော့ မိမိကိုယ်ကိုပဲ ရှေးဦးစွာ အသုဘ ထင်အောင် ပွားများရပါတယ်။ မိမိခန္ဓာကိုယ်ထဲမှ မျက်စိက ယိုထွက်တာ၊ နားကယိုထွက်တာ၊ နှာခေါင်းက ယိုထွက်တာ၊ လျှာကယိုထွက်တာ၊ ကိုယ်မှ ချွေးပေါက်တွေက ယိုထွက်တာ၊ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်တွေက ယိုထွက်တာ တင့်တယ်ပါသလား၊ မတင့်တယ်ပါဘုရား။ မှန်ပေတယ်၊ မတင့်တယ်ဘူး၊ အဲဒါတွေဟာ အားလုံး အသုဘတွေဖြစ်တယ်။

နံနက်မိုးလင်း အိပ်ရာမှထလိုက်တာနှင့် တစ်ပြိုင်နက်
မပြုပြင်ပေးရပါဘူးလား၊ ပြုပြင်ပေးရပါတယ်ဘုရား။ မျက်နှာ
သစ်ပေးရပါတယ်၊ ရေချိုးပေးရပါတယ်၊ အမျိုးမျိုး သုတ်သင်
ပေးရတယ်၊ အဲဒီလို ပြုပြင်ပေးရတာ တင့်တယ်လို့လား၊
မတင့်တယ်လို့လား။ မတင့်တယ်လို့ပါဘုရား။ ဟုတ်ပေ
တယ်၊ မတင့်တယ်လို့သာ ပြုပြင်ပေးရတာဖြစ်တယ်။ တင့်
တယ်ရင်တော့ ပြုပြင်ပေးရပါတော့မလား၊ မပြုပြင်ပေးရပါ
ဘူးဘုရား။ မတင့်တယ်တဲ့ အသုဘဖြစ်လို့ ပြုပြင်နေကြရ
တာဖြစ်တယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်၌ မတင့်တယ်သည့် အသုဘ
ထင်လာတော့ သူတစ်ပါးတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်ကိုလည်း အသုဘ
လို့ မထင်ပါဘူးလား၊ အသုဘလို့ ထင်ပါတယ်ဘုရား။
အသုဘလို့ ထင်တော့ လောဘမဝင်နိုင်တော့ပေ။ အသုဘ
မထင်လို့သာ စွဲလမ်းသာယာတဲ့ လောဘတွေ ဝင်လာကြ
တာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလောဘတွေကြောင့် ပစ္စည်းတွေ ရှာကြရ
တယ်။ တရားသဖြင့် ရှာဖွေရင်တော့ တော်ပါသေးရဲ့၊ မတရား
သဖြင့် ရှာဖွေရင်တော့ ဒုက္ခတွေနှင့် မတွေ့ကြရပါဘူးလား၊
တွေ့ကြရပါတယ်ဘုရား။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလည်း အသုဘ ထင်
အောင် သူတစ်ပါးတို့၏ ကိုယ်ကိုလည်း အသုဘထင်အောင်
ပွားများနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့ သာယာတပ်မက်မှုတွေ

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၇၉

ကင်းသွားသောကြောင့် လောဘကို ပယ်ခြင်းကိစ္စ မပြီးသွား
ပါဘူးလား၊ ပြီးသွားပါတယ်ဘုရား။

မရဏဿတိဖြင့် မာနအတွင်းရန်သူကို ပယ်ရပုံ

မာနရန်သူတွေ မိမိသန္တာန်မှာ ဝင်လာတတ်တယ်။
ဝင်လာပုံက ငါ အတော်ဆုံး၊ ငါ အစွမ်းနိုင်ဆုံး၊ ငါ အပြည့်စုံဆုံး
စသည်ဖြင့် ဝင်လာတတ်တယ်။ သူတို့လောက်တော့ ငါ
လည်း ပြည့်စုံတာပဲ စသည်ဖြင့် မာနတွေ ရှိတန်သလောက်
တော့ ရှိနေကြတာပါပဲ။ အဲဒီ မာနတွေ ဖြစ်လာလို့ ရှိရင်၊
ဝင်လာလို့ရှိရင် ဘာနဲ့ပယ်ရမလဲ၊ မရဏဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း
ဖြင့် ပယ်ရမယ်။ ဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ မာနဝင်လာ၊ မရဏာ၊
ပွားကာ ပယ်ရမည်။

မရဏဿတိ ပွားပုံ

ငါသည် ဧကန်မုချ သေရလတ္တံ့၊ တစ်နေ့နှင့် တစ်
ညဉ့်မျှလောက်ကြာအောင် အသက်ရှည်လျှင် တော်ပေစွ၊
တစ်နေ့မျှလောက်ကြာအောင် အသက်ရှည်လျှင် တော်ပေစွ၊

နေ့၏ ထက်ဝက်မျှလောက် ကြာအောင် အသက်ရှည်လျှင် တော်ပေစွ၊ ဆွမ်းတစ်ထပ်စားချိန်လောက် ကြာအောင် အသက်ရှည်လျှင် တော်ပေစွ၊ ဆွမ်းလေးငါးလုတ် မျှ သလောက်ကြာအောင် အသက်ရှည်လျှင် တော်ပေစွ၊ ဆွမ်းတစ်လုတ်မျှသလောက်ကြာအောင် အသက်ရှည်လျှင် တော်ပေစွ၊ ထွက်သက်မှ ဝင်သက်တိုင်ရုံလောက် ဝင်သက်မှ ထွက်သက်တိုင်ရုံလောက်ကြာအောင် အသက်ရှည်လျှင် တော်ပေစွ၊ ဧကန်မုချ ငါသေရလတ္တံ့ဟု ကိုယ်စွမ်းနိုင်သမျှ မရဏ-သတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားများကြရပါတယ်။

ဒီနေ့ ရှင်နေပေမယ့်၊ နက်ဖြန်ကာ ရှင်ချင်မှ ရှင်တော့မယ်လို့ ဉာဏ်ထဲမှာ တကယ်ထင်သွားရင် မာနတွေကို ပယ်ပြီးသား မဖြစ်သွားပါဘူးလား။ ဖြစ်သွားပါတယ်ဘုရား။ ပယ်ပြီးသား ဖြစ်သွားပေတယ်၊ အဲဒီမာနတွေဟာလည်း ရန်သူတစ်မျိုးပဲ။ မာနသိပ်ကြီးနေလို့ရှိရင် တရားတွေ တက်မှ တက်နိုင်ပါတော့မလား၊ မတက်နိုင်တော့ပါဘုရား။ မှန်ပေတယ်၊ မာနကြီးနေလို့ရှိရင် တရားမတက်နိုင်ဘူး။ ဝတ္ထုသာဓကတွေ တော်တော်များများပဲ ရှိပေတယ်။ အချိန်က မရလို့ မဟောနိုင်တော့ပေ။

ကိုယ်စောင့်တရား ၄-ပါး သမထကမ္မဋ္ဌာန်းများဖြင့် သစ်ပင်ငယ်များ၌ ကျရောက်နေသော ပိုးကောင်များနှင့် တူသည့် လောဘရန်သူ၊ ဒေါသရန်သူ၊ မောဟရန်သူ၊ မာန်မာနရန်သူတွေကို ပယ်ပေးကြရမယ်။ အဲဒီ ရန်သူတွေ ဝင်နေလို့ရှိရင် တရားတွေ တော်တော်နဲ့ မတိုးတက်နိုင်တော့ပေ။ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ = ဝိပဿနာဉာဏ် တိုးတက်နိုင်ပါတော့မလား၊ မတိုးတက်နိုင်ပါဘုရား။ မှန်ပေတယ်။ မတိုးတက်နိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် ကိုယ်စောင့်တရားလေးပါး သမထကမ္မဋ္ဌာန်းများဖြင့် ပယ်ပေးရတယ်။

ဝိပဿနာဖြင့် ပိုးမျှင်ပယ်ရှားသည်နှင့်တူပုံ

ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိကို သမထဖြင့် ချီးမြှောက်ရပုံကို ဟောကြားတာ အသင့်အတင့် ပြည့်စုံသွားပါပြီ။ ယခု ဝိပဿနာဖြင့် ချီးမြှောက်ရပုံကို ဟောကြားပါတော့မယ်။ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ = ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ဝိပဿနာဖြင့်လည်း ပြန်၍ ချီးမြှောက်ရတယ်။ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ချီးမြှောက်တာ ဘာနှင့်တူသလဲဆိုတော့ သစ်ပင်ငယ်တွေ အဖျားမှာ ကပ်နေတဲ့ ပိုးမျှင်တွေကို ပယ်ပေးတာနှင့်တူတယ်။ ဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ဝိပဿနာသည်ကား၊ ပိုးမျှင်များ၊
ပယ်ရှား တူပေသည်။

သစ်ပင်ငယ်လေးများ၏ အဖျားတွေမှာ ပိုးမျှင်တွေ ကပ်နေတာကို ပယ်ရှားပေးရသလို မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်တို့မှာ အာရုံ ၆-ပါးတွေ လာလာတိုက်တဲ့ အခါ အာရမ္မဏာနုသယတွေ ကပ်ကပ်သွားတယ်။ သစ်ပင် ငယ်လေးများ၏အဖျား၌ ပိုးမျှင်လေးများ ကပ်နေသကဲ့သို့ အာရုံတွေနှင့်စပ်ပြီး လောဘ၊ ဒေါသ စသော ကိလေသာတို့ ကိန်းကိန်းသွားကြတယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

မျက်စိမှာ အဆင်းရူပါရုံ လာတိုက်တဲ့အခါ မရူမှတ် နိုင်လျှင် ကောင်းတဲ့အာရုံ ဆိုလို့ရှိရင် လောဘအနုသယ၊ မကောင်းတဲ့အာရုံဆိုလို့ရှိရင် ဒေါသအနုသယ၊ နားမှာလည်း ထိုနည်းအတူ ကောင်းတဲ့အသံ လာတိုက်တယ်ဆိုလို့ ရှိရင် လောဘအနုသယ၊ မကောင်းတဲ့အသံ လာတိုက်တယ် ဆိုလို့ ရှိရင် ဒေါသအနုသယ၊ နှာခေါင်းမှာ ကောင်းတဲ့အနံ့ လာ တိုက်ရင် လောဘ၊ မကောင်းတဲ့အနံ့ လာတိုက်ရင် ဒေါသ၊ လျှာမှာ ကောင်းတဲ့အရသာလာတိုက်ရင် လောဘ၊ မကောင်း တဲ့အရသာတွေ စားရရင်တော့ ဘာဖြစ်ပါသလဲ၊ ဒေါသပါ

ဘုရား။ ကိုယ်မှာလည်း မကောင်းတဲ့ အတွေ့တွေ လာတွေ့၊
 လာတိုက်တဲ့အခါကျတော့ ဘာဖြစ်ပါသလဲ၊ ဒေါသပါဘုရား။
 ကောင်းတဲ့အတွေ့တွေ လာတွေ့၊ လာတိုက်တဲ့အခါကျတော့
 ဘာဖြစ်ပါသလဲ၊ လောဘဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။ စိတ်ထဲမှာ
 ကောင်းတာတွေ ကြံမိတော့ ဘာဖြစ်ပါသလဲ၊ လောဘပါ
 ဘုရား၊ မကောင်းတဲ့ အာရုံတွေကြံမိတော့ ဘာဖြစ်ပါသလဲ၊
 ဒေါသပါဘုရား၊ မှန်ပေတယ်၊ ဒေါသအနုသယ ဖြစ်တယ်။
 ဤကဲ့သို့ ကောင်းသည့် အာရုံနှင့်တွေ့လျှင် လောဘ၊
 မကောင်းသည့်အာရုံနှင့်တွေ့ရလျှင် ဒေါသဆိုတဲ့ အနုသယ
 တွေ ကိန်းကိန်းလာကြတယ်။

မရူမှတ်ဘူးဆိုလို့ရှိရင် အဲဒီ မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊
 လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်တို့မှာ အာရုံ ၆-ပါး လာတိုက်တိုင်း၊ လာ
 တိုက်တိုင်း အနုသယကိလေသာတွေ ကိန်းကိန်းသွားတယ်။
 ကပ်ကပ်သွားတယ်၊ သစ်ပင်ငယ်လေး အဖျားမှာ ပိုးမျှင်တွေ
 ကပ်နေတာနှင့် မတူပေဘူးလား၊ တူပါတယ်ဘုရား၊ ဒွါရ ၆
 ပါးမှာ အာရုံ ၆-ပါး လာတိုက်တဲ့အခါမှာ မရူမှတ်နိုင်ဘူး ဆို
 လို့ရှိရင်တော့ ပိုးမျှင်တွေ ကပ်ကပ်သွားတာနှင့် တူတယ်။
 ပိုးမျှင်တွေ ကပ်နေတဲ့ သစ်ပင်လေးများ မတိုးတက်နိုင်သလို

ဒွါရ ၆-ပါးမှာ ကျလာတဲ့ အာရုံ ၆ ပါးကို မရှုမှတ်ပေးနိုင်ဘူးဆိုလို့ ရှိရင်တော့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝိပဿနာဉာဏ် တိုးတက်နိုင်ပါ့မလား၊ မတိုးတက်နိုင်ပါဘူးရား၊ မှန်ပေတယ်၊ မတိုးတက်နိုင်ပေဘူး။

ထို့ကြောင့် ရှုမှတ်ပေးရတယ်၊ ဗလဝ ဝိပဿနာဖြင့် ရှုမှတ်ပေးရမယ်လို့ အဋ္ဌကထာဆရာများက ဖွင့်ပြကြပေတယ်။ ဗလဝ ဝိပဿနာဆိုတာ အားရှိတဲ့ ဝိပဿနာ ဖြစ်တယ်။ မျက်စိက မြင်တယ်၊ မြင်တယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်ရင် မြင်ရတဲ့ အဆင်းရူပါရုံကလေးတွေ မြင်ကာမျှမတ္တမှာလည်း တည်တည်သွားနိုင်တယ်။ ရိပ်ကနဲ၊ ရိပ်ကနဲ ကုန်ပျက် ကုန်ပျက်သွားတာကိုလည်း မြင်သွားနိုင်တယ်။ နားက အသံကြားရင်လည်း ကြားတယ်၊ ကြားတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်ရင် ကြားကာမျှမတ္တမှာလည်း တည်တည်သွားနိုင်တယ်။ ကြားရတဲ့ အသံတွေ တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး ပျက်ပျက်သွားတာကိုလည်း တွေ့မြင်သွားနိုင်တယ်။ နှာခေါင်းက အနံ့နံရင်လည်း နံတယ်၊ နံတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်ရင် နံကာမျှမတ္တမှာလည်း တည်တည်သွားနိုင်တယ်။ နံရတဲ့ အနံ့တွေ ရိပ်ကနဲရိပ်ကနဲ ကုန်ပျက်သွားတာကိုလည်း တွေ့မြင်နိုင်ကြပေတယ်။ တွေ့သိနိုင်ကြပေတယ်။

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၈၅

လျှာက စားရတဲ့အခါမှာလည်း စားတယ်၊ ဝါးတယ်၊ မျိုတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်လိုက်ရင် စားနေသည့်အမူအရာများ ကုန်ပျက်သွားတာကို တွေ့မြင်နိုင်ကြပေတယ်။ တွေ့သိနိုင်ကြပေတယ်။ ဤကဲ့သို့ ရှုမှတ်နိုင်ခဲ့လျှင် ပိုးမျှင်နဲ့တူတဲ့ အနုသယတွေ မကိန်းနိုင်၊ မကပ်နိုင်တော့ ပယ်ခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်သွားနိုင်ပေတယ်။

တရားနာပရိသတ်များ ရှုမှတ်တတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီလို ပိုးမျှင်တွေကို ပယ်သကဲ့သို့ အနုသယတွေကို ပယ်ပေးကြရပါတယ်။ အဲဒီလို ပယ်ရာမှာတော့ စားတဲ့အခါမှာ ရသတဏှာကို ပယ်ဖို့ရာ အလွန်ပင် ခက်ပါတယ်။ ရသတဏှာနှင့် အပါယ်ငရဲကျတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း များကြပါတယ်။ ထို့ကြောင့် ရသတဏှာကို ပယ်ဖို့ရာ စားသည့် အမူအရာများကို ရှုမှတ်ပြီး စားကြရပါတယ်။

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပ်သာမှာ ယောဂီကြီးတစ်ယောက်သည် တရားလည်း တော်တော်ကောင်းပါတယ်။ ရိပ်သာနှင့်လည်း ရင်းနှီးပါတယ်။ ရိပ်သာကထွက်သွားပြီးနောက်လည်း မကြာခဏ ရိပ်သာသို့ ရောက်လာတတ်ပါတယ်။ ရိပ်သာသို့

ရောက်တဲ့အခါ ဆရာတော်က ယောဂီ တရားတွေ မှတ်နိုင်
 ပါသေးရဲ့လားမေးရာ မှတ်နိုင်ပါတယ်ဘုရား။ စားတဲ့အခါမှာ
 ရောမွတ်နိုင်ပါသေးရဲ့လား၊ မှတ်နိုင်ပါတယ်ဘုရား၊ ဒါပေမယ့်
 တပည့်တော်က ဟင်းမကောင်းမှ မှတ်တယ်ဘုရား၊ ဟင်း
 ကောင်းရင်တော့ မမှတ်ပါဘုရား ဟု လျှောက်ထားတယ်။
 နေရာကျပါ့မလား၊ နေရာမကျပါဘုရား။ ယောဂီက လျှောက်
 ထားသည်မှာ ဟင်းမကောင်းရင်တော့ မစားချင်ဘူးဘုရား၊
 မစားချင်တော့ ရှုမှတ်ပြီး စားလိုက်ပါတယ်၊ ဝမ်းထဲသို့
 ဘယ်လိုရောက်သွားမှန်း မသိဘူးတဲ့၊ ဟင်းကောင်းရင်တော့
 မမှတ်ဘဲ အရသာခံပြီး စားပါတယ်ဟု လျှောက်ထားပါတယ်။
 နေရာကျပါ့မလား။ နေရာမကျပါ ဘုရား။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ
 လျှောက်ထားတင်ပြတာကတော့ ချီးကျူးစရာတစ်ခု ဖြစ်ပေ
 တယ်။

အဲဒီ ရသာရုံတွေကို ကောင်းတာလည်း မှတ်၊
 မကောင်းတာလည်းမှတ်ရတယ်၊ မမှတ်ရပါဘူးလား၊ မှတ်ရပါ
 တယ်ဘုရား၊ သစ်ပင်ငယ်လေးများ၏ အဖျားမှာကပ်နေသည့်
 ပိုးမျှင်တွေကို ပယ်နှုတ်ပေးရသကဲ့သို့ မှတ်ပေးနေရတာပါပဲ။
 ကိုယ်မှာထိလာသည့် ကောင်းတဲ့အာရုံတွေကိုလည်း မှတ်ရ

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၈၇

တယ်၊ မကောင်းတဲ့ အာရုံတွေကိုလည်း မမှတ်ရပါဘူးလား၊
မှတ်ရပါတယ်ဘုရား။ စိတ်ထဲက ကြံစည်တာတွေကိုလည်း
ကောင်းတာတွေ ကြံစည်မိရင်လည်း မှတ်ရတယ်၊ မကောင်း
တာတွေကို ကြံစည်မိရင်လည်း မမှတ်ရပါဘူးလား၊ မှတ်ရပါ
တယ်ဘုရား။

အဲဒီလို မှတ်နေတာ သစ်ပင်လေးများ၏ အဖျားမှာ
ပိုးမျှင်တွေ ကပ်နေတာကို ပယ်ပေးရသလို ဝိပဿနာသမ္မာ
ဒိဋ္ဌိ = ဝိပဿနာဉာဏ် တိုးတက်လာရအောင် အနုသယ
အကုသိုလ်တွေကို ပယ်ပေးနေတာဖြစ်တယ်။ အနုသယ ဆို
တာ ပိုးမျှင်တွေနဲ့တူတယ်၊ ပိုးမျှင်တွေကို ပယ်ပေးရသလို
ကိန်းကိန်းလာတဲ့ အနုသယတွေကိုလည်း ပယ်ပေးရတယ်၊
ပယ်ပေးလိုက်တော့ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိဟာ အားတွေရှိပြီး
တိုးတက်သွားနိုင်ပါတယ်။ မဂ်တရား ဖိုလ်တရား နိဗ္ဗာန်
တရားတွေသို့ ရောက်သည်အထိ တိုးတက်သွားနိုင်ပါတယ်။
ရရှိသွားနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်တယ်။

ဆောင်ပုဒ်ကလေး တစ်ခေါက် ပြန်ဆိုပြီးတော့
တရားအဆုံးသတ်ကြပါစို့။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ သစ်ပင်ငယ်များ၊ စိုက်ထားပါလျှင်၊
 ခြံခတ် ရေလောင်း၊
 မြစ်ဟောင်း ပေါင်းသင်၊
 ပိုး၊ပိုးမျှင်များ ပယ်ရှားပေးလျှင်၊
 ပြုလုပ်ရ မုချထာဝစဉ်။

သစ်ပင်ငယ်များကို ပြုပြင်ပေးရသကဲ့သို့ ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကိုလည်း ပြုပြင်ပေးရတယ်။ ပြုပြင်ပေးနိုင်မယ် ဆိုလို့ရှိရင် မိမိတို့အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်တဲ့ မဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရား နိဗ္ဗာန်တရားတွေကို ရရှိသွားနိုင်ပါတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူတာ ဖြစ်ပေ တယ်။

ဤကဲ့သို့ ယနေ့ ယခုအခါ၌ အနုဂ္ဂဟိတသုတ္တန် ဒေသနာတော်လာ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ = ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ချီးမြှောက်ခြင်းတရား ၅-ပါးဖြင့် ချီးမြှောက်ပုံကို နာကြားရ သဖြင့် နာကြားရသောအတိုင်း လိုက်နာကျင့်ကြံပွားများ အား ထုတ်နိုင်ကြပြီးလျှင် မိမိတို့ အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်သည့် တရားထူး တရားမြတ်တို့ကို ဒုက္ခခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းရာ ဖြစ်

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၈၉

တဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို လွယ်ကူသောအကျင့်ဖြင့် လျင်မြန်စွာ
ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ဆရာတော်ဘုရား ပေးတဲ့ဆုနဲ့ ပြည့်စုံရပါလို၏
ဘုရား။

သာဓု. . . သာဓု. . . သာဓုပါဘုရား။

အရပ်ဆယ်မျက်နှာနေ၊ အားလုံးသော သတ္တဝါတွေ၊
ဘေးရန်ကင်းကြပါစေ၊ စိတ်ဆင်းရဲကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်
ဆင်းရဲကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာစွာဖြင့် မိမိတို့
ခန္ဓာဝန်ကို ရွက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ။

သာဓု. . . သာဓု. . . သာဓု။

ဓမ္မလျော်ဖွယ် ၆-ပါး သိပ္ပယ်များ သုခသောမနဿသုတ္တန်တရားတော်

ဒီကနေ့ ၁၃၅၅ ခု၊ ကဆုန်လကွယ်နေ့၊ နေ့လယ်
ပိုင်းမှာ ဟောကြားမည့် တရားတော်က “သုခသောမနဿ
သုတ္တန်”။ သုခက ချမ်းသာတာ၊ သောမနဿက ဝမ်းမြောက်
ဝမ်းသာဖြစ်တာ။ ယခုမျက်မှောက်ဘဝ၌ပင်လျှင် သုခ = ချမ်း
သာစွာ၊ သောမနဿ = ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနှင့် နေနိုင်ဖို့ရာ
ကို ဟောကြားတော်မူတဲ့ သုတ္တန်ဒေသနာ တော်ဖြစ်ပါတယ်။

“ဆဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု၊
ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သုခ သောမနဿ ဗဟုလော ဝိဟရတိ” အစရှိ
သဖြင့် ဟောကြားပါတယ်။

ဘိက္ခဝေ၊ သံသရာဘေး လာမည့်အရေးကို မျှော်
တွေးထောက်ဆ သိမြင်ကြတဲ့ အို-ချစ်သား ချစ်သမီးတို့။
ဆဟိ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တရားတို့နှင့်။ သမန္နာ
ဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ဘိက္ခု၊ ဘေးကိုရှုတတ် ယောဂီမြတ်
သည်။ ဘိက္ခု၊ သံသရာဘေး လာမည့်အရေးကို မျှော်တွေး

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၉၁

ရှုတတ် ယောဂီမြတ်သည်။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌သာလျှင်၊ သုခသောမနဿ ဗဟုလော၊ ချမ်းသာခြင်း၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းများသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေရ၏။

ဒီတရား ဒီသုတ္တန်ဒေသနာတော်မှာ ဟောကြားတဲ့ တရား ၆-ပါးနဲ့ ပြည့်စုံမယ်ဆိုလို့ရှိရင် ယခုမျက်မှောက်ဘဝ ၌ပဲ ချမ်းသာသုခတွေ များများ၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာတွေ များများဖြင့် နေရပါလိမ့်မယ်တဲ့။ တရားနာပရိသတ်များ ချမ်းသာစွာနေလိုကြတယ်။ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာပဲ နေလိုကြတယ်။ ထို့ကြောင့် တရားနာပရိသတ်များနှင့် အလွန်သင့်လျော်တဲ့ သုတ္တန်ဒေသနာတော်ပဲလို့ ဆိုရပါတယ်။

“ယောနိဓဿ အာရဒ္ဓါ ဟောတိ အာသဝနံ ခယာယ”

အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် (ဝါ) ထိုရဟန်းသည်။ အာသဝနံ၊ အာသဝေါတရားတို့၏။ ခယာယ၊ ကုန်ခြင်းငှာ။ ယောနိ၊ အကြောင်းကို။ အာရဒ္ဓါစ၊ အားထုတ်ပြီးသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒီသုတ္တန်ဒေသနာတော်မှာ လာတဲ့ တရား ၆-ပါးနဲ့ ပြည့်စုံပြည့်စုံသွားလို့ရှိရင် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ဖို့ရာအကြောင်းတွေကို အားထုတ်ခြင်းဟာလည်း

၉၂

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

ပြည့်စုံသွားပါပြီ။ ပြီးသွားပါပြီတဲ့။ အာသဝေါတရားတွေ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရောက်သွားနိုင်ပါတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ် ဖြစ်တယ်။ တရားနာပရိသတ်များနှင့် အလွန်သင့်လျော်သည့် သုတ္တန်ဖြစ်တယ်။

ပထမအပိုဒ်က ဒီ သုတ္တန်ဒေသနာတော်မှာ လာတဲ့ တရား ၆ ပါးနဲ့ ပြည့်စုံမယ်ဆိုလို့ရှိရင် မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌ပဲ ချမ်းချမ်းသာသာလည်း နေရပါလိမ့်မယ်။ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာလည်း နေရပါလိမ့်မယ်တဲ့။ ဆက်လက်ပြီး အားထုတ်လို့ရှိရင်လည်း နောက်နောင် သံသရာဘဝတွေမှာ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို အာရုံပြုနိုင်တဲ့ အာသဝေါကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ် ချမ်းသာတိုင် အောင် ရရှိသွားနိုင်ပါတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်တယ်။ တရားနာပရိသတ်များ ယောဂီများနဲ့တော့ အလွန်သင့်လျော်တဲ့ သုတ္တန်ဒေသနာတော်လို့ပင် ဆိုရပါတယ်။

(၁) နံပါတ်က “ဓမ္မာရာမော ဟောတိ”

ကတမေဟိ ဆဟိ-အဘယ်ခြောက်ပါးတို့နည်း ဟူမူ ကား၊ ဘိက္ခုဝေ၊ သံသရာဘေး လာမည့်အရေးကို မျှော်တွေး

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၉၃

ထောက်ဆ သိမြင်ကြတဲ့ အို-ချစ်သား ချစ်သမီးတို့။ ကုမ္မာ
ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ဘေးကိုရှုတတ် ယောဂီ
မြတ်သည်။ ဓမ္မာရာမော၊ တရား၌ မွေ့လျော်သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ မျက်မှောက်သောဘဝမှာ ကိုယ်ချမ်းသာ၊ စိတ်ချမ်း
သာနဲ့လည်း နေချင်တယ်၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာလည်း နေချင်
တယ်၊ အာသဝေါကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ် ချမ်းသာသို့လည်း
ရောက်ချင်တယ်ဆိုလို့ရှိရင် (၁) နံပါတ် တရား၌ မွေ့လျော်
နေရမယ်တဲ့။

(၂) နံပါတ်က “ဘာဝနာရာမော ဟောတိ”

ဘာဝနာရာမော၊ ဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်သည်။ ဟော
တိ၊ ဖြစ်၏။ ဒီဘဝမှာလည်း ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာနဲ့
ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နေချင်တယ်၊ အာသဝေါတရားတွေ ကုန်
ရာ အရဟတ္တဖိုလ် ချမ်းသာသို့လည်း ရောက်ချင်တယ် ဆို
လို့ရှိရင် ဘာဝနာအမှုမှာ မွေ့လျော်နေရမယ်။ တရားနာ
ပရိသတ်များနဲ့တော့ အလွန်သင့်လျော်တာပါပဲ။ ဘာဝနာ
အမှုများ မွေ့လျော်နိုင်မှသာလျှင် အရဟတ္တဖိုလ် ချမ်းသာ
ဆိုတဲ့ အထွဋ်အထိပ် ချမ်းသာကို ရရှိသွားနိုင်တယ်။ ထို့
ကြောင့် ဘာဝနာအမှု၌ မွေ့လျော်နိုင်ရမယ်။

(၃) နံပါတ်က “ပဟာနာရာမော ဟောတိ”

ပဟာနာရာမော၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒီဘဝမှာလည်း ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာနဲ့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နေချင်တယ်၊ အာသဝေါကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ချမ်းသာကိုလည်း နောင်သောအခါမှာ ရချင်တယ်ဆိုလို့ရှိရင် အကုသိုလ်တရားတွေကို ပယ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်နိုင်ရမယ်။

(၄) နံပါတ်က “ပဝိဝေကာရာမော ဟောတိ”

ပဝိဝေကာရာမော၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒီဘဝမှာလည်း ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာနဲ့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနေချင်တယ်။ နောက်နောင်ဘဝတွေမှာလည်း နောင်သောအချိန်အခါမှာလည်း အရဟတ္တဖိုလ်ချမ်းသာတိုင်အောင် ရရှိချင်တယ် ဆိုလို့ရှိရင်တော့ ဆိတ်ငြိမ်ရာတွေမှာ မွေ့လျော်နေတတ်ရမယ်တဲ့။ ဆိတ်ငြိမ်ရာကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတွေ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်တွေမှာ တရားဓမ္မတွေနဲ့ မွေ့လျော်နေရမယ်တဲ့။

(၅) နံပါတ်က “အဗျာပဇ္ဇာရာမော ဟောတိ”

အဗျာပဇ္ဇာရာမော၊ ဆင်းရဲကင်းရာ ဆင်းရဲမရှိရာ၌

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၉၅

မွေ့လျော်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဆင်းရဲမရှိရာဆိုတာ ကျမ်းဂန်ဆရာတွေက အရဟတ္တဖိုလ်ချမ်းသာကို ကောက်ပြ ပါတယ်။ အဗျာပဇ္ဇာရာမော၊ ဆင်းရဲမရှိရာ အရဟတ္တဖိုလ် ချမ်းသာ၌ မွေ့လျော်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒီဘဝမှာ လည်း ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာနဲ့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နေချင်တယ်။ နောက်နောင် သံသရာဘဝတွေမှာလည်း ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းရာဖြစ်တဲ့ ဆင်းရဲခပ်သိမ်းကို ချုပ်ငြိမ်း စေနိုင်တဲ့ အရဟတ္တဖိုလ်ချမ်းသာကိုလည်း လိုချင်တယ်ဆိုလို့ ရှိရင် ဒုက္ခမရှိရာ အရဟတ္တဖိုလ် ချမ်းသာကို နှလုံးသွင်းသော အားဖြင့် စိတ်ညွတ်ကာ မွေ့လျော်နေရမယ်။

(၆) နံပါတ်က “နိပ္ပပဇ္ဇာရာမော ဟောတိ”

နိပ္ပပဇ္ဇာရာမော၊ သံသရာချဲ့တရား မရှိရာ နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သံသရာကို ချဲ့တတ်တာ က ပပဇ္ဇတရား၊ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ တွေဖြစ်တယ်။ အဲဒီ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတွေရဲ့ ကင်းရာ မရှိရာဟာ နိဗ္ဗာန်ပဲ။ အဲဒီ နိဗ္ဗာန်၌ စိတ်ညွတ်ကာ ပျော်မွေ့နိုင်တာ၊ မွေ့လျော်နိုင်တာဟာလည်း ယခုဘဝမှာ ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာနဲ့ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာနေဖို့ရာ၊ နောင်သောအခါမှာလည်း အရဟတ္တဖိုလ်

၉၆

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

ချမ်းသာတိုင်အောင် ရောက်ရှိသွားနိုင်ဖို့ရာ ဖြစ်တယ်လို့ ဒီ သုတ္တန်ဒေသနာတော်ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားပါတယ်။

ဘိက္ခုဝေ၊ သံသရာဘေး လာမည့်အရေးကို မျှော် တွေးထောက်ဆ သိမြင်ကြတဲ့ အို ချစ်သား ချစ်သမီးတို့။ ဆဟိ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဣမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ဤတရားတို့ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ဘိက္ခု၊ ဘေးကို ရှုတတ် သော ယောဂီမြတ်သည်။ ဒိဠေဝဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌သာလျှင်။ သုခသောမနဿ ဗဟုလော၊ ချမ်းသာခြင်း၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာခြင်းများသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟ ရတိ၊ နေရ၏။ အဿ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာသဝနံ၊ အာသဝေါတရားတို့၏။ ခယာယ၊ ကုန်ခြင်းငှာ။ ယောနိ၊ အကြောင်းကို။ အာရဒ္ဓါစ၊ အားထုတ်ပြီးသည်လည်း။ ဟော တိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝေါစ၊ ကရုဏာရှေ့သွား ပညာအားဖြင့် ဟောကြားတော် မူခဲ့ပါပေသတည်း။

(အံ-၂၊ ၃၇၆)

(သာဓု. . . သာဓု. . . သာဓုပါဘုရား)

တရား၌မွေ့လျော်ပုံ

(၁) နံပါတ်က ဓမ္မာရာမော ဟောတိ၊ တရား၌ မွေ့လျော်နိုင်ရမယ်။ ယခုဘဝမှာလည်း မျက်မှောက်ဘဝမှာလည်း ချမ်းချမ်းသာသာ ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာနဲ့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ များများနှင့် နေချင်တယ်ဆိုလို့ရှိရင် ဘယ်မှာမွေ့လျော်ရမလဲ၊ တရား၌ မွေ့လျော်ရမယ်။ ဒီမှာ မွေ့လျော်ခြင်းတွေက အမျိုးမျိုးရှိတယ်။ သားနဲ့မွေ့လျော်၊ သမီးနဲ့မွေ့လျော်၊ ဇနီးနဲ့မွေ့လျော်၊ လင်ယောက်ျားနဲ့ မွေ့လျော်၊ ကခြင်း၊ တီးခြင်း၊ မှုတ်ခြင်းများ၌ မွေ့လျော် အမျိုးမျိုးပဲမွေ့လျော်ကြတယ်။ သူ့ဝါသနာအလျောက်ပေါ့လေ။

တချို့ကလည်း မွေးထားတဲ့ တိရစ္ဆာန်လေးနဲ့ မွေ့လျော်နေကြတယ်။ ခွေးလေးနဲ့ မွေ့လျော်တယ်၊ ခွေးလေးမွေးထားပြီးတော့ ခွေးလေးနဲ့ပျော်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လည်း မရှိတတ်ပါဘူးလား။ ရှိပါတယ်ဘုရား။ အို အဲဒါနဲ့ပဲ အချိန်ကုန်နေတယ်။ တော်တော်ကိုပဲ သံဝေဂ ယူစရာပဲ။ ခွေးလေးကို တယုတယ ယခုလို အိုက်တဲ့အချိန်မှာ သူက ခွေးလေးကို ယပ်တောင်လေးနဲ့ ယပ်ခတ်ပေးနေတယ်။ ဪ... သူ့မွေ့လျော်ခြင်းကလည်း တစ်မျိုးပါလား။ ယောဂီတွေနဲ့တော့

၉၈

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပဿဆရာတော်

တခြားစီ မဖြစ်နေပါဘူးလား။ တခြားစီပါဘုရား။ အဲဒီ
ခွေးကလေးကိုပဲ အရိပ်တကြည့်ကြည့် ဖြစ်နေတယ်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မ
သုခဝိဟာရ၊ သူ့မျက်မှောက်သောကိုယ်၏ ချမ်းသာကတော့
တစ်မျိုးပေါ့လေ။ အဲဒီလိုလည်း မွေ့လျော်ကြပေတယ်။

ဘုရင်တွေဆိုလို့ရှိရင် သားရတနာ၊ သမီးရတနာ၊
မိဖုရားရတနာ၊ ဆင်ရတနာ၊ မြင်းရတနာတွေနဲ့လည်း မွေ့
လျော်တယ်။ အဲဒီလို မွေ့လျော်တာတွေဟာ သံသရာဝဋ်
ဒုက္ခတွေမှာ ကျရောက်စေတတ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဆင်းရဲ
ကြောင်းတွေပဲလို့ ဆိုရပါတယ်။ ဆင်းရဲကြောင်းတွေပဲ ဖြစ်ပါ
တယ်။ သံသရာဝဋ်၌ ကျရောက်စေဖို့ ဖြစ်တယ်။ သံသရာဝဋ်
ဆိုတာ ဆင်းရဲတွေပဲများနေတာကိုး။ ဘဝသံသရာမှာ ကျင်
လည်ရတာ အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် အိုရခြင်းဒုက္ခ၊ နာရခြင်း
ဒုက္ခ၊ သေရခြင်းဒုက္ခတွေနဲ့ မတွေ့ရပါဘူးလား။ တွေ့ရပါ
တယ်ဘုရား။ အဲဒီ သံသရာဝဋ်တွေမှာ ကျရောက်စေတတ်
တယ်။ ကျရောက်စေတတ်တဲ့အတွက် ဆင်းရဲကြောင်းတွေ
ဖြစ်တယ်။

သားနဲ့မွေ့လျော်၊ သမီးနဲ့မွေ့လျော်၊ ဇနီးနဲ့ မွေ့
လျော်၊ အသုံးအဆောင်ရတနာတွေနဲ့ မွေ့လျော်၊ အမျိုးမျိုး
မွေ့လျော်ကြတာပါပဲ။ အဲဒါတွေနဲ့ မွေ့လျော်နေရတာ

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၉၉

သံသရာ ဝဋ်ဒုက္ခတွေ၌ ကျရောက်စေတတ်တဲ့အတွက်
 ကြောင့် ဆင်းရဲကြောင်းတွေ ဖြစ်တယ်။ တရားနဲ့ မွေ့လျော်နိုင်
 မှ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရ = ယခု မျက်မှောက်သော ဘဝမှာလည်း
 တကယ်ချမ်းသာစစ် ချမ်းသာမှုန်ကို ရရှိပြီး ဝမ်းမြောက် ဝမ်း
 သာဖြင့်နေရလိမ့်မယ်။ နောင်သောအခါမှာလည်း အာသဝေါ
 ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်သွားကြလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့
 အဓိပ္ပါယ်ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားပါတယ်။

သဗ္ဗရတိ ဓမ္မရတိ ဇိနာတိ။

သဗ္ဗရတိ၊ အလုံးစုံသော မွေ့လျော်ခြင်းကို။ ဓမ္မရတိ၊
 တရားဖြင့် မွေ့လျော်ခြင်းသည်။ ဇိနာတိ၊ အောင်၏ (ဝါ)
 အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား
 သည်။ အဝေါစ၊ ကရုဏာရှေ့သွား ပညာအားဖြင့် ဟော
 ကြားတော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

(သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓုပါဘုရား)။

မွေ့လျော်ခြင်းအမျိုးမျိုးတို့တွင် တရား၌ မွေ့လျော်ရ
 တာ အမြတ်ဆုံးမွေ့လျော်ခြင်းပဲတဲ့။ တရားနဲ့ မွေ့လျော်တော့
 အမြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်သို့ မရောက်သွားနိုင်ပါဘူးလား။
 ရောက်သွားနိုင်ပါတယ်ဘုရား။ အမြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်
 ချမ်းသာသို့ ရောက်သွားနိုင်တယ်။

တရားနဲ့ မွေ့လျော်တယ်ဆိုတာ တရားစာတွေ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်သောအားဖြင့်လည်း မွေ့လျော်တယ်။ တရားစာတွေ ဖတ်ရှုနေရသောအားဖြင့်လည်းမွေ့လျော်တယ်။ တရားစာတွေ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားသည့် ပိဋကတ်သုံးပုံတွေကို သင်ပေးနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကလည်း အဲဒီတရားနဲ့ မွေ့လျော်နေကြတယ်။

စာချစာသင်ထေရ်အရှင်တို့ တရားနှင့်မွေ့လျော်ပုံ

စာချဘုန်းကြီးတွေ စာနဲ့မွေ့လျော်နေကြတယ်။ စာတစ်နေ့မကြည့်ရရင် စာတစ်နေ့ မပို့ချရရင် စာချဘုန်းကြီးစိတ်ထဲမှာ တစ်မျိုးပဲ။ နေရထိုင်ရ တယ်မချမ်းသာတော့ဘူး။ စာဝါ အမြဲပို့ချနေတဲ့ ဆရာတော် သံဃာတော်များမှာ ဤကဲ့သို့ ဖြစ်ကြတယ်။ စာအံစာတက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကလည်း တကယ်ကို စာ ပိဋကတ် ၃ ပုံကို တတ်မြောက်လိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာလည်း တစ်နေ့လောက် စာမတက်ရရင် စာမအံရရင် သူ့စိတ်ထဲမှာ သိပ်မပြည့်စုံတော့ပေ။ မချမ်းသာလှတော့ပေ။ တရားနဲ့ မွေ့လျော်ခြင်းဖြစ်တယ်။ ပိဋကတရားတော်တွေနဲ့ မွေ့လျော်နေကြတယ်။

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၁၀၁

တစ်ခါတစ်ခါ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်လို့ ကောင်းလို့ ပီတိတွေ ဖြစ်ကြတယ်။ တချို့တချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရွတ်ဖတ်ရင်း၊ သရဇ္ဈာယ်ရင်းနဲ့ မျက်ရည်တွေဝဲ၊ မျက်ရည်တွေ ကျတာ ဘာမျက်ရည်လည်းဆိုတော့ မျက်ရည်အေး တရားရကြောင်း ဆေးတဲ့။ တရားနဲ့ မွေ့လျော်ရတာ အကောင်းဆုံး မွေ့လျော်ခြင်းပဲ။ သံသရာဝဋ်ဒုက္ခတွေမှ လွတ်မြောက်ပြီးတော့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရောက်သွားဖို့ရာ ဖြစ်တဲ့အတွက် ကြောင့် အကောင်းဆုံး မွေ့လျော်ခြင်းဖြစ်တယ်။ ဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရပါမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ မွေ့လျော်ဖွယ်တွင်၊ တရားလျှင်၊

အမှန်ပင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်ပေသည်။

အမြတ်ဆုံးမွေ့လျော်ခြင်းဖြစ်၍ တစ်နေ့သောအခါ မှာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်သွားဖို့ရာ မွေ့လျော်ခြင်းပဲ ဖြစ်တယ်။ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်တဲ့အခါမှာ မွေ့လျော်ဖွယ်တို့တွင် အမြတ်ဆုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ဖြစ်တဲ့အကြောင်း ပိုထင်ရှားပါတယ်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သို့ရောက်သွားတဲ့ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးတော့ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းသဘောတွေ ရှုမှတ်ပြီး နေလိုက်တာ ဝိပဿနာ-ပီတိ၊ သုခတွေ ဖြစ်

၁၀၂

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိဿာဆရာတော်

လာလို့ အဲဒီဝိပဿနာ-ပီတိသုခတွေဖြင့် မွေ့လျော်နေရတာ၊
ပျော်မွေ့နေရတာ လူသာမန်တို့မဆိုထားနဲ့၊ နတ်သာမန်
တောင်မှ မပျော်မွေ့နိုင်ဘူးလို့ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြား
တော်မူသည့်အတိုင်း ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ထက်သန်တဲ့ ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်များ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်မှာ ကိုယ်တိုင်တွေ့ကြရပါတယ်။

သုညာဂါရံ ပဝီဋ္ဌဿ၊ သန္တစိတ္တဿ ဘိက္ခုနော၊

အမာနုသီရတိ ဟောတိ၊ သမ္မာ ဓမ္မံ ဝိပဿတော။

သုညာဂါရံ-ဆိတ်ငြိမ်ရာကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းသို့၊ ပဝီ-
ဋ္ဌဿ-ဝင်လျက်၊ သန္တစိတ္တဿ ငြိမ်သက်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်
၍၊ သမ္မာ-မကောင်းစွာ၊ ဓမ္မံ-ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်
ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းသဘောကို၊ ဝိပဿတော-ဝိပဿနာရှုသော၊
ဘိက္ခုနော-ဘေးကိုရှုတယ် ယောဂီမြတ်အား၊ အမာနုသီ-လူ
သာမန် နတ်သာမန်တို့ မခံစား မတွေ့သိနိုင်သော၊ ရတိ-
ဝိပဿနာပီတိသုခတို့နှင့် ပျော်မွေ့ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်
၏။ ဣတိ-ဤသို့၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အဝေါစ-
ကရုဏာရှေ့သွား ပညာအားဖြင့် ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါပေ
သတည်း။

သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓုပါဘုရား။

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၁၀၃

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သို့ ရောက်နေတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးတော့ ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း သဘောတွေကို ရှုမှတ်ပြီးတော့ နေလိုက်တာ ဝိပဿနာပီတိသုခတွေ ဖြစ်လာလို့ အဲဒီ ဝိပဿနာပီတိသုခတွေနဲ့ ပျော်မွေ့နေရတာ လူသာမန်မဆိုထားနဲ့ နတ်သာမန်တွေတောင်မှ မပျော်မွေ့နိုင်တဲ့ တရားဖြင့် မွေ့လျော်ခြင်း၊ တရားဖြင့်မွေ့လျော်ခြင်းကို ရရှိတယ်လို့ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူတဲ့အတိုင်း ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ထက်သန်တဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များကိုယ်တိုင် တွေ့ရလို့ ပီတိတွေဖြစ်ပြီး ဥဒါန်းတွေတောင် ကျူးကြတယ်။

သုလဒ္ဓိ မေ မနုဿတ္တံ။

မေ-ငါသည်၊ မနုဿတ္တံ-လူ၏အဖြစ်ကို၊ သုလဒ္ဓိ-ကောင်းစွာရအပ်၏။ မိမိဟာ လူအဖြစ်ကို ကောင်းစွာရလိုက်တာပဲ။ ဒီလောက်ပျော်မွေ့စရာ ကောင်းသည့်တရားနဲ့ ပျော်မွေ့ရတော့ တစ်နေ့သောအခါမှာ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ဒီစိတ်နဲ့ပင် ရောက်ရတော့မှာပဲ။ မပျော်မွေ့သွားပါဘူးလား၊ ပျော်မွေ့သွားပါတယ်ဘုရား။ ပျော်မွေ့လိုက်တာ၊ ဘယ်ပျော်မွေ့ခြင်းနဲ့မှ မတူဖြစ်တယ်။ တကယ်လည်း နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သွားနိုင်ပါတယ်။

ယတော ယတော သမ္မသတိ၊ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ
လဗ္ဘတိ ပီတိ၊ ပါမောဇ္ဇံ၊ အမတံတံ ဝိဇနတံ။

ယတော ယတော-အကြင် အကြင်အခါ၌၊ ခန္ဓာနံ-
ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးတို့၏၊ ဥဒယဗ္ဗယံ-ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း
သဘောကို၊ သမ္မသတိ-သုံးသပ်၏ (ဝါ) ရှုမှတ်၏။ တတော
တတော-ထိုထိုအခါ၌၊ ပီတိ ပါမောဇ္ဇံ-အလွန်နှစ်သက်အားရ
ခြင်းတည်းဟူသော ပီတိ-အနည်းငယ် နှစ်သက်အားရခြင်း
တည်းဟူသော ပါမောဇ္ဇကို၊ လဗ္ဘတိ-ရအပ်၏။ တံ-ထို ပီတိ
ပါမောဇ္ဇသည်၊ ဝိဇနတံ ဝိဇနန္တနံ-အဖြစ်အပျက်ကို သိကုန်
သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ အမတံ-သေခြင်းကင်းရာ အမြိုက်
နိဗ္ဗာန်သို့၊ ဧကန်ရောက်ကြောင်းဖြစ်၍ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ချည်း
ပါပေတည်း။ ဣတိ-ဤသို့၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်
အဝေါစ-ကရုဏာရှေ့သွား ပညာအားဖြင့် ဟောကြားတော်
မူခဲ့ပါပေသတည်း။

သာဓု. . . သာဓု. . . သာဓုပါဘုရား။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သို့ ရောက်နေတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
သည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးတော့
ရှုမှတ်နေလိုက်တာ ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်
ခြင်းသဘောကို ရှုမှတ်နေလိုက်တာ အလွန် နှစ်သက်အားရ

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၁၀၅

တဲ့ ပီတိ၊ အနည်းငယ်နှစ်သက်အားရတဲ့ ပါမောဇ္ဇတွေ ဖြစ်လာတယ်တဲ့။ အဲဒီပါမောဇ္ဇတွေကို ရရှိလာတာဟာ အဖြစ်အပျက်ကိုသိတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ‘အမတ’ ပဲ၊ သေခြင်းကင်းရာ နိဗ္ဗာန်လေးပဲ၊ ရှေ့ပြေးနိဗ္ဗာန်ပဲ တဲ့။ အဲဒီ ပီတိပါမောဇ္ဇကို မြတ်စွာဘုရားက ရှေ့ပြေးနိဗ္ဗာန်လို့ ဟောကြားတာဖြစ်တယ်။

ဘာကြောင့် ဟောကြားရသလဲဆိုတော့ ဒီလောက် ပီတိပါမောဇ္ဇတွေ ဖြစ်ဖူးလို့ရှိရင် သေခြင်းကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ဧကန်မုချ ရောက်တော့မှာ ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီပီတိပါမောဇ္ဇကိုပဲ အမတ သေခြင်းကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ပဲတဲ့။ သေခြင်းကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာအစစ်၏ အကျိုးတရားရဲ့ အမည်ကို အကြောင်းဖြစ်သော ပီတိပါမောဇ္ဇ၌ တင်စား၍ အကြောင်းဖြစ်သော ပီတိပါမောဇ္ဇကိုပင် “အမတ” ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတာ “ဖလူပစာ” တဲ့။ အကျိုး၏ အမည်ကို အကြောင်းမှာ တင်စားပြီး ဟောလိုက်တာ ဖြစ်တယ်။ အင်မတန်ပဲ အားရစရာ၊ နှစ်သက်စရာ၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ဖွယ်ရာ ဖြစ်ပေတယ်။

အဲဒီလောက် ပီတိပါမောဇ္ဇတွေ ဖြစ်ဖူးတယ်ဆိုလို့ ရှိရင် အမတ-သေခြင်းကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို တစ်နေ့

၁၀၆

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

သောအခါ ဧကန်မုချရောက်တော့မှာပဲဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို မြတ်စွာဘုရားဟောကြားပါတယ်။ တရားဖြင့် မွေ့လျော်ရတာ အကျိုးမများပါဘူးလား။ အကျိုးများပါတယ်ဘုရား။ အကျိုး များလှတဲ့ အမြတ်ဆုံးမွေ့လျော်ခြင်းပါပဲ။

(၁) နံပါတ် ဓမ္မာရာမောကို ဟောကြားတာတော့ အသင့်အတင့် ပြည့်စုံသွားပါပြီ။ (၂) နံပါတ် ဘာဝနာရာမော ကို ဆက်လက်ဟောကြားပါတော့မယ်။

ဘာဝနာ၌မွေ့လျော်ပုံ

“ဘာဝနာရာမော ဟောတိ”

ဘာဝနာရာမော-ဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်သည်၊ ဟော တိ-ဖြစ်၏။ ဘာဝနာဆိုတာ သမထဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာ ဘာ ဝနာလို့ ၂ မျိုးရှိတယ်။ သမထဘာဝနာနဲ့ ပျော်မွေ့တာက တော့ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရ-မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏အဖြစ် မှာ ချမ်းသာဖို့ရာဖြစ်တယ်။ ဝိပဿနာဘာဝနာဖြင့် ပျော်မွေ့ တာကတော့ ဒုက္ခခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်း သာသို့ ရောက်သွားဖို့ရာဖြစ်တယ်။

တရားနာပရိသတ်များ ဘယ်ဘာဝနာနဲ့ ပျော်မွေ့ တာများပါသလဲ။ ဝိပဿနာဘာဝနာနဲ့ ပျော်မွေ့တာများ ပါတယ်ဘုရား။ သမထဘာဝနာဆိုတာတော့ ယခုဘဝမှာ ချမ်းချမ်းသာသာ နေဖို့ရာ နီဝရဏတွေ ကင်းပြီးတော့ စိတ် ကလေးတွေ ကြည်လင်နေပြီး ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ ဝိဟာရ-ဒီဘဝမှာ ချမ်းသာဖို့ရာများ ဖြစ်ပါတယ်။ ဝိပဿနာ ဘာဝနာကတော့ မဂ်တရား ဖိုလ်တရား နိဗ္ဗာန်တရားတွေရဖို့ရာ ဖြစ်တယ်။ မဂ်ချမ်းသာ ဖိုလ်ချမ်းသာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာတွေ ရဖို့ရာဖြစ် တယ်။ ဘယ်သောအခါမှ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေနဲ့ ပြန်မတွေ့ရတဲ့ ချမ်းသာဖြစ်တယ်။ ယင်းချမ်းသာရဖို့ကိုတော့ ဝိပဿနာ ဘာဝနာပွားများကြရတယ်။ ဝိပဿနာဘာဝနာမှာ မွေ့လျော် ရတယ်ဆိုတာ အကောင်းဆုံးဖြစ်တယ် ဟု ဆိုလိုပါတယ်။

ဓာတ်ခံသုံးဖြာ သိဖွယ်ရာ

မွေ့လျော်တာတွေကလည်း အမျိုးမျိုးရှိတယ်။ သူ့ ဓာတ်ခံအားလျော်စွာ မွေ့လျော်ကြတယ်။ ကောင်းမှုတွေမှာ မွေ့လျော်ကြတယ်။ ကောင်းမှုတွေမှာ မွေ့လျော်တာ ဘဝါ ဘဝက ဓာတ်ခံတွေ အရင်းခံတွေ အားလျော်စွာ မွေ့လျော် ကြတာပါပဲ။ “အလောဘ” ဓာတ်ခံပါလာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ဒါန၌

မွေ့လျော်တယ်။ ဒါနတွေ ပြုနေရရင် သူ ကျေနပ်နှစ်သက် အားရနေပြီဖြစ်တယ်။ ဘုရားတွေ တည်ရတယ်၊ ကျောင်း ဆောက်ရတယ်၊ ရဟန်းဒါယကာပြုလုပ်ရတယ်၊ ကျောင်းကန် ဘုရားတွေ လှူရတယ်၊ ရေတွင်းရေကန်တွေ လှူရတယ် ဆို ရင် သူ အဲဒါနဲ့ နှစ်သက်အားရနေတယ်။ အဲဒီမှာပဲ မွေ့လျော် တာများတယ်။ ဘာဓာတ်ခံ ပါလာလို့လဲ။ အလောဘဓာတ် ခံ ပါလာလို့ပါဘုရား။ မလိုချင်တဲ့ အလောဘဓာတ်ခံ ပါ လာလို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဓာတ်ခံတွေက ကောင်းတဲ့ဓာတ်ခံတွေက ၃-မျိုးရှိ တယ်။ အလောဘဓာတ်ခံ၊ အဒေါသဓာတ်ခံ၊ အမောဟ ဓာတ်ခံလို့ ဓာတ်ခံဘယ်နှစ်မျိုးရှိပါသလဲ။ ၃-မျိုးရှိပါတယ် ဘုရား။ သုံးမျိုးရှိတယ်။ အလောဘဓာတ်ခံပါလာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် က ဒါန၌မွေ့လျော်တယ်။ ဒါနတွေ ပြုနေရရင် ပျော်နေတယ်။

အဒေါသဓာတ်ခံ ပါလာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က သီလတွေ ဆောက်တည်ထားရလို့ရှိရင် သီလတွေ လုံခြုံအောင် ဆောက်တည်နေရလို့ရှိရင် ပျော်နေတယ်။ “အဒေါသ” ဆို တာ “မေတ္တာ” ။ “မေတ္တာ” ဆိုတာ မိမိချမ်းသာကြောင်း၊ သူ တစ်ပါး ချမ်းသာကြောင်းဖြစ်တဲ့ သီလလုံခြုံမှုမှာ သီလမှာ မွေ့လျော်တယ်။ သီလ၌ မွေ့လျော်တယ်။

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၁၀၉

“အမောဟ” ဓာတ်ခံပါလာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့ ဘာဝနာအမှု၌ မွေ့လျော်တယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ကြည့်လိုက်ရင် သိနိုင်ပါတယ်။ တရားနာပရိသတ်များ ခုလောက် တရားအခြေခံရှိသွားလို့ရှိရင် မသိနိုင်ပါဘူးလား။ သိနိုင်ပါတယ်ဘုရား။ သိနိုင်ပါတယ်။

တချို့က ဒါနနဲ့ သိပ်ပျော်တယ်။ ဒါနပြုနေရရင် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်နေတယ်။ တချို့က သီလနဲ့ မွေ့လျော်တယ်။ သီလထဲမှာ “ဝေယျာဝစ္စ” လည်းပါတယ်။ ဝေယျာဝစ္စနဲ့ပဲ ပျော်တယ်။ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ရာမှာတော့ သိပ်မပျော်လှဘူး။ ဘာဓာတ်ခံပါလာလို့ပါလဲ။ အဒေါသ ဓာတ်ခံပါလာလို့ပါဘုရား။ အင်း. . ဝေယျာဝစ္စပဲ လုပ်ချင်နေရင်တော့ သူက အဒေါသဓာတ်ခံပါတယ်။ အမောဟဓာတ်ခံနည်းတယ်လို့ သူ့ကို မဆိုရပါဘူးလား။ ဆိုရပါတယ်ဘုရား။ ဆိုရတယ်။ တချို့က ဒါနမှာလည်း ဒီလောက်တော့ မမွေ့လျော်လှဘူး၊ ပြုတော့ပြုတာပဲ။ သီလမှာလည်း ဒီလောက်တော့ မမွေ့လျော်လှဘူး၊ မမွေ့လျော်လှပါဘူး၊ ဝေယျာဝစ္စတွေပြုရတာ သူ သိပ်ပြီးတော့ စိတ်မဝင်စားလှဘူး။ ဒါပေမယ့် ဝတ္ထုရားအရတော့ ပြုလုပ်တာပါပဲတဲ့။

ဓာတ်ခံသုံးပါးတို့ဖြင့် ရောက်သွားနိုင်သည့်
ဘုံဘဝနှင့် ချမ်းသာ

သူက ဘာနဲ့သာမေ့လျော်သလဲဆိုတော့ ဝိပဿနာ
နဲ့သာ မေ့လျော်တယ်။ ဘာဝနာအမှုနဲ့သာ မေ့လျော်တယ်။
တရားထိုင်လိုက်ရမှ၊ အနည်းဆုံး တစ်နေ့ကို တစ်ချိန်
လောက်တော့ ထိုင်ရမှ ပြည့်စုံပါတယ်ဘုရားဟု ဆိုကြတယ်။
နေရာမကျပါဘူးလား။ နေရာကျပါတယ်ဘုရား။ ဒါနနဲ့ မေ့
လျော်တော့ ဒါနချည်းပဲသက်သက်ဆိုလို့ရှိရင် လူ့ပြည်၊ နတ်
ပြည်ခြောက်ထပ်သို့ ရောက်သွားနိုင်ပါတယ်။ သီလ၌ မေ့
လျော်တော့ သီလချည်းပဲသက်သက်ဆိုလို့ရှိရင် လူ့ပြည် နတ်
ပြည်ခြောက်ထပ်သို့ ရောက်သွားနိုင်ပါတယ်။ သမထနဲ့ မေ့
လျော်တယ်ဆိုလို့ရှိရင်တော့ ဗြဟ္မာ့ဘုံနှစ်ဆယ်သို့ ရောက်
သွားနိုင်ပါတယ်။ ဝိပဿနာနဲ့ မေ့လျော်မယ်ဆိုလို့ ရှိရင်
မဂ်ချမ်းသာ ဖိုလ်ချမ်းသာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်သွား
နိုင်ပါတယ်။ တရားနာပရိသတ်များ ရွေးဖို့ပါပဲ။

ဆင်းရဲမကင်းသေးတဲ့ ချမ်းသာများ

လူချမ်းသာ လိုချင်သလား၊ နတ်ချမ်းသာ လိုချင်
သလား၊ ဗြဟ္မာချမ်းသာလိုချင်သလား၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာပဲ လို

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၁၁၁

ချင်သလား ဆိုလို့ရှိရင်တော့ ခု တရားနာပရိသတ်များအနေ
နဲ့ကတော့ . . . နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို လိုချင်ပါတယ်ဘုရား။
နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာဆိုတော့ ဘယ်သောအခါမှ ဆင်းရဲနဲ့ ပြန်
မတွေ့ရတဲ့ ချမ်းသာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ လူ့ချမ်းသာဆိုရင်လည်း
ဆင်းရဲမကင်းပါဘူး၊ နတ်ချမ်းသာလည်း ဆင်းရဲခြင်း မကင်း
သေးပါဘူး၊ တစ်ဘဝတာအတွက်တော့ ဆင်းရဲကင်းနေသလို
ရှိပါတယ်တဲ့။ နောင်ဘဝတွေကျတော့ ဆင်းရဲမကင်းပြန်ဘူး။
အပါယ်ငရဲလည်း ကျသွားနိုင်တယ်။

ဗြဟ္မာချမ်းသာလည်း တစ်ဘဝတာပဲ ဆင်းရဲကင်းပြီး
တော့ ချမ်းသာခွင့်ရတာ များပါတယ်။ တရားမပါသွားလို့
ရှိရင် ဆင်းရဲဒုက္ခတွေများရာ အပါယ်သံသရာသို့ပြန်ရောက်
ကြရတာပါပဲတဲ့။ “ဗြဟ္မာ့ပြည်မှာ တဝင်းဝင်း၊ ဝက်စာကျင်းမှာ
တရွှင်းရွှင်း” လို့ တရားနာပရိသတ်များ ကြားဖူးပါတယ်။
သမထ ဘာဝနာမှာ မွေ့လျော်တာတောင်မှ စိတ်တော့ မချရ
သေးဘူး။ ဘယ်ဘာဝနာမှာ မွေ့လျော်မှ စိတ်ချရပါသလဲ။
ဝိပဿနာ ဘာဝနာမှာ မွေ့လျော်မှ စိတ်ချရပါတယ်ဘုရား။
မှန်ပေတယ်။ ဝိပဿနာဘာဝနာမှာ မွေ့လျော်နိုင်မှ စိတ်ချ
ရပေတယ်။

သမထလည်း ဘာဝနာပဲဖြစ်ပေတယ်။ ဘာဝနာပေမယ့် သမထချည်းသက်သက် ဆိုတာကတော့ စိတ်မချရဘူး။ ဘဝဂ်တိုင်အောင် ရောက်သွားတာတောင်မှ စိတ်မချရဘူး။ အမြင့်ဆုံးဘဝဂ် နေဝသညာနာသညာယတနဘုံတိုင်အောင် ရောက်သွားပါသော်လည်း တရားမပါသွားဘူးဆိုရင် တိဟိတ် ပုဂ္ဂိုလ် = အထက်တန်းစားကျတဲ့ဟိတ် ၃ ပါးရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပင် ဖြစ်စေကာမူ ဘယ်ပြန်ရောက်လာမလဲ။ အပါယ်သို့ ပြန်ရောက်ပါမယ်ဘုရား။ အပါယ်သို့ ပြန်ရောက်မှာပါပဲ။

ပုန အာယန္တိ အာဂစ္ဆန္တိ ဒုက္ခတိ။

ပုန၊ တစ်ဖန်။ ဒုက္ခတိ၊ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရကာယ် တည်းဟူသော အပါယ်လေးဘုံသို့။ အာယန္တိ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ပြန်၍ရောက်လာကြရကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားပါတယ်။ စိတ်မချရပါဘူးတဲ့။ ဝိပဿနာဘာဝနာ မှာ မွေ့လျော်နိုင်မှသာလျှင် မိမိတို့ စိတ်ချလက်ချ ဆင်းရဲ ဒုက္ခတွေမှ လွတ်မြောက်ပြီးတော့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်သွားဖို့ရာ ဖြစ်တယ်လို့ အခုတရားနာပရိသတ်များကတော့ သိနေကြလို့ ဝိပဿနာ ဘာဝနာကို စွမ်းနိုင်သမျှ အားထုတ်နေကြတာဖြစ်တယ်။

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၁၁၃

ဝိပဿနာ ဘာဝနာက အစပိုင်းမှာတော့ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေနဲ့ တွေ့ရပါတယ်။ အလယ်ပိုင်း၊ နောက်ပိုင်းကျမှ ချမ်းသာခွင့်ရပါတယ်။ ဒါလေးလည်း ကြိုတင်ပြီး သိထားမှ ကောင်းတယ်။ သို့မဟုတ်လို့ရှိရင် စိတ်ဓာတ်တွေ ကျကျသွားတတ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ရခြင်းရဲ့ အကျိုးတရားတွေကို မကြာခဏ ပြောကြားပေးရပါတယ်။ အစပိုင်းမှာတော့ ဒုက္ခတွေနဲ့ တွေ့ရတယ်။ အလယ်ပိုင်း၊ နောက်ပိုင်းကျရင်တော့ သုခတွေနဲ့ တွေ့ကြရပါတယ်။

“သုခဿာနန္တရံ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဿာနန္တရံ သုခံ”

ဘုရားလောင်း ရသေ့ကြီး ဟောကြားခဲ့ပါတယ်။ သုခဿာ၊ လောကီချမ်းသာ၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲသို့။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ပါပနန္တိ၊ ရောက်ကြရကုန်၏ဟု မိန့်ကြားတော်မူပါတယ်။ လောကီချမ်းသာတွေဆိုတာ အဆင်းကောင်းကောင်း၊ အနံ့ကောင်းကောင်း၊ အသံကောင်းကောင်း၊ အရသာကောင်းကောင်း၊ အိမ်ရာ တိုက်တာကောင်းကောင်း၊ မော်တော်ကား ယာဉ်ရထား ကောင်းကောင်းနဲ့ ခံစားရတဲ့သုခချမ်းသာတွေဖြစ်တယ်။ အဲဒီချမ်းသာရဲ့ အခြားမဲ့မှာ ဘာရှိနေသလဲဆိုတော့ ဒုက္ခ ရှိနေတယ်တဲ့။

၁၁၄

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

အဲဒီချမ်းသာတွေ များများခံစားနေပြီဆိုရင် ထိုပုဂ္ဂိုလ် တစ်နေ့ ဒုက္ခနဲ့ တွေ့ရတော့မှာပဲတဲ့။ တွေ့ရတော့မှာ မချပဲဖြစ်တယ်။ ဒီဘဝမှာ မတွေ့ရတာတောင်မှ နောင်ဘဝကျရင်တော့ ဒုက္ခတွေများတဲ့ အပါယ်သံသရာသို့ ရောက်သွားလိမ့်မယ်လို့ ဘုရားလောင်း ရသေ့ကြီး မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ဒုက္ခဿာ၊ သမထ ဝိပဿနာတရားတို့ကို အားထုတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲ၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ သုခံ၊ ဈာန်ချမ်းသာ၊ မဂ်ချမ်းသာ၊ ဖိုလ်ချမ်းသာ၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ပါပနန္တိ၊ ရောက်ကြရကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗောဓိသတ္တော၊ ဘုရားလောင်းသည်။ အဝေါစ၊ ကောင်းစွာမသွေ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

သာဓု. . . သာဓု. . . သာဓုပါဘုရား။

ဈာန် မဂ်ဖိုလ်တရားတွေ နိဗ္ဗာန်တရားတွေရဖို့ရာ သမထဝိပဿနာတရားတွေ အားထုတ်တဲ့အခါမှာ အစပိုင်းမှာတော့ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေနဲ့ တွေ့ရလိမ့်မယ်တဲ့။ နောက်ကျတော့မှ ဈာန်ချမ်းသာ၊ မဂ်ချမ်းသာ၊ ဖိုလ်ချမ်းသာတွေကို ရရှိကြပါလိမ့်မယ်။ ဘယ်သောအခါမှ ဆင်းရဲသို့ ပြန်မရောက်

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၁၁၅

ရတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာတိုင်အောင် ရောက်ရှိသွားနိုင်ပါတယ်ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ရတာ ရှေ့ပိုင်းမှာတော့ ဒုက္ခနဲ့ တွေ့ကြရပါတယ်။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်မှာတော့ ဒုက္ခ အသင့်အတင့်ပဲ ရှိပါသေးတယ်။ တစ်နာရီ ခန္ဓာကိုယ်ကို လည်း မလှုပ်မယှက်၊ စိတ်ကိုလည်း ပြင်ပသို့ ထွက်မသွားရ အောင် ထိန်းထားရတာ ချမ်းသာပါသလား၊ ဆင်းရဲပါ သလား။ ဆင်းရဲပါတယ်ဘုရား။ ဆင်းရဲတယ်။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ ဉာဏ်မှာလည်း ထိုနည်းတူပဲ ထိန်းထားရသေးတာပဲ။ ခန္ဓာ ကိုယ်ကိုလည်း မယိမ်းယိုင်သွားရအောင် မလှုပ်ရှားမိအောင်၊ စိတ်ကိုလည်း ပြင်ပအာရုံသို့ မထွက်သွားရအောင် ဆိုပြီး ခန္ဓာကိုယ်ရော စိတ်ရော ထိန်းထားရတာ ဆင်းရဲတစ်မျိုးပါပဲ။ သမာဓိဉာဏ်အား မကောင်းသေးတဲ့ အခိုက်အတန့်မှာ ဆင်းရဲနေသေးတာပဲ။

တရားဆိုးလို့ အိမ်ပြန်ချင်

နောက် သမ္မသနဉာဏ် (၃) နံပါတ်ဉာဏ်သို့ ရောက် လာတဲ့အခါကျတော့ ဆင်းရဲတာ ပိုထင်ရှားတယ်။ (၃) နံပါတ် ဉာဏ် သမ္မသနဉာဏ်ဆိုတာ ဆိုးတဲ့ဉာဏ် ဖြစ်တယ်။ နာတာ

၁၁၆

သဒ္ဓမ္မရံသီရိဝံသာဆရာတော်

ကျင်တာ အောင့်တာ ကိုက်တာ ခဲတာ မူးတာ ယားတာ
အော့ချင် အန်ချင်ရှိတာ ယိမ်းနေတာ ယိုင်နေတာ ဖိနေတာ
လေးနေတာ မတွေ့ရပါဘူးလား။ တွေ့ရပါတယ်ဘုရား။
တွေ့ရတယ်။

အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဲဒီဆင်းရဲဒုက္ခတွေနှင့်လည်း
တွေ့နေရတယ်။ ရက်ကလည်း ဆယ်ရက်အတွင်းမှာ ရှိနေ
တယ်ဆိုတော့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဘယ်ဉာဏ်ရောက်နေတယ်လို့
ဆုံးဖြတ်မလဲ။ သမ္မသနဉာဏ် ရောက်နေပါတယ်ဘုရား။ သမ္မ
သနဉာဏ် ရောက်နေတယ်။ ဆိုးတဲ့ဉာဏ် ရောက်နေတယ်။
စိတ်တွေလည်းညစ်၊ လူကလည်း ပင်ပန်းလို့ အိမ်ပဲ ပြန်ချင်
တော့တယ်။ မပြန်ချင်ပါဘူးလား။ ပြန်ချင်ပါတယ်ဘုရား။
ပြန်ချင်တယ်။ အကြောင်း အမျိုးမျိုးရှာပြီးတော့ တချို့လည်း
ပြန်သွားတယ်။ ဘယ်လိုမှပြောလို့မရဘူး။ အိမ်ကျတော့
လူကြီးတွေက “တရားတွေ့ခဲ့ရဲ့လား” ဟု မေးတော့ “တရား
မတွေ့ခဲ့ပါဘူး၊ နာတာ၊ ကျင်တာ၊ အောင့်တာတွေပဲ ခံခဲ့ရ
ပါတယ်” လို့ မပြောတတ်ပါဘူးလား။ ပြောတတ်ပါတယ်
ဘုရား။

နာတာ၊ ကျင်တာ၊ အောင့်တာတွေဟာ သူ့အတွက်
တော့ တရားမဟုတ်ဘူးလို့ဆိုရာ မရောက်နေပါဘူးလား.. .

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၁၁၇

ဆိုရာ ရောက်ပါတယ်ဘုရား။ နာတာ၊ ကျင်တာ၊ အောင့်တာ
တွေဟာလည်း တရားပါပဲ။ ဘာတရားပါလဲ။ ဝေဒနာ
နုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ပါဘုရား။ ဝေဒနာနုပဿနာ သတိ
ပဋ္ဌာန်တရားတွေပါပဲ။ ဝေဒနာတရားပဲ။ ဝေဒနာဟာလည်း
တရားပဲလို့ ရှုမှတ်စရာတရားပဲလို့ မြတ်စွာဘုရား မဟော
ထားပါဘူးလား။ ဟောထားပါတယ်ဘုရား။

တရားတွေ ထင်ရှားနေတာကို သူက တရားမဟုတ်
ဘူးလို့ ထင်နေတယ်။ ဗဟုသုတက မရှိဘဲကိုး။ တရားနာ
ပရိသတ်များတော့ ဒီလိုပြောမလား။ မပြောပါဘုရား။ အိမ်
ရောက်သွားရင် “တရားတွေ့ခဲ့ပါရဲ့လား” ဟု မေးတဲ့အခါ
“တွေ့ခဲ့ပါတယ်၊ တရားတော့ မကောင်းခဲ့ပါဘူး” ဘာတွေ
သာ တွေ့ခဲ့တာများပါသလဲ၊ “နာတာ၊ ကျင်တာ၊ အောင့်
တာတွေပဲ တွေ့ခဲ့တာ များပါတယ်” ဟု ပြောရုံပဲ ရှိပါတယ်။

တရားမကောင်းလို့ ရိပ်သာကထွက်သွားရင်တော့
ယောဂီဟာ နောက်ရိပ်သာပြန်ဝင်ရမှာ ကြောက်နေတတ်
တယ်။ ရိပ်သာတရားကျောင်း၌ နေထိုင်နေရင်းပဲ တရား
ကျောင်းပေါ် တက်ရမှာတောင် ကြောက်နေတတ်တယ်။
ကြေးမောင်းထိုးလိုက်ရင် အို. . တက်ရဦးမှာပဲ၊ ဒုက္ခတော့
ခံရဦးမှာပဲ၊ တစ်နာရီတော့ ပြည့်အောင် ခံရဦးမှာပဲဆိုပြီး

ကြောက်နေတတ်တယ်။ ရွှေပိုင်းမှာ ဒုက္ခမတွေ့ရပါဘူးလား။
တွေ့ရပါတယ်ဘုရား။ အဲဒီ ဒုက္ခခံစားရတာနဲ့အမျှ နောက်
တော့ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သို့ ရောက်သွားတဲ့အခါ လူ့ဘဝမှာ
တစ်ခါမှ မခံစားဖူးတဲ့ ချမ်းသာသုခနှင့် တွေ့ရမယ်။ “ဒုက္ခဿာ
နန္တရံ သုခံ” ဆိုတဲ့အတိုင်း ဒုက္ခရဲ့ အခြားမဲ့မှာ သုခပဲတွေ့ရ
ပါတယ်။

သမ္မသနဉာဏ်၌ အားပေးရပုံ

အဲဒီ သမ္မသနဉာဏ်မှာတော့ အထူးပဲ ကမ္မဋ္ဌာန်း
ဆရာတွေက၊ ယောဂီဟောင်းတွေက၊ ယောဂီစောင့်ရှောက်
ရေးတွေက အားပေးစကားပြောရတယ်။ “ယောဂီ ဒီဉာဏ်မှာ
ဆိုးသလောက် အထက်ဉာဏ်ရောက်သွားတဲ့အခါကျတော့
ကောင်းတာတွေ ထူးထူးခြားခြား တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ လူ့ဘဝ
မှာ တစ်ခါမှ မတွေ့ဖူးတဲ့ ချမ်းသာမျိုးကို ခံစားခွင့်ရရှိတာကို
ယောဂီကိုယ်တိုင် တွေ့ရပါလိမ့်မယ်” မပြောရပါဘူးလား။
ပြောရပါတယ်ဘုရား။ ပရိယာယ်ပြောတာလား။မဟုတ်ပါ
ဘုရား။ တကယ်ပြောတာ၊ တကယ်အမှန်ကိုပြောတာ ဖြစ်
တယ်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သို့ ရောက်သွားတဲ့ ယောဂီဟာ
တကယ့်ကို ထူးခြားတဲ့ ချမ်းသာတွေ ခံစားခွင့်ရသွားပါတယ်။

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၁၁၉

ဆရာသမားတွေ ညွှန်ကြားတဲ့အတိုင်း မပြတ်မလပ် ရှိရှိသေသေစူးစူးစိုက်စိုက် ရှုမှတ်ရင်တော့ မကြာခင်ပဲ တရားတွေ တက်သွားပါတယ်။

အဲဒီ သမ္မသနဉာဏ်မှာ ကိုယ်ကလည်း ဆင်းရဲ စိတ်ကလည်း ဆင်းရဲနေလို့ အားပေးစကားပြောပင် ပြောငြားသော်လည်း တချို့သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်က မယုံဘူး။ “အရှင်ဘုရားကသာ ကောင်းတယ်ပြောနေတာ၊ တပည့်တော် သေတော့မယ်” ဟု ပြန်ပြောတယ်။ သူ သေတော့မယ်တဲ့။ မသေနိုင်ပါဘူး။ ယိမ်းလိုက် ယိုင်လိုက်တာ ဒုက္ခများလေလေ အမှတ်က စိပ်လေလေ ပိုမတက်သွားပါဘူးလား။ တရားတွေ ပိုတက်လေလေပါဘုရား။

အမှတ်မစိပ်ရင်တော့လည်း သူတရားမတက်နိုင်ဘူးပေါ့။ မတက်နိုင်ဘူး။ အဲဒီမှာ အဲဒီဒုက္ခကို ကြောက်တာနဲ့ ရှောင်ကွင်း ရှောင်ကွင်းနေရင်း တရားကို အချိန်ပြည့် မထိုင်၊ စင်္ကြံလျှောက်သလိုလို၊ ဟိုယောင်ယောင် ဒီယောင်ယောင် လုပ်နေရင်တော့ တက်မှတက်ပါတော့မလား။ မတက်တော့ပါဘုရား။ မတက်တော့ဘူး။ ရက်နှစ်ဆယ်၊ တစ်လလည်း ကြာသွားတတ်တယ်။ ကြာချင်ပါရဲ့လား။ မကြာချင်ပါဘုရား။

၁၂၀

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

မကြာချင်ရင် အပြတ်အသတ်ပဲ ကြိုးစားရပါတယ်။ သေချင်လည်း သေပါစေ။ “ကိုယ်နဲ့အသက် မငဲ့ကွက်၊ ရက်စက်နိုင်ရမည်” မရက်စက်ရပါဘူးလား။ ရက်စက်ရပါတယ်ဘုရား။ သေတော့ မသေနိုင်ပါဘူး။ ဆိုကြည့်ကြရအောင်။ ဆောင်ပုဒ်။ ။ ကိုယ်နဲ့အသက်၊ မငဲ့ကွက်၊

ရက်စက်နိုင်ရမည်။

ရက်စက်နိုင်ရမည်။ ဒီခန္ဓာကိုယ်နဲ့ ဒီအသက်ကို မငဲ့ကွက်တော့ဘူး။ တကယ်ချမ်းသာစစ် ချမ်းသာမှန်ကို ရတော့မှာဖြစ်တယ်။ ဘယ်သောအခါမှ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းတွေနဲ့ မတွေ့ရတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရောက်ရမယ့် အကျင့်ဓမ္မဖြစ်တယ်။ ငဲ့ကွက်နေရင်တော့ ရမှရပါ့မလား။ မရနိုင်ပါဘုရား။ မရနိုင်ဘူး။ ကိုယ်အား ဉာဏ်အားရှိသလောက် အားထုတ်ကြရပါတယ်။ အားထုတ်လို့ရှိရင် မကြာခင် တက်သွားတတ်ပါတယ်တဲ့။ ရှုစဉ်မှာ ပေါ်လာတဲ့ ရောဂါဝေဒနာတွေ အဲဒါတွေ လွှမ်းမိုးသွားအောင် ရှုလိုက်လို့ရှိရင် မကြာခင်ပဲ တိုးတက်သွားတယ်။ ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။ ဆောင်ပုဒ်။ ။ ရှုစဉ်ပေါ်ရိုး၊ ဆင်းရဲမျိုး၊

လွှမ်းမိုးနိုင်ရမည်။

ရှုမှတ်စဉ်မှာ ပေါ်လာတဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာတွေ ထိုင်လို့ မှ သိပ်မကြာသေးဘူး နာတာ၊ ကျင်တာ၊ အောင့်တာ၊ ကိုက်တာ၊ မူးတာ၊ ယားတာ၊ အော့့ချင်အန်ချင်ရှိတာ၊ ယိမ်းနေတာ၊ ယိုင်နေတာ၊ ဖိထားတာ၊ လေးနေတယ် “နာလိုက်တာဘုရား” တဲ့။ “အကြောထိအောင် အရိုးထိအောင် ရိုးတွင်းချဉ်ဆီထိ အောင်ပဲ နာနေပါတယ်ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားကြတယ်။ သမာဓိက ဖြစ်နေတော့ နာတာထက်ကို ပိုပြီးတော့ မနာနေတတ်ပါဘူးလား။ နာနေတတ်ပါတယ်ဘုရား။ နာနေတတ်ပါတယ်။ အဲဒါလွှမ်းမိုးအောင် ရှုမှတ်လို့ရှိရင် မကြာခင် တရားတွေ တက်သွားပါတယ်။ ဉာဏ်ထက်တဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တချို့လည်း တစ်နေ့နဲ့ တစ်ညလောက်ပဲ ခံရတယ်။ တရားတက်သွားတယ်။ တချို့လည်း နှစ်ရက်လောက်၊ တချို့လည်း သုံးရက်လောက်နှင့် တရားတက်သွားကြပါတယ်။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သို့ ရောက်သွားပုံ

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သို့ ရောက်သွားတဲ့အခါကျတော့ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သွားတယ်။ ကာယလဟူတာ စိတ္တလဟူတာ၊ ကိုယ်ကလည်း ပေါ့ပါး၊ စိတ်ကလည်း ပေါ့ပါး။ သမ္မသနဉာဏ် (၃) နံပါတ်ဉာဏ်မှာ လေးနေ၊ ထိုင်းနေတာတွေ၊ မှိုင်းနေတာ

တွေက ပေါ့ပေါ့ပါးပါးလေး ဖြစ်သွားတယ်။ “တပည့်တော် ခန္ဓာကိုယ်လေးက ယိမ်းတော့ ယိမ်းနေတယ်ဘုရား၊ ဒါပေမယ့် ပေါ့ပေါ့သွက်သွက်ကလေး အထဲမှာ လေတွေ ဝင်တိုးနေသလို ဖက်ကလေးများ လွင့်နေသလိုပါပဲဘုရား” ဟု ယောဂီများ မလျှောက်ထားတတ်ပါဘူးလား။ လျှောက်ထားတတ်ပါတယ်ဘုရား။ ဘယ်ဉာဏ်သို့ ရောက်သွားပြီလဲ။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သို့ ရောက်သွားပါပြီဘုရား။ ရောက်သွားပါပြီ။

ယိမ်းတာချင်းတော့ တူတယ်၊ ခံစားချက်ကတော့ မတူတော့ဘူး။ ပေါ့ပေါ့သွက်သွက်ကလေး။ သူက ယိမ်းလို့ ကောင်းလို့ နောက်တော့ အဲဒီယိမ်းတဲ့ဘက်ကိုပဲ စိတ်က ညွှတ်နေတတ်တယ်။ ယိမ်းတဲ့ရက်တွေ သိပ်ကြာနေပြန်တော့လည်း တရားတွေ ရှေ့ကို တက်မှ တက်ပါ့မလား။ မတက်တော့ပါဘုရား။ ယောဂီက အဲဒီလိုယိမ်းနေရတာလေးကို သာယာမှန်းမသိ သာယာနေတတ်တယ်။ အဲဒါကို ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာတွေက သတိပေးရတယ်။ ရက်တွေကြာလာရင် “ယောဂီက ယိမ်းတဲ့ ဘက်ကို စိတ်တွေ မညွတ်ပေးရဘူးနော်။ ယိမ်းဦးမယ်၊ ယိမ်းဦးမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်တွေ မဖြစ်စေရဘူးနော်” မပြောရပါဘူးလား။ ပြောရပါတယ်ဘုရား။

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၁၂၃

ကာယလဟူတာ စိတ္တလဟူတာ-ကိုယ်ကလည်း ပေါ့ပါး၊ စိတ်ကလည်း ပေါ့ပါး။ ကာယမုဒုတာ စိတ္တမုဒုတာ-ကိုယ်ကလည်း နူးညံ့၊ စိတ်ကလည်း နူးညံ့၊ ကိုယ်စိတ်တွေ ကလည်း နူးညံ့ သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့လေး ဖြစ်လာပြီးတော့ ထိုင်လိုက်တာ၊ ရှိခိုးလိုက်တာ သိပ်သိသာတာပါပဲ။ နူးညံ့နေတယ်။ သမ္မသနဉာဏ်နဲ့ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်မှာ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာများက တရားစစ်တဲ့အခါမှာ စောင့်ဖမ်းနေတာပါပဲ။ စောင့်ဖမ်းလို့ မရပါဘူးလား။ ရပါတယ်ဘုရား။ ယောဂီဉာဏ်တကယ်တက်သလား၊ မတက်ဘူးလား ဆိုတာ အဲဒီ ဉာဏ်နှစ်ခုမှာ အထင်ရှားဆုံးပါပဲ။

ဉာဏ်တက်မတက် သိနိုင်ပုံ

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကနေ စောင့်ပြီးကြည့်နေရင် ယောဂီဉာဏ်တက်သလား၊ မတက်ဘူးလားဆိုတာ သိကြရပါတယ်။ တစ်နေ့လှလည်း ဒီလိုပဲ “ယိမ်းနေ၊ ယိုင်နေ၊ နာတာ၊ ကျင်တာ၊ အောင့်တာ ခံနေရတာပဲဘုရား” တက်ပြီလား။ မတက်သေးဘူး။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သို့ ရောက်သွားတဲ့အခါ ကိုယ်လည်းချမ်းသာ၊ စိတ်လည်းချမ်းသာ၊ ကိုယ်ကလည်း နူးညံ့၊ စိတ်ကလည်း နူးညံ့ဖြစ်လာပြီးတော့ တရားလျှောက်

တာလည်း သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့၊ အမှတ်ကလေးနဲ့ ဖြစ်လာတတ်ပါတယ်။

ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာများက ကိုယ်တိုင်ပဲ သိကြရပါတယ်။ ဉာဏ်စဉ်တွေ ဆုံးဖြတ်ဖို့က သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေအနေနဲ့ အတော်ခက်ပါတယ်။ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာတွေအနေနဲ့ ခက်သလား။ မခက်လှပါဘုရား။ ကြည့်တာနဲ့ သိနေပြီ ဖြစ်တယ်။ သူပြောတဲ့ အမူအရာဆိုတဲ့ အမူအရာများကိုလည်း မြင်တာနဲ့ သိရတာပါပဲ။ သူလျှောက်တာတွေကို ထောက်ထား၍ လည်း သိရတာပါပဲ။ သူ့ရဲ့အမူအရာ၊ သူ့ရဲ့ အနေအထားလေးကို ကြည့်လိုက်တာနဲ့ပဲ တရားတက်လာပြီဟု သိရတာပါပဲ။

ကာယကမ္မဉာဏ် စိတ္တကမ္မဉာဏ်-ကိုယ်ကလည်း ခွံကျန်း၊ စိတ်ကလည်း ခွံကျန်း၊ အောက် အောက်ဉာဏ်တွေမှာ တစ်နာရီမှာ တစ်ခါ နှစ်ခါ ပြင်ခဲ့ရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် တစ်ခါမှ မပြင်ရတော့ဘူး။ တစ်နာရီကို လွယ်လွယ်နဲ့ ထိုင်လို့ ရသွားတယ်။ ကိုယ်ကလည်း ခွံကျန်း၊ စိတ်ကလည်း ခွံကျန်း။ အောက် အောက်ဉာဏ်တွေမှာကတည်းက တစ်နာရီမှာ မပြင်ခဲ့ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ နှစ်နာရီ၊ သုံးနာရီ၊ လေးနာရီ၊ ငါးနာရီထိအောင် ဆက်ထိုင်နိုင်တယ်။ အဲသည်လောက် ထိုင်

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၁၂၅

နိုင်သွားတာ မြင်ရတော့ ဒီယောဂီ ဘယ်ဉာဏ်ရောက်နေပြီလို့ ပြောလို့ရပါသလဲ။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် သို့ ရောက်နေပြီလို့ ပြောလို့ရပါတယ်ဘုရား။ မှန်တယ်။ ရောက်နေပြီဖြစ်တယ်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သို့ ရောက်လာပြီဟု ဆိုနိုင်ပါတယ်။

ကာယပါဂုညတာ စိတ္တပါဂုညတာ-ကိုယ်ကလည်း လေ့လာပြီးသား၊ စိတ်ကလည်း လေ့လာပြီးသား၊ မှတ်စရာ အာရုံတွေကလည်း အလိုလိုပေါ်လို့၊ မှတ်သိစိတ်ကလည်း အလိုလို မှတ်နေရသကဲ့သို့ ယောဂီက လွယ်လွယ်မှတ်နေရတယ်။ တပည့်တော် ထိုင်ပြီးတော့ ကြည့်နေရသလိုပါပဲ ဘုရား။ မထိန်းထားရတော့ပါဘူး” လို့ လျှောက်ထားတတ်ကြတယ်။

ကာယပဿဒ္ဓိ စိတ္တပဿဒ္ဓိ - ကိုယ်ကလည်း ငြိမ်းအေး၊ စိတ်ကလည်း ငြိမ်းအေး။ “လူ့ဘဝမှာ တစ်ခါမှ ဒီလောက် ငြိမ်းအေးတာ မခံစားခဲ့ဖူးပါဘူးဘုရား။ ကိုယ်ကလည်း ငြိမ်းအေး၊ စိတ်ကလည်း ငြိမ်းအေး။ ဥပမာအားဖြင့် ပြောရမယ်ဆိုလို့ရှိရင် တပည့်တော် ခန္ဓာကိုယ်လေးဟာ ပစ်တိုင်းထောင်လေးလိုပါပဲဘုရား၊ ထိုင်နေတဲ့ နေရာမှာပဲ အလိုလိုတည်နေတယ်၊ ကိုယ်က မထိန်းထားရတော့ပါဘူး” ဟု လျှောက်ထားကြတယ်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ရောက်ဖူးတဲ့

၁၂၆

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပ်သာဆရာတော်

ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များ ကိုယ်တိုင် မတွေ့ရပါဘူးလား။ တွေ့ရပါတယ်ဘုရား။ တွေ့ရတယ်။ သူ့ဟာသူ အလိုလိုထိန်းထားသလို ငြိမ်းအေးနေတယ်။

ကာယိကသုခ စေတသိကသုခ - ကိုယ်လည်း ချမ်းသာ၊ စိတ်လည်း ချမ်းသာ၊ ဘယ်သောအခါမှ ဒီလောက် ချမ်းသာတဲ့ ချမ်းသာကို မတွေ့ခဲ့ရဖူးဘူး။ တရားနဲ့ မွေ့လျော်ရတာ အစပိုင်းမှာ ဒုက္ခ၊ အလယ်ပိုင်း နောက်ပိုင်းကျတော့ သုခတွေနဲ့ မတွေ့ရပါဘူးလား။ သုခနဲ့ တွေ့ရပါတယ်ဘုရား။ ဘယ်ဘာဝနာမှာ မွေ့လျော်လို့လဲ။ ဝိပဿနာ ဘာဝနာမှာ မွေ့လျော်လို့ပါဘုရား။

သမထဘာဝနာကတော့ သမာဓိဖြစ်ကတည်းက ဒိဋ္ဌဓမ္မ သုခဝိဟာရဆိုတဲ့အတိုင်း စိတ်ကတော့ ငြိမ်းအေးနေ၍ ချမ်းသာခွင့်တော့ ရနေတာပါပဲ။ ဒါပေမယ့်လည်း ဒီတစ်ဘဝ အတွက်သာ ချမ်းသာခွင့်များရပါတယ်။ နောက်နောင် သံသရာဘဝတွေမှာ ချမ်းသာခွင့် နည်းတဲ့အတွက်ကြောင့် သမထကိုတော့ သိပ်အားမကိုးသင့်ဘူး။ ဝိပဿနာဘာဝနာကို အားကိုးသင့်တယ်။ ဝိပဿနာ ဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်သင့်တယ်ဆိုတဲ့အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်တယ်။ ဘာဝနာရာမော-ဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်ပုံ ဟောကြားတာလည်း အသင့်အတင့်တော့ ပြည့်စုံသွားပါပြီ။

ပယ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ပုံ

(၃) နံပါတ် ပဟာနာရာမောကို ဟောကြားပါတော့မယ်။ ပဟာနာရာမော-အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ဖို့ရာ မွေ့လျော်တယ်ဆိုတာ အကုသိုလ်တရားတွေ မဖြစ်ချင်ဘူး။ ကုသိုလ်တရားတွေသာ ဖြစ်ချင်ကြတယ်။ တရားနာပရိသတ်များ ယောဂီများတော့ အကုသိုလ်တရားတွေ ဖြစ်ချင်ပါရဲ့လား။ မဖြစ်ချင်ပါဘုရား။ မဖြစ်ချင်ဘူး။

ဘယ်အကြောင်းကြောင့်မှ အကုသိုလ် မဖြစ်ချင်ဘူး၊ အကုသိုလ်ဖြစ်လောက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့လည်း မတွေ့ချင်ကြဘူး။ အကုသိုလ်ဖြစ်လောက်တဲ့ စကားတွေလည်း မပြောချင်ကြဘူး၊ မကြားချင်ကြဘူးဆိုတာ ပယ်နေတာပါပဲ။ ရိပ်သာထဲမှာနေတော့ အကုသိုလ်တရားတွေ ပယ်နေတာပါပဲ။

အကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်းတို့ကို ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့် ပယ်ပုံ

အကုသိုလ်တရားတွေရဲ့ အရင်းခံတရားတွေက ဘာတွေလဲဆိုတော့ ရာဂ(လောဘ)ဟာလည်း အကုသိုလ် ဖြစ်ခြင်းရဲ့အကြောင်း၊ ဒေါသကလည်း အကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်းရဲ့ အကြောင်း။ ရာဂ(လောဘ)ကိုတော့ ဘာနဲ့ပယ်ရလဲဆိုတော့

အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့် ပယ်ရတယ်။ ဒေါသကိုတော့ ဘာနဲ့ ပယ်ရလဲ။ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့် ပယ်ရတယ်။ မောဟကိုတော့ ပညာ၊ ဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာဖြင့် ပယ်ရတယ်။ ဆောင်ပုဒ် ကလေးပါ ထည့်ပြီး ဆိုလိုက်ကြပါဦးစို့။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ရာဂဖြစ်လာ၊ အသုဘ၊ ပွားကာ ပယ်ရမည်။

ရာဂဖြစ်လာခြင်းမှာ အသုဘကို သုဘလို့ ထင်ပြီး တော့ ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်တွေ စွဲလမ်းသာယာ၊ မိမိကိုယ်ကိုလည်း ပြန်ပြီးတော့ စွဲလမ်းသာယာတဲ့ ရာဂ ဖြစ်လာခြင်းဖြစ်တယ်။ ထိုရာဂဖြစ်လာလို့ ရှိရင် ဘယ်ဘာဝနာပွားပြီးတော့ ပယ်ရ မယ်တဲ့လဲ။ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း အသုဘဘာဝနာ ပွားပြီးတော့ ပယ်ရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ဒေါသဖြစ်လာ၊ မြတ်မေတ္တာ၊

ပွားကာ ပယ်ရမည်။

စိတ်ဆိုးတဲ့၊ စိတ်ကြမ်းတမ်းတဲ့ ဒေါသအမျက် ဖြစ်လာ လို့ရှိရင် မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်း၊ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း ပွားများ ပြီးတော့ အဲဒီဒေါသကို ပယ်ရမယ်။ မေတ္တာနဲ့ ဒေါသဟာ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ပဲ။ မေတ္တာစိတ်တွေ ဖြစ်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ဒီဒေါသဟာ ပျောက်သွားတယ်။ ပယ်ပြီးသား ဖြစ်သွားတယ်။

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၁၂၉

ဆောင်ပုဒ်။ ။ မောဟဖြစ်လာ၊ မြတ်ပညာ၊
ပွားကာ ပယ်ရမည်။

မောဟဖြစ်လာတဲ့အခါ တွေတွေဝေဝေ ဖြစ်နေတယ်။ ရုပ်နာမ်တောင်မကွဲဘူး၊ ငါ ငါလို့ စွဲနေတယ်။ တွေတွေဝေဝေ ဖြစ်တာများတယ်ဆိုလို့ရှိရင် ပညာဘာဝနာပွားများရမယ်။ ပညာဘာဝနာဆိုတာဝိပဿနာပါပဲ။ “ဝိပဿနာ” ကို အရကောက်လိုက်တော့ “ပညာ” ပဲ ကောက်ရပါတယ်။ “ဝိပဿနာ” အရကောက်ရင် ဘာအရ ကောက်ရပါသလဲ။ ပညာကိုကောက်ရပါတယ်ဘုရား။ “ပညာ” ကောက်ရပါတယ်။ ပညာဘာဝနာ ပွားများရမယ် ဆိုတာ ဝိပဿနာ ပွားများပါ ဆိုတာနဲ့ အတူတူပါပဲ။ ပဟာနာရာမော ဟောတိ။ ပဟာနာရာမော = ပယ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏ ဆိုတဲ့ ပယ်ပုံလေးကို ဟောတာလည်း အသင့်အတင့် ပြည့်စုံသွားပါပြီ။ ၄ နံပါတ် သွားကြပါစို့။

ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ မွေ့လျော်ပုံ

ပဝိဝေကာရာမော ဟောတိ။

ပဝိဝေကာရာမော-ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ မွေ့လျော်သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရ-မျက်မှောက်သော ကိုယ်

၁၃၀

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပ်သာဆရာတော်

၏အဖြစ်၌ ချမ်းသာချင်တယ်၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နေချင်တယ်၊ အာသဝေါကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကိုလည်း ရောက်ချင်တယ် ဆိုလို့ရှိရင် ဆိတ်ငြိမ်ရာမှာ မွေ့လျော်တတ်ရမယ်။ တရားနာပရိသတ်များ မွေ့လျော်တတ်ကြပါတယ်။ မွေ့လျော်တာ များပါတယ်။ ရိပ်သာလာနေရတာ မမွေ့လျော်ပါဘူးလား။ မွေ့လျော်ပါတယ်ဘုရား။ အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊ အတီးအမှုတ်၊ အကအခုန်တွေမှ ဆိတ်ငြိမ်ရာ ရိပ်သာသို့ရောက်လာတော့ စိတ်ကမွေ့လျော်တယ်။ တရားနဲ့ပဲ မွေ့လျော်နေတာပါပဲ။

ဝိဝေကသုံးမျိုးနှင့် ကာယဝိဝေကဖြစ်ပုံ

ဝိဝေက-အဲဒီဆိတ်ငြိမ်ရာ ဝိဝေကဟာလည်း (၃) မျိုးရှိတယ်။ ကာယဝိဝေက-ကိုယ်၏ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း၊ စိတ္တဝိဝေက၊ စိတ်၏ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း၊ ဥပဓိဝိဝေက-အလုံးစုံ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းလို့ ဘယ်နှစ်မျိုးပါလဲ။ ၃ မျိုးပါဘုရား။ ကာယဝိဝေက ဆိုတာဟာ အပေါင်းအဖော်တွေနဲ့ ခွဲခွာပြီးတော့နေတာ၊ မိသားစု အိမ်သူ အိမ်သားတွေနဲ့ လုပ်နေကိုင်နေရတာတွေ အတူတကွ ဆောင်ရွက်နေရတာတွေကို စွန့်ခွာပြီးတော့ ရိပ်သာသို့ ထွက်လာတယ်။ ရိပ်သာသို့ ရောက်လာတာနဲ့ ကာယဝိဝေက ဖြစ်

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၁၃၁

တယ်။ ဆက်ဆံနေရတဲ့ ကိုယ်အမူအရာတွေ ဆိတ်ငြိမ်သွား
တယ်။ တရားဘက်ကို မရောက်လာပါဘူးလား။ ရောက်လာ
ပါတယ်ဘုရား။ အသင့်အတင့် ချမ်းသာသွားပြီဖြစ်တယ်။
ကိစ္စအဝဝတွေ ဆောင်ရွက်နေရတဲ့ မိသားစုတွေနဲ့ ထွေးရော
ပြီးတော့ ဆောင်ရွက်နေရတဲ့ ကိစ္စတွေက ဆိတ်ငြိမ်ခဲ့ပြီ။
ကာယဝိဝေကဖြစ်တယ်။ အတော်ချမ်းသာခွင့်ရသွားပြီ ဖြစ်
တယ်။

တကယ် လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် ထွက်သွားတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့ တောတောင်တွေထဲ သွားပြီးတော့
ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေတော့ ပိုမထင်ရှား
ပါဘူးလား။ ပိုထင်ရှားပါတယ်ဘုရား။ ဘယ်သူ့ကိုမှ မငဲ့ရ
တော့ဘူး။ အပေါင်းအဖော်တွေနဲ့ နေရတယ်ဆိုတာ မငဲ့ရ
ပါဘူးလား။ ငဲ့ရပါတယ်ဘုရား။ ဪ... ဒီကိုယ်အမူအရာ
ဖြင့် သူ စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်သွားမယ်၊ သူ့အတွက် အနှောင့်
အယှက်ဖြစ်သွားမယ် စသည်ဖြင့် ငဲ့နေရတယ်။ အပေါင်း
အဖော်တွေနဲ့ ခွဲခွာလိုက်တော့ ကာယဝိဝေက ရသွားပြီ။
တောထဲတောင်ထဲမှာ ရောက်သွားပြီဆိုတော့ ချမ်းသာသွား
တယ်။ ကာယဝိဝေက ဖြစ်သွားပေတယ်။

သမထဖြင့် စိတ္တဝိဝေကဖြစ်ပုံ

စိတ္တဝိဝေက-ဈာန်သမာပတ်တွေ ရတာကတော့ “စိတ္တဝိဝေက” လို့ ကျမ်းဂန်တွေမှာ ဖွင့်ပြပါတယ်။ သမထလမ်းကလာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ဈာန်သမာပတ်တွေ ရသွားလို့ ရှိရင် စိတ္တဝိဝေကဖြစ်လို့ လောဘတွေ၊ ဒေါသတွေ၊ မောဟတွေ၊ မာန်မာနတွေ၊ နီဝရဏတရားတွေ ဆိတ်သုဉ်းသွားကြတယ်။ နီဝရဏတရားတွေ ငြိမ်းသွားကြတော့ စိတ်က ဆိတ်ငြိမ်ရာကို ရသွားတယ်။ စိတ္တဝိဝေကက ကာယဝိဝေကထက် ပိုပြီးတော့ ချမ်းသာသွားတယ်။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ ကာမစ္ဆန္ဒ နီဝရဏ ဗျာပါဒနီဝရဏ စသည်ဖြင့် နီဝရဏတရားတွေ ငြိမ်းသွားတဲ့အခါကျတော့ ဆိတ်ငြိမ်မှု ရသွားတယ်။ စိတ္တဝိဝေက ဖြစ်သွားတယ်။

ဥပဓိဝိဝေကဖြစ်ပုံ

သမထတရား အားထုတ်၍ သမာပတ်တွေ ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အဲဒီသမာပတ်ကိုအခြေခံပြုပြီးတော့ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်လို့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို မျက်မှောက်ပြုသွားတယ်။ အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို မျက်မှောက်ပြုလိုက်တဲ့ အခါကျတော့ ဥပဓိဝိဝေက ဖြစ်သွား

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၁၃၃

တယ်။ ဈာန်သမာပတ်လမ်းကလာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် ဖြစ်တယ်။ ယခု တရားနာပရိသတ်များက ဈာန်သမာပတ် လမ်းက လာတာ မဟုတ်ကြပေ။ ဝိပဿနာလမ်းကလာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ ဝိပဿနာအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဆိုတော့ ကာယဝိဝေကချင်းကတော့ တူကြပါတယ်။ မိသားစု အိမ်သူ အိမ်သားတွေနဲ့ ခွဲခွာပြီးတော့ ထွက်လာခဲ့ရတာ ကာယ ဝိဝေက ဖြစ်တယ်။

ဝိပဿနာဖြင့် စိတ္တဝိဝေကဖြစ်ပုံ

စိတ္တဝိဝေကကတော့ ဝိပဿနာအားထုတ်ဖို့ ရိပ်သာ ထဲရောက်လာတဲ့အခါ အားထုတ်ခါစတော့ စိတ္တဝိဝေက မဖြစ်သေးဘူး။ တော်တော်လေး ရက်တွေရသွားတဲ့အခါ စိတ် တွေ မထွက်တော့ပေ။ စိတ်တွေ အာရုံတစ်ပါးသို့ မသွား တော့ပေ။ မှတ်စရာအာရုံနဲ့ မှတ်သိစိတ်ဟာ ကပ်ခနဲ၊ ကပ်ခနဲ တည်တည်သွားပေတယ်။ အမှတ်တွေ ကောင်းလာသော အခါ မှတ်လို့ ကောင်းတဲ့အခါ အမှတ်တွေ ဆက်သွားတဲ့ အခါ လောဘလည်း ဖြစ်ခွင့်မရ၊ ဒေါသလည်း ဖြစ်ခွင့်မရ၊ မောဟလည်း ဖြစ်ခွင့်မရတော့ဘဲ ဆိတ်ငြိမ်သွားပေတယ်။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတွေမှ ကင်းသွားတော့ စိတ် ဆိတ်

၁၃၄

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

ငြိမ်မှု ရသွားပေတယ်။ အဲဒီ ဆိတ်ငြိမ်တာကို စိတ္တဝိဝေကလို့ ဆိုရပါတယ်။ အမှတ်ကောင်းသွားတဲ့အခါ ဘာဝိဝေကပါတဲ့။ စိတ္တဝိဝေကပါ ဘုရား။ စိတ္တဝိဝေက ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သို့ ရောက်သွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ထင်ရှားပါတယ်။

မှတ်စရာ အာရုံနဲ့ မှတ်သိစိတ် အလိုလို မှတ်နေရ သကဲ့သို့ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်သို့ ရောက်သွားတဲ့ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ ပိုထင်ရှားတယ်။ မှတ်စရာအာရုံနဲ့ မှတ်သိ စိတ်ဟာ အလိုလို မှတ်နေသကဲ့သို့ ချမ်းသာဘက်သို့လည်း မကျ၊ ဆင်းရဲဘက်သို့လည်း မကျ။ “ချမ်းသာ၊ ဆင်းရဲ၊ ရှုမြဲ တူညီ” လို့ ဆိုတဲ့အတိုင်း မကျတော့ဘဲ ရှုမှတ်နေရတော့ စိတ်ဆိတ်ငြိမ်ရာ စိတ္တဝိဝေကသို့ ရောက်သွားတယ်။

ဥပဓိဝိဝေက အဆင့်ဆင့်ဖြစ်ပုံ

အဲဒီ စိတ္တဝိဝေကသို့ ရောက်သွားပြီးဖြစ်တဲ့ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ် ဆင့်ကာဆင့်ကာ မှတ်တော့ ဉာဏ်စဉ်တွေ ပြည့်သွား တဲ့အခါ ဥပဓိဝိဝေက ဖြစ်တယ်။ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို တစ်ကြိမ် အာရုံပြုလိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက်ထဲ အပါယ်သံသရာမှာ ဖြစ်ရမည့် ဆင်းရဲဒုက္ခ

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၁၃၅

တွေ၊ ပူဇော်မှုတွေ မငြိမ်းသွားပါဘူးလား။ ငြိမ်းသွားပါတယ် ဘုရား။ ငြိမ်းသွားတာ ဥပဓိဝိဝေကသို့ ရောက်သွားတာ ဖြစ်တယ်။

သကဒါဂါမိ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံ ပြုနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့ လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ် တွေမှာ အကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန် အိုရမည့်ဒုက္ခ၊ နာရမည့်ဒုက္ခ၊ စိုးရိမ်ပူဆွေးရတဲ့ဒုက္ခတွေ ငြိမ်းသွားတယ်။ တစ်ကြိမ်ပဲခံရတော့ တယ်။ အနာဂါမိမဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံ ပြုနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ ကာမဘုံမှာ ဖြစ်ရတဲ့ အိုရခြင်း၊ နာရခြင်း၊ သေရခြင်း အစရှိတဲ့ ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတွေ မဆိတ်သုဉ်းသွား ပါဘူးလား။ ဆိတ်သုဉ်းသွားပါတယ်ဘုရား။ ဆိတ်သုဉ်းသွား ပါတယ်။ ဥပဓိဝိဝေက အလုံးစုံ ဆိတ်ငြိမ်သွားတာဖြစ်တယ်။

အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့ ၃၁ ဘုံမှာ ဖြစ်ရတဲ့ ဒုက္ခ အမျိုးမျိုးတွေ ဆိတ်သုဉ်းသွားတယ်။ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ရောက် သွားပါတယ်။ အလုံးစုံ ဆိတ်သုဉ်းသွားတဲ့ ဥပဓိဝိဝေက ဖြစ် တယ်။ အဲဒီ ဝိဝေက ၃ မျိုးတို့ဖြင့် အဆင့်ဆင့် ချမ်းသာခွင့် ရပါတယ်။ ကာယဝိဝေကထက် စိတ္တဝိဝေကက ပိုချမ်းသာ ပါတယ်။ စိတ္တဝိဝေကထက် ဥပဓိဝိဝေက-နိဗ္ဗာန်က ပိုပြီး

၁၃၆

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

ချမ်းသာပါတယ်။ ပို၍ ချမ်းသာပါတယ်။ သူတို့အချင်းချင်း လည်း အဆင့်ဆင့် ကျေးဇူးပြုပါတယ်။ ကာယဝိဝေကရှိမှ စိတ္တဝိဝေကလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ စိတ်ဆိတ်ငြိမ်သည့် စိတ္တဝိဝေက ရှိမှလည်း ဥပဓိဝိဝေက-နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်သွားနိုင်တယ်။ အဆင့်ဆင့် ကျေးဇူးပြုနေပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့ အစဆုံးမှာတော့ အစပိုင်းမှာတော့ ကာယဝိဝေက ရအောင် အားမထုတ်ရပါဘူးလား။ အားထုတ်ရပါတယ်ဘုရား။ ယခု တရားနာပရိသတ်များတော့ ကာယဝိဝေကတော့ ရကြပါတယ်။ စိတ္တဝိဝေကလည်း ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ များကြပါတယ်။ ဥပဓိဝိဝေကကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ရဖို့ရာ ဆက်လက်ပြီးတော့ ကြိုးစား အားထုတ်နေကြရပေတယ်။ ပဝိဝေကာရာမော ဟောတိ။ ပဝိဝေ ကာရာမော = ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း၌ ဓမ္မလျော်သည်၊ ဟောတိ = ဖြစ်၏၊ ဆိုတာကို ဟောကြားတာလည်း အသင့်အတင့် ပြည့်စုံသွားပါပြီ။

ဆင်းရဲမရှိရာ၌ ဓမ္မလျော်ပုံ

ယခု ၅ နံပါတ် “အဗျာပဇ္ဇာရာမော ဟောတိ” ကို ဟောကြားပါတော့မည်။ အဗျာပဇ္ဇာရာမော = ဆင်းရဲမရှိရာ၌ ဓမ္မလျော်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ = ဖြစ်၏။ အဋ္ဌကထာဆရာ

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၁၃၇

များက “အဗျာပဇ္ဇေ နိဒ္ဒါက္ခဘာဝေ ရမတီတိ အဗျာပဇ္ဇာရာမော” ဟု ဖွင့်ပြပါတယ်။

“အဗျာပဇ္ဇေ နိဒ္ဒါက္ခဘာဝေ = ဆင်းရဲမရှိသည်အဖြစ်၌၊
ရမတိ = မွေ့လျော်တတ်၏။ ဣတိတဿာ = ထို့ကြောင့်။
အဗျာပဇ္ဇာရာမော = အဗျာပဇ္ဇာရာမ မည်၏ ဟု ဖွင့်ပြပါ
တယ်။

ဆင်းရဲဒုက္ခမရှိရာ ဆိုသည်မှာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာနှင့်
အရဟတ္တဖိုလ်ချမ်းသာဟူ၍ ၂ မျိုးရှိရာတွင် ဤနေရာ၌
အရဟတ္တဖိုလ်ချမ်းသာကို ယူဖို့ရာ ပို၍သင့်လျော်သည်ဟု
ဆိုရပေတယ်။ ၆ နံပါတ် နိပ္ပပဉ္စာရာမော၌ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို
ယူရမည်ဟု အဋ္ဌကထာဆရာများက ဖွင့်ပြထားသောကြောင့်
ဖြစ်ပေတယ်။

အဗျာပဇ္ဇာရာမော = ဆင်းရဲမရှိရာ၌ မွေ့လျော်ရမည်
ဆိုသည်မှာ ဒီဘဝမှာလည်း ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာ
ရှိချင်ကြတယ်။ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနှင့် နေချင်ကြတယ်။
နောင်အခါ နောင်ဘဝများမှာလည်း အရဟတ္တဖိုလ် ချမ်းသာ
ကို လိုချင်ကြတယ်ဆိုရင် ဆင်းရဲဒုက္ခကင်းရာ အရဟတ္တဖိုလ်

၁၃၈

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်

ချမ်းသာ၌ နှလုံးသွင်းသောအားဖြင့် ပျော်မွေ့နေကြရမယ် ဆို
တဲ့အဓိပ္ပါယ် ဖြစ်တယ်။ ဆင်းရဲဒုက္ခတို့မှ ကင်းရာ အရဟတ္တ
ဖိုလ် ချမ်းသာသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သည့် သတိပဋ္ဌာန်
ဝိပဿနာ တရားတို့ကို အားထုတ်နေကြရမယ် ဆိုတဲ့
အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်တယ်။ အဗျာပဇ္ဇာရာမောကို ဟောကြားတာ
အသင့်အတင့် ပြည့်စုံသွားပါပြီ။ ယခု ၆ နံပါတ် နိပ္ပပဇ္ဇာရာ
မောကို ဟောကြားပါမယ်။

ချဲ့ခြင်းကင်းသော နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်ပုံ

နိပ္ပပဇ္ဇာရာမော ဟောတိ။

နိပ္ပပဇ္ဇာရာမော = ချဲ့ခြင်းကင်းသော နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့
လျော်သည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။ နိဗ္ဗာန်ဟာ ချဲ့ခြင်းကင်းသော
အရပ်ဒေသဖြစ်တယ်။ ချဲ့တာတွေက ဘယ်သူတွေလဲ။ အဲဒါ
လေးလဲ သိထားဖို့ကောင်းတယ်။ သံသရာကို ချဲ့တတ်တဲ့
တရား၊ သံသရာနယ်ချဲ့တရားဆိုတာ “တဏှာ” ကလည်း
သံသရာနယ်ချဲ့တရား၊ “မာန” ကလည်း သံသရာ နယ်ချဲ့
တရား၊ “ဒိဋ္ဌိ” ကလည်း သံသရာနယ်ချဲ့တရား ဖြစ်တယ်။
တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတို့ဟာ ပပဇ္ဇတရားသုံးပါး ဖြစ်တယ်။

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၁၃၉

လောဘတဏှာအားကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း မရောင့်
 ရဲနိုင်ဘူး။ ဟိုဟာလည်းလိုချင်၊ ဒီဟာလည်းလိုချင်၊ ဒီထက်
 များအောင် ဒီထက်ကောင်းအောင် မချဲ့ပါဘူးလား။ ချဲ့ပါ
 တယ်ဘုရား။ သူကလည်း သိပ်ချဲ့တယ်။ လိုချင်တာတွေ များ
 တော့ သိပ်ချဲ့တယ်၊ ချဲ့အားကြီးတော့ တရား ရမှရပါ့မလား။
 မရနိုင်ပါဘူးဘုရား။ မရဘူး၊ မရနိုင်ဘူး၊ တရားမရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
 တွေ ချဲ့အားကြီးရင်တော့ မတရားတာတွေတောင် မဖြစ်လာ
 တတ်ပါဘူးလား။ ဖြစ်လာတတ်ပါတယ်ဘုရား။ မတရား
 သဖြင့် ချဲ့တော့ မတရားသဖြင့် ယူတာတွေ ဖြစ်လာတတ်
 ပါတယ်။ ဒုက္ခနယ်ချဲ့တတ်တဲ့ တရားပါပဲ။ သံသရာဆိုတာ
 ဒုက္ခပါပဲ။ အမြဲမပြတ် လည်ပတ်နေတာ ချမ်းသာပါသလား၊
 ဆင်းရဲပါသလား။ ဆင်းရဲပါတယ်ဘုရား။ သံသရာဆိုတာ
 စင်စစ်တော့ ဆင်းရဲပါပဲ၊ ဆင်းရဲတွေ လည်ပတ်နေတာပါပဲ။
 ဆင်းရဲကိုချဲ့တဲ့ တရားပဲ၊ တဏှာကလည်း ဆင်းရဲကို ချဲ့တဲ့
 တရား။ သံသရာ နယ်ချဲ့တရားပဲ ဖြစ်တယ်။

မာနကလည်း သံသရာနယ်ချဲ့တရားပဲ ဖြစ်တယ်။
 မာနကလည်း သူတို့လောက်တော့ ငါလည်းဖြစ်နိုင်ပါတယ်။
 သူတို့ထက်သာလွန်အောင် ငါလုပ်မယ် စသည်ဖြင့် ထောင်
 လွှားတာ သံသရာနယ်ချဲ့တာပင် ဖြစ်ပေတယ်။

ဒိဋ္ဌိကလည်း သံသရာနယ်ချဲ့တရားပဲ ဖြစ်တယ်။ အမှားတွေအလွဲတွေ စွဲယူနေတော့ သံသရာမကျယ်သွားပါဘူးလား။ ကျယ်သွားပါတယ်ဘုရား။ သံသရာနယ်ချဲ့တရားပင်ဖြစ်တယ်။ နယ်ချဲ့တရား ၃ ပါးရဲ့ ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာမှာ မွေ့လျော်တာဟာ ယခုဘဝမှာလည်း ကိုယ်ချမ်းသာ၊ စိတ်ချမ်းသာ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာတွေ များများဖြစ်ဖို့ရာ၊ နောင်သောတစ်ချိန်မှာလည်း အရဟတ္တဖိုလ်ချမ်းသာသို့ ရောက်သွားဖို့ရာလို့ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတာပါပဲ။

ပါရမီအခြေခံ ရင့်ကျက်ပြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေသည်ပင် လျှင် အဲဒီအကျယ်တွေ ချဲ့နေမယ်ဆိုလို့ရှိရင် တရားတွေ တော်တော်နဲ့ မရနိုင်ဘူးတဲ့။ ရှင်အနုရုဒ္ဓါဆိုတာ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်အရာမှာ ဧတဒဂ်ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တယ်။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်ထံက အဆုံးအမတွေခံပြီး တောထွက်ပြီးတော့ တရားအားထုတ်တယ်။ ဆယ့်ငါးရက်တိုင်တိုင် ကြိုးကြိုးစားစား အားထုတ်တယ်။ အားထုတ်ပင် အားထုတ်ငြားသော်လည်း သူက အကျယ်ချဲ့ပြီးတော့ အားထုတ်တာကိုး၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆိုတာ တစ်ထောင်သော လောကဓာတ်ကို မြင်နိုင်တဲ့ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ် ရထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တယ်။

တစ်ထောင်သော လောကဓာတ်ကို မြင်တယ် ဆိုတော့ အကျဉ်းသမားလား၊ အကျယ်သမားလား။ အကျယ်သမားပါဘုရား။ အကျယ်သမားဆိုတော့ ချဲ့ချဲ့ပြီး ရှုနေတော့ ၁၅ ရက်တိုင်အောင် ရှုတာ တရားရသလား၊ မရဘူးလား။ မရပါဘူးဘုရား။ မရတော့ ပင်ပန်းလာတော့ အရိပ်ကောင်းတဲ့ ဝါးရုံပင်အောက်မှာ ခေတ္တခဏနား၊ နားပြီးတော့ အကြံအစည်တွေ ဖြစ်လာတယ်။

အကြံအစည် ၇ ချက်ဖြစ်လာတာကို မြတ်စွာဘုရား ဉာဏ်တော်မှာ ထင်ရှားတော့ မြတ်စွာဘုရား ကွေးထားတဲ့ လက်ကိုဆန့်လိုက်သလို အရှင်အနုရုဒ္ဓါ သီတင်းသုံးနေတဲ့ ဝါးရုံပင်အောက်ကို မြတ်စွာဘုရား ရောက်လာပြီးတော့ “ချစ်သား အနုရုဒ္ဓါ၊ ဒီအကြံအစည် ၇ ချက် သင် ဖြစ်နေတယ် မဟုတ်လား” ဖြစ်နေပါတယ်ဘုရား၊ “သင်ဖြစ်နေတဲ့ အကြံအစည် ၇ ချက်ဟာ တရားရကြောင်း အကြံအစည်တော့ မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း သင့်အတွက်တော့ တစ်ချက် လိုနေသေးတယ်” ဆိုပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားက အကျယ်မချဲ့ဖို့ ရာ ဟောကြားပါတယ်။

နိပ္ပပဉ္စာရာမဿ ယံ ဓမ္မော နိပ္ပပဉ္စာရတိနော နာယံ-
ဓမ္မော ပပဉ္စာရာမဿ ပပဉ္စရတိနော။

အယံဓမ္မော၊ ဤ မင်္ဂလေးတန် ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန် ဟူသော လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအပေါင်းသည်။ နိပ္ပ ပဉ္စာရာမဿ နိပ္ပပဉ္စာရတိနော၊ ချဲ့ခြင်းကင်းသော နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြည့်စုံနိုင်၏။ (ဝါ) ရရှိနိုင်၏။ အယံဓမ္မော၊ ဤ မင်္ဂလေးတန် ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန်ဟူသော လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအပေါင်းသည်။ ပပဉ္စာရာမဿ ပပဉ္စာရတိနော၊ ချဲ့ခြင်း၌ မွေ့လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နသမ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြည့်စုံနိုင် (ဝါ) မရရှိနိုင်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝေါစ၊ ကရုဏာ ရှေ့သွား ပညာအားဖြင့် ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

(သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓုပါဘုရား)။

“ချစ်သား အနုရုဒ္ဓါ၊ မင်္ဂချမ်းသာ ဖိုလ်ချမ်းသာ နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာတည်းဟူသော လောကုတ္တရာတရားကိုးပါးအပေါင်း ဟာ သင့်လိုအကျယ်ချဲ့နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ အကျယ်ကြိုက်နေ တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များရရှိနိုင်တဲ့ တရားမျိုးမဟုတ်ဘူး။ အကျဉ်းလိုလား ပြီးတော့ နိဗ္ဗာန်ကို စိတ်ညွတ်ကာ ဧတော ဓမ္မော-တစ်ခုသော တရားကိုသာ ရှုတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များသာလျှင် ရရှိနိုင်တဲ့ တရားမျိုးဖြစ်တယ်” ဆိုပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရား အလုပ်ပေး

ဒါနနှင့်ဝိပဿနာ သိကောင်းစရာ

၁၄၃

တရားတွေ ထပ်မံဟောကြားပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရား ပြန်ကြွ
သွားပါတယ်။ ရှင်အနုရုဒ္ဓါ အကျဉ်းချုပ်ပြီးတော့ ရှုလိုက်တာ
မကြာမီခဏ မကြာမီ အချိန်အတွင်းမှာပဲ လေးမဂ် လေးဖိုလ်၊
အဆင့်ဆင့်တက် ပြီးတော့ ရဟန္တာ ဖြစ်သွားပါတယ်။

ဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ အကျယ်ကြိုက်သူ၊ စွဲမာန်မူ၊
ရယူတရား မဟုတ်ပေ၊
အကျဉ်းလိုလား၊ ရှုမှတ်ပွား၊
ရငြားတရားပေ။

အကျဉ်းလိုလားပြီး နိဗ္ဗာန်ကို ဦးတည်ပြီးတော့ ရှုမှတ်
တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များသာလျှင် ရရှိနိုင်တဲ့ တရားမျိုးဖြစ်တယ်။ နိဗ္ဗာန်
ကို ဦးတည်ပြီး သတိပဋ္ဌာန်တရားကို ရှုမှတ်နေကြမယ် ဆိုတဲ့
အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်ပါတယ်။ နိပ္ပပဉ္စာရာမောကို ဟောကြားတာ
လည်း အသင့်အတင့် ပြည့်စုံသွားပါပြီ။

ဤကဲ့သို့ ယနေ့ ယခုအခါ၌ သုခသောမနဿ
သုတ္တန်ဒေသနာတော်လာတရား ၆-ပါးကို နာကြားရသဖြင့်
နာကြားရသည့်အတိုင်း လိုက်နာကျင့်ကြံ ပွားများအားထုတ်

၁၄၄

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပသာဆရာတော်

နိုင်ကြပြီးလျှင် မိမိတို့ အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်တဲ့ တရား
ထူး၊ တရားမြတ်တို့ကို၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းရာဖြစ်တဲ့
နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို လွယ်ကူသောအကျင့်ဖြင့် လျင်မြန်စွာ
ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မှောက် ပြုနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ဆရာတော်ဘုရား ပေးတဲ့ဆုနဲ့ ပြည့်စုံရပါလို၏
အရှင်ဘုရား။

သာဓု. . . သာဓု. . . သာဓုပါဘုရား။

*** အရပ်ဆယ်မျက်နှာနေ အားလုံးသော သတ္တဝါ
တွေ ဘေးရန်ကင်းကြပါစေ၊ စိတ်ဆင်းရဲကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်
ဆင်းရဲကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာစွာဖြင့် မိမိတို့
ခန္ဓာဝန်ကို ရွက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ။

သုခသောမနဿ သုတ္တန် ပြီး၏။